

ΝΕΟΙ ΑΠΟΜΟΙ

ΘΗΝΑΙ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1938

ΑΡΙΘ. 1

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Πρόεδρος ΕΠ. ΧΑΡΙΛΑΟΣ πρώην ύπουργός Αντιπρόεδρος ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ συν)τάρχης έ. α.

Ι Δ Ρ Υ Τ Α Ι

ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΩΡΓΑΤΟΣ—ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ—ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ
—ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ—ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ—ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΝΕ-
ΛΟΠΟΥΛΟΣ—ΑΡ. ΚΟΥΖΗΣ—Κ. ΜΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ—Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ αντιστρά-
τηγος — ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ — ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΤΑΘΑΤΟΣ —
ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ.

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑΙ ΓΡΑΦΕΙΑ 18 ΟΔΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΕΝΑΚΗ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32-633

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: 18 ΟΔΟΣ ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 5

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1938

ΕΤΟΣ Ιον

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ Ι

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 32-633

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΡΧ. 60

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Η ΤΕΧΝΗ»

Πλατεία Αγ. Θεοδώρων Σκουλενίου 1

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ν. Π. Αποστολόπουλος — Αλ. Ιατρίδης — Ν. Χαρίλαος

(Τò περιοδικόν δεσμεύεται απέναντι τρίτων διά τής σφραγίδος αὐτοῦ
καί διά τής υπογραφῆς ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς).

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Σκοπὸς τῆς Ἐκδόσεως ὑπὸ Ε. Χαριλάου, Ἡ Παλαιοχριστιανικὴ Βασιλικὴ
ὑπὸ Α. Ἰατρίδου, Ἡ Καμπίνα ὑπ' ἀριθμὸν 12 διήγημα Χρήστου Ἡλιοπούλου,
Αἱ προσπάθειαι τῆς Σημερινῆς Γερμανίας διὰ τὴν Αὐτάρκειάν τῆς ὑπὸ Ε. Απο-
στολοπούλου, Ποιήματα τοῦ κ. Δ. Ρῶμα, Σκέψεις καὶ Εἰχαὶ ὑπὸ Πετ. Ἰακ.
Ἀργυροπούλου, Ἑλληνικὴ Ἀποστολὴ ἐν Ἀλβανίᾳ, ἀνακοινώσεις Α. Κριεζῆ.
Ἡ Ἐθνικὴ πνοὴ τοῦ Παράσχου. Αἱ κατευθύνσεις τῆς Νεότητος ἄρθρον τοῦ κ.
Ἀνδρέα Χατζηκυριάκου, Ἀπὸ τὸ ἔργον τοῦ Παύλου Νιρβάνου. Σελίδες δόξης
τοῦ Ἑλληνικοῦ Ναυτικοῦ ἡ 3η Δεκεμβρίου καὶ ἡ 5η Ἰανουαρίου ὑπὸ Σουλζέκτου
Ἡ συμβολὴ τῶν Λεσβίων εἰς τὰς Οἰκοδομικὰς τέχνας ὑπὸ Χ. Βασιλακάκη, Τὸ
Ἔργον τοῦ Γεωργίου Γουίλλιαμς, Ἀνακοινώσεις τοῦ Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου
διὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Ὀλυμπίας. Σχετικαὶ γνῶμαι τοῦ κ. Ἀλ. Φιλαδέλφους.
Τὸ Γεωπονικὸν Συνέδριον τῆς Ἀχρίσης ὑπὸ Φιλαγρότου. Ἐλεγειακοὶ Στίχοι.
ΧΡΟΝΙΚΑ. Ἐσωτερικὰ καὶ Ἐξωτερικὰ γεγονότα τοῦ λήξαντος μηνός. Νέον Ἀ-
θλητικὸν Πνεῦμα εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἡ Ἀθλητικὴ Ζωὴ στὴ χῶρα μας. Κίνησις τῶν
Προφωτιστῶν. Ὁ Ἑορτασμὸς τῆς Πεντηκονταετηρίδος τοῦ κ. Δροσοπούλου. Εἰ-
θημὴ Ζωή.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: 18 ΟΔΟΣ ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 1

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1938

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32-633

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Συντηρητικὴ Ὀργάνωσις προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ
παρόντος μηνιαίου περιοδικοῦ, με πρόθεσιν ὅπως χρησιμοποιήσῃ τοῦτο
πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς κοινωνίας, καὶ ἰδιαιτέρως τῆς νεότητος ἀπὸ τὴν
ἔθνικὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἡ καλυτέρα αὐριον.

Ἐξ ὧν ὁμιλιῶν καὶ μορφωτικῶν διαλέξεων ἔτυχε μέχρι τοῦδε νὰ
ὀργανώσωμεν, ἐπεισθημεν ὅτι σὺμπασα ἡ κοινωνία καὶ ἰδιαιτέρως οἱ
νέοι, θέλουσι νὰ παρακολουθοῦν τὴν διὰ τοῦ λόγου ἢ τῆς γραφίδος ἀνά-
πτυξιν, θεμάτων σχετικῶν πρὸς τὰς πτυχὰς αἵτινες σχηματίζουν τὴν
ἔννοιαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἔνοιαν τῆς ἐξελικτικῆς κοινωνικῆς
προόδου.

Ἡ ἱστορία τοῦ τόπου ὄχι, μόνον ἡ γενικὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἱστορία ἐνὸς
ἐκάστου ἑλληνικοῦ κλάδου, αἱ δυνάμεις τοῦ τόπου—αἱ ἠθικαὶ καὶ αἱ
ὕλिकाί—αἱ σελίδες τοῦ ἑλληνικοῦ παρελθόντος καὶ ἡ κίνησις τοῦ ἑλλη-
νικοῦ παρόντος, ἀσκοῦν ἐπὶ τοῦ ἀκροατοῦ ἢ τοῦ ἀναγνώστου ἀναμ-
φισβήτητον ἔλξιν, ἀρκεῖ ὁ τρόπος μετὸν ὁποῖον ἀναπτύσσεται ἕνα ἕκα-
στον θέμα ἐκ τοῦ ἀνω μνησθέντος κύκλου, νὰ εἶναι τρόπος ξένος
πρὸς πάντα σχολαστικισμόν, πρὸς πᾶσαν ὑπερβολὴν, καὶ πρὸς πᾶσαν
ἔλειψιν ἐπιστημονικότητος.

Με ἄλλους λόγους ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ μελετᾶται ὡς παρελθὸν ὡς
παρὸν καὶ ὡς μέλλον.

Ἄλλὰ ἡ σχετικὴ ἐργασία δέον νὰ γίνῃ οὐχὶ με κουραστικοῦς
ρητορισμοῦς τοῦ γραπτοῦ λόγου, ἱκανοῦς νὰ φθείρουν τὴν ἰδέαν περὶ
ἀξίας οἰουδήποτε θέματος, εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀναγνώστου.

Ἡ Ἑλλὰς εἰς ὄλους ἀνεξαιρέτως τοὺς κλάδους τοῦ δημοσίου βίου
ἐδημιούργησεν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ δημιουργῇ.

Προβάλλοντες δὲ ἐκάστοτε τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο ἀποτέλεσμα τῆς δη-
μιουργικότητός τῆς, καθιστῶμεν τὴν Ἑλλάδα ἀγαπητὴν εἰς τοὺς Ἑλ-
ληνας, καὶ δὴ εἰς τοὺς νεωτέρους οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν γνωρίσει αὐτὴν
ἐπαρκῶς. Καθιστῶμεν αὐτὴν ἀγαπητὴν οὐχὶ διὰ κενῶν λόγων, ἀλλὰ διὰ
περιγραφῆς ἔργων. Ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπενθυμίζωμεν εἰς τοὺς πολίτας ὅτι οὐ-
δὲν τιμιώτερον τῆς πατρίδος, εἶναι πολὺ πλέον συντελεστικόν, τὸ νὰ ἀνα-
καλοῦμεν εἰς τὴν μνήμην αὐτῶν τὴν ἄλφα ἢ τὴν βῆτα ἔθνικὴν προσπά-
θειαν ἢ ὁποῖα ἐτίμησεν τὴν πατρίδα, ἢ προσπαθείας αἵτινες δὲν ὠφέλησαν

αυτήν. Διότι οὕτω διατηροῦμεν ἐν ζωῇ τὰς παραδόσεις ὡς ἀπαραιτήτους συντρόφους τοῦ ἐργαζομένου ἔθνικοῦ παρόντος, συντρόφους χορηγοῦντας πληροφορίας περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ χαρακτήρος, περὶ τῶν παραγωγικῶν καταληλοτήτων τοῦ Ἑλλήνος, συντρόφους ἐξάπτοντας τὸ αἶσθημα τῆς ἔθνικης ὑπερηφάνειας διὰ τόσας καὶ τόσας ἐν τῷ παρελθόντι ἑλληνικὰς ἐπιτυχίας, καὶ ὀδηγοῦντας τὴν τρέχουσαν ζωὴν πρὸς ἐξελικτικὰς κατευθύνσεις συμφώνους πρὸς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ τόπου.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ **νέοι δρόμοι** τοὺς ὁποίους πιστεύομεν ὅτι πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ ὁ τόπος. Ἐνας ἔθνικισμὸς πρακτικὸς, τοῦ ὁποῦ ἡ ἔκφρασις νὰ ἔχη οὐσίαν καὶ ἐπίγνωσιν τῆς ἀξίας καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου, καὶ ἰδανικὸν τὴν τελείαν ἀποκατάστασιν ἑνὸς νεοελληνικοῦ πολιτισμοῦ καθιστῶντος περίβλεπτον τὴν πνευματικὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Καὶ ἐπειδὴ ἔχομεν τὴν διάσθησιν ὅτι ὁ νεοελληνικὸς αὐτὸς πολιτισμὸς ὅστις δὲν διεμορφώθη ἀκόμη, θὰ δημιουργήσῃ σταθμοὺς ἀναλόγους τῆς τεχνικῆς καὶ ψυχικῆς μορφώσεως τῶν τεχνιτῶν, προσέχομεν ὡς πολὺται τοὺς μέλλοντας τεχνίτας, ὅσον μᾶς εἶναι δυνατὸν περισσότερον.

Πρὸ τίνος διαστήματος μεταβάντες εἰς τὴν τεχνικὴν Σχολὴν «Ἡφαιστος» καὶ εὐρεθέντες πρὸ νεότητος, ἐχούσης ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ καλητερεύσῃ τὸ μέλλον τῆς, ἀντλήσαμεν μείζονα πεποιθήσιν πρὸς τὰς καλὰς διαθέσεις τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, καὶ μείζονα πεποίθησιν περὶ ὑποχρεώσεων μᾶς ἀπέναντι τῆς.

Ἐχομεν ὑποχρέωσιν νὰ ὑποβοηθήσωμεν τὴν μόρφωσιν τῶν νέων.

Ἀλλὰ λέγοντες μόρφωσιν τῆς νεολαίας ἐννοοῦμεν πρὸ παντὸς διάπλασιν ψυχῆς ἐφοδιασμένης μὲ πίστην πρὸς τὴν ἀνάγκην καλητερεύσεως τοῦ τόπου.

Ἡ συνειδησις δὲ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς ἥτις πρέπει νὰ ἐδρεύῃ ὄχι μόνον εἰς τῆς νεολαίας τὰ στήθη, ἀλλὰ εἰς τὰ στήθη τοῦ λαοῦ ὁλοκλήρου, παγιοῦται διὰ τῆς ὑπάρξεως μιᾶς ἀληθοῦς ἔθνικης ἀτμοσφαιρας ἐν τῷ στερεώματι τὸ ὁποῖον στεγάζει τὴν κοινωνίαν καὶ τὸ Κράτος.

Εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς ἡ ἀτμόσφαιρα τῶν ὑγιῶν ἰδεῶν συνεχῶς τανοῦται διὰ τῆς δράσεως τῶν πιστευόντων εἰς τὰς ἰδέας αὐτάς.

Ὡς μίᾳ ἀπὸ τὰς ἤδη πολλὰς ἐν Ἑλλάδι προσπαθείας αἰτινας τὴν αὐτὴν ἐξυπηρετοῦν καταβῶθουνσιν, εἶναι καὶ ἡ ἔκδοσις τοῦ παρόντος περιοδικοῦ.

Τὸ ἐκδίδομεν ὡς τόπον μελέτης τῆς ἱστορικῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς δρώσης Ἑλλάδος.

Τὸ ἐκδίδομεν περιστοιχιζόμενοι ἀπὸ συνεργάτας πιστεύοντας εἰς τὰς ἰδέας μᾶς, ἐξ ὧν οἱ πρεσβύτεροι κομίζουσι εἰς τὰς στήλας μᾶς τὴν πολύτιμον αὐτῶν πείραν, οἱ δὲ νεώτεροι τὴν εὐγενῆ νεανικὴν τῶν ὁρμὴν καὶ τὰς εὐγενεῖς τῶν ἐλπίδας.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Ἡ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Ἡ ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

Μελέτη τοῦ Ἀρχιτέκτονος κ. Α. ΙΑΤΡΙΔΗ καὶ σχέδια τοῦ ἴδιου.

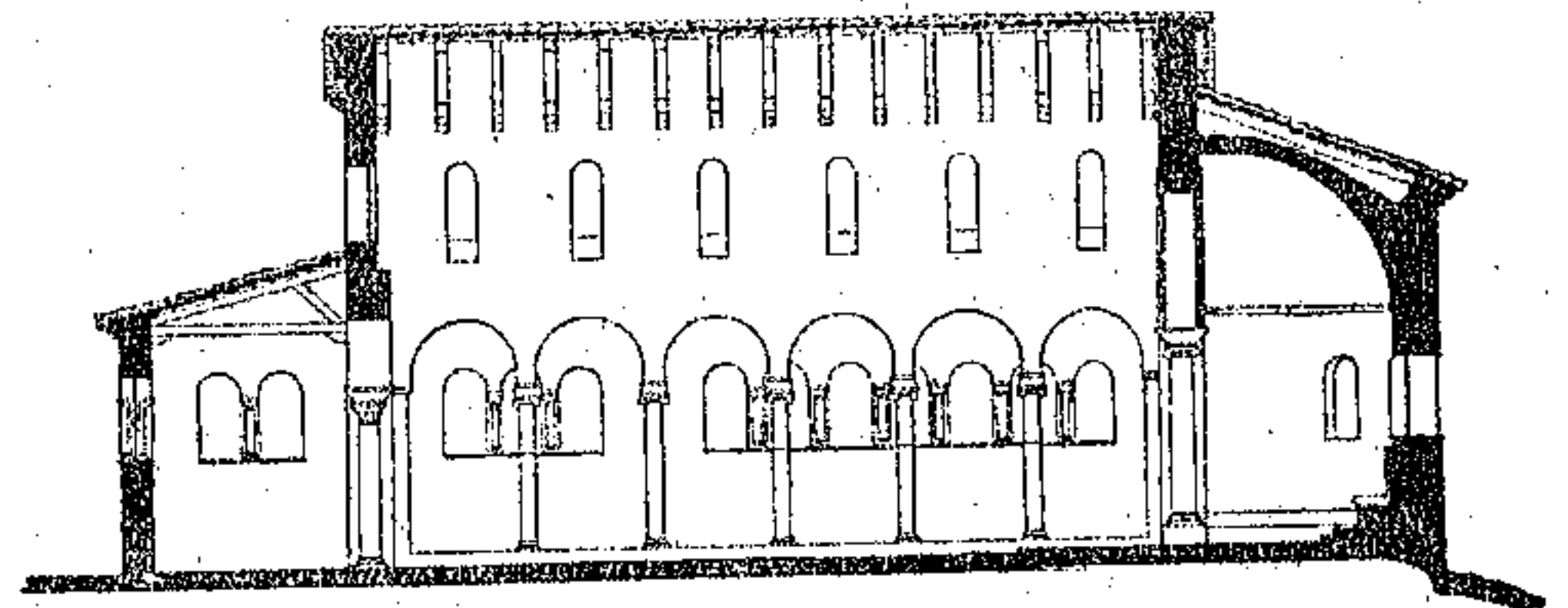
Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία ἐνεφανίσθη κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς παλαιοχριστιανικῆς βασιλικῆς, μορφήν οὐχὶ ἐντελῶς νέαν ἀλλὰ ἀπὸ πολλοῦ ἐν χρήσει ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων διὰ διαφόρους ἄλλους σκοποὺς.

Τὰ ἀρχιτεκτονικὰ αὐτὰ κατασκευάσματα ἐχρησιμοποιοῦντο ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ὑπὸ τὸ ὄνομα «Βασίλια ἢ Βασιλικαὶ σταῖ» εἴτε ὡς ἀγοραὶ δι' ἐμπορικοὺς λόγους, εἴτε ὡς δικαστήρια ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἐντεταλμένος ἄρχων ἀπένευε δικαιοσύνην ἐπ' ἀκροατηρίῳ. Ἀκριβῶς λοιπὸν διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὰ κτίρια αὐτὰ ἦσαν εὐρύτατα, ἔχοντα σκοπὸν νὰ δέχονται ἐντὸς αὐτῶν μέγα πλῆθος ἀτόμων εἴτε διὰ τὰς ἐμπορικὰς τῶν ἀνταλλαγῶν, εἴτε ὡς ἀκροατὰς τῶν διεξαγομένων δικῶν.

Ἀπετελοῦντο ἀπὸ μίαν αἶθουσαν εὐρυτάτην, ἀπολίγουσαν εἰς τὸ βάθος εἰς ἡμικυκλικὴν κόγχην. Ἐνεκα τῆς παρουσιαζομένης δυσκολίας στεγάσεως (λόγω τῆς εὐρύτητος αὐτῶν) ἐχωρίζοντο εἰς τρία κλήτη ὑπὸ δύο κυνοστοιχιῶν συνδεομένων ἄνωθεν δι' ἀψίδων. Τὸ μεσαῖον κλῆτος ἦτο εὐρύτερον τῶν δύο ἄλλων, καὶ εἶχεν ὕψος μεγαλύτερον πρῶγμα τὸ ὁποῖον ἐπέτρεπεν τὴν διάνοιξιν παραθύρων ἄνωθεν τῶν κυνοστοιχιῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸν φωτισμὸν τῆς αἵθουσης ἄνωθεν.

Ἡ κόγχη τοῦ βάθους εὐρίσκετο εἰς ἐπίπεδον κατὰ τὴν ὑψηλότερον τῆς ὑπολοίπου αἵθουσης ὥστε νὰ καθίσταται ὁρατὸς ὁ ἐντὸς αὐτῆς ἐδρεύων ἀγορανόμος ἢ δικαστής.

Ὡς ἐκ τούτου οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἀρχιτέκτονες ἐστρεψαν τὰ βλέμματά των πρὸς τὰ κτίρια ταῦτα, ὡς δυνάμενα λόγω τῆς εὐρύτητός των ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ὕψους

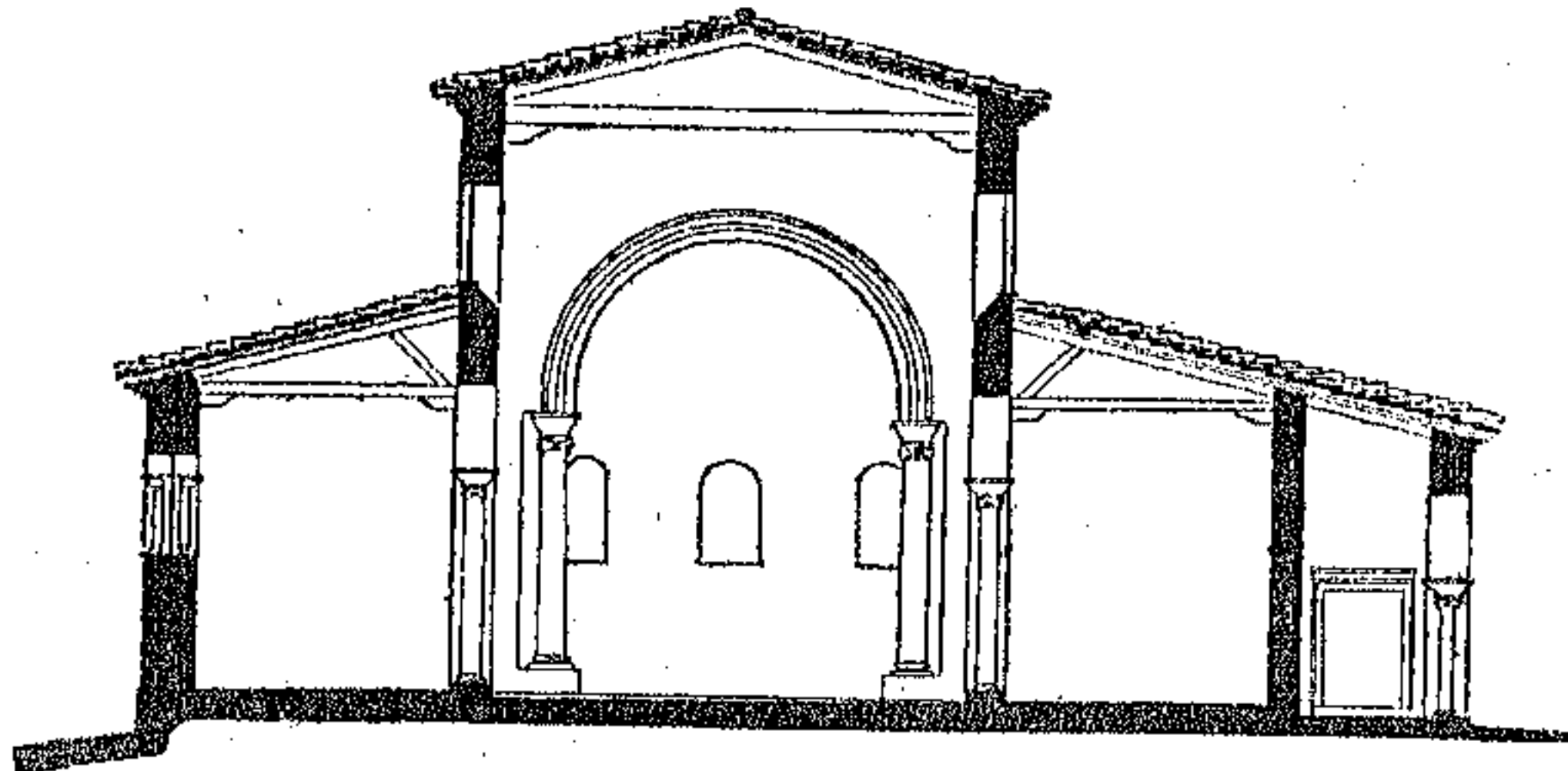
Τομὴ κατὰ μῆκος Παλαιοχριστιανικῆς Βασιλικῆς μετὰ μονορόφου νάρθηκος (Πρόκειται περὶ Βασιλικῆς ἀπλῆς ἀνευ προνάρθου καὶ γυναικονότου)

διαρρυθμίσεως των ἀφ' ἑτέρου, νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰς θρησκευτικὰς λειτουργικὰς ἀνάγκας τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας, ἢ ὅποια ἀντιθέτως πρὸς τὴν Θρησκείαν τῶν Ἑθνικῶν εἶχεν τὸ πνεῦμα τῆς ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ἐκκλησίας συγκεντρώσεως ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων πιστῶν.

Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ διατάγματος περὶ διωγμῶν ἀντιθρησκείας τὸ ὅποιον εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν κατάπαυσιν τῶν Χριστιανῶν, οἱ πολυπληθέστατοι ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ Αὐτοκρατορίᾳ διαβιοῦντες Χριστιανοί, ὡς ἦτο φυσικόν, ἀμέσως ἐγκατέλειψαν πανηγυρίζοντες, τὰ μυστικά των κέντρα συγκεντρώσεων, δηλαδὴ κατακόμβας κλπ. Πυρρετωδῶς τότε ἐπεδόθησαν εἰς τὴν οἰκοδόμησιν τῶν οἰκῶν τοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ δύνανται καὶ αὐτοὶ νὰ λατρεύωσι τὸν Θεόν των, ἐλευθέρως κατὰ τὸν ἰδικόν των τρόπον.

Τὸ οὕτω προκῦψαν πρόβλημα εἰς τοὺς ἀρχιτέκτονας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὑπῆρξεν μέγιστον καὶ ἡ λύσις του ἔπρεπε νὰ εἶναι ταχεῖα.

Αὐτὸς ἦτο ὁ λόγος λοιπόν, διὰ τὸν ὅποιον δὲν ἐδόθη καιρὸς εἰς αὐτοὺς νὰ

Τομὴ κατὰ πλάτος τῆς αὐτῆς Βασιλικῆς. (Εἰς τὸ βάθος φαίνεται καθαρὰ ἡ μεγαλοπρεπὴς Ἄψις τῆς Κόγχης. Εἰς τὸ δεξιὸν ἄκρον διακρίνεται ἐπίσης ἡ εἴσοδος μικροῦ παρεκκλήσιου).

δημιουργήσουν κάτι τὸ τελείως νέον καὶ διὰ τὸν ὅποιον αὐτοὶ ἔστρεψαν ἀμέσως τὴν προσοχὴν των πρὸς τὸ προαναφερθὲν εἶδος κτηρίου, τὸ ὅποιον δύναται νὰ εἴπη κανεὶς ὅτι ἐξυπηρετῆ καλῶς τὸν σκοπόν.

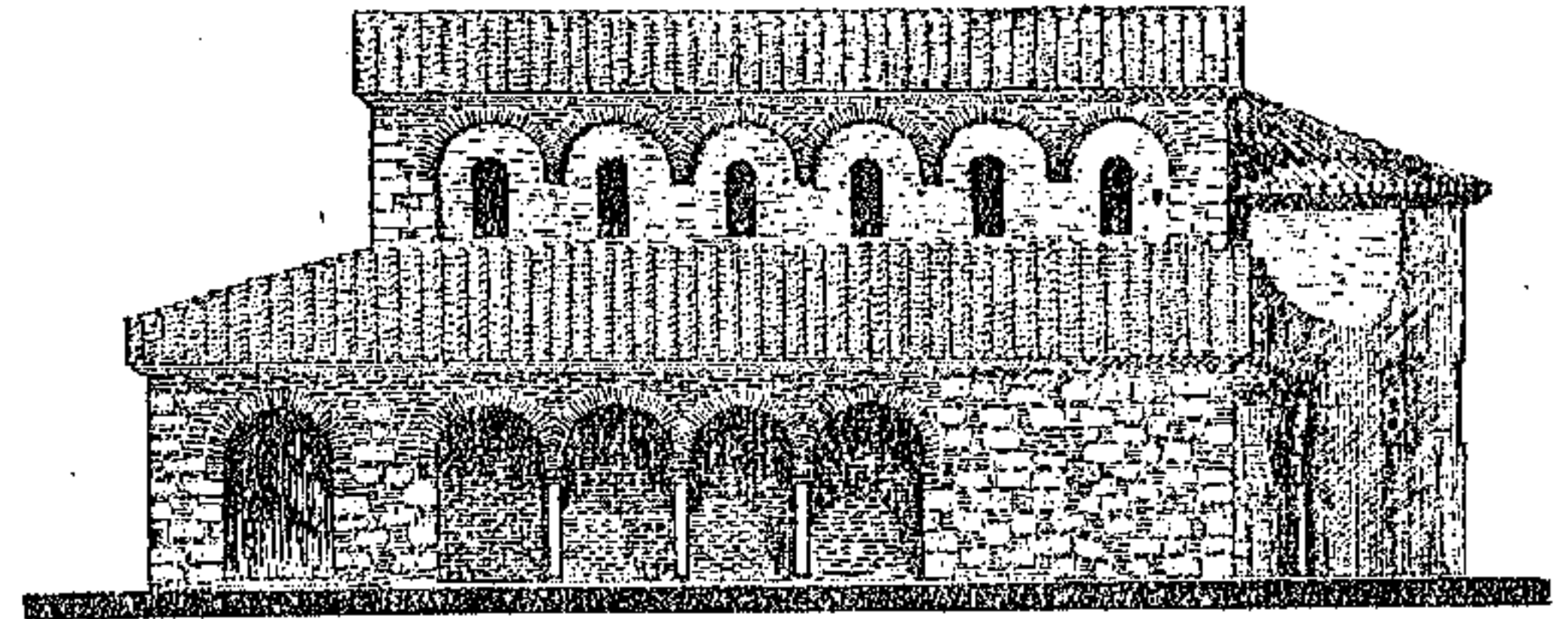
Φυσικὰ τὰ κτίρια ταῦτα ὑπέστησαν ὀρισμένας προσθήκας καὶ μεταβολὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας διὰ τὸν νέον σκοπὸν τὸν ὅποιον ἐτάσσοντο νὰ ἐξυπηρετήσουν.

Εἰς τὴν μεγάλην δηλαδὴ ὀρθογωνικὴν ὑπόστηλον αἴθουσαν, ἢ ὅποια εἰς τὸ βάθος ἀπέλυγε εἰς ἡμικυκλικὴν ἀψίδα (κόγχην) προσετέθησαν πρὸς τὸ μέρος τῆς εἰσόδου, ἓνας ἢ δύο θάλαμοι μικρότεροι καταλαμβάνοντες ὅλο τὸ πλάτος αὐτῆς, ὁ Νάρθηξ καὶ ὁ Προναρθηξ, καὶ οὐχὶ σπανίως καὶ παρεκκλήσια μικρότερα κατὰ τὰ πλευρά.

Ἡ κυρίως αἴθουσα, διετίθετο διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας ὑπὸ τῶν ἤδη Χριστιανῶν, τῆς ὁποίας τὸ τελετουργικὸν μέρος διεξήγετο εἰς τὸ βάθος τῆς αἴθουσας, εἰς τὴν ἐκεῖ ὑπάρχουσαν κόγχην μετασηματιζομένην πλέον εἰς ἱερὸν ἄδυτον.

Ὁ πρὸ τῆς αἰθούσης εὐρισκόμενος νάρθηξ, διετίθετο διὰ τοὺς κατηγουμένους, δυναμένους ἐκεῖθεν διὰ μέσου πολλῶν θυρῶν νὰ παρακολουθοῦν ἀκούοντες τὴν ἐντὸς τοῦ κυρίως ναοῦ διεξαγομένην λειτουργίαν.

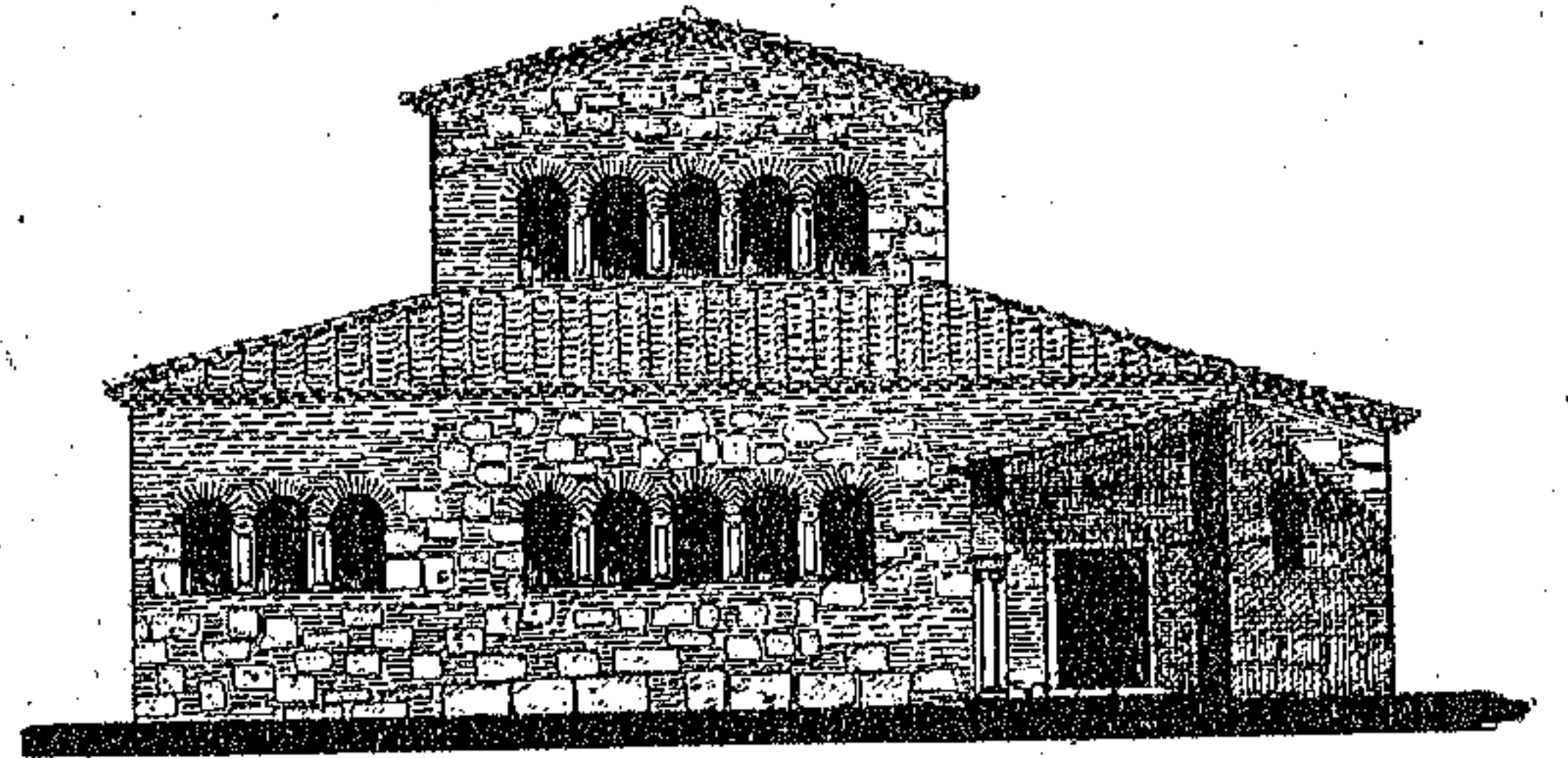
Τέλος εἰς τὸν Προναρθηκα, συνεγκεντροῦντο ὅσοι ἐκ τῶν Ἑθνικῶν εἶχον

Πλαγία ὄψις τῆς αὐτῆς Βασιλικῆς. Ἡ πλαγία ὄψις εἶναι ἀπὸ τὴν δεξιὰν τῆ εἰσερχομένην πλευρὰν καὶ οὕτω φαίνεται τὸ παρεκκλήσιον καὶ στοὰ πλευρικὴ.

διάθεσιν ἐκ περιεργίας κινούμενοι νὰ ἀκούουν τὰ ἠθικὰ διδάγματα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας.

Εἷς τι σημεῖον τοῦ νάρθηκος, πλησίον μᾶς ἐκ τῶν πρὸς τὰ δεξιὰ θυρῶν, εὐρίσκεται κολυμβίθρα, χρησιμεύουσα διὰ τὴν βάπτισιν τῶν κατηγηθέντων πλέον

Πρόσοψις τῆς Βασιλικῆς.

τελουμένην ὁμαδικῶς κατὰ ἡμέρας μεγάλης Χριστιανικῆς ἐορτῆς, καὶ κατόπιν τῆς ὁποίας οἱ βαπτισθέντες εἰσῆρχοντο ἐντὸς τοῦ ναοῦ τέλειοι Χριστιανοὶ πλέον μετὰ τομπῆς ὡς ἄσωτοι υἱοὶ ἐπανακάμπτοντες εἰς τοὺς κόλπους τοῦ πατρὸς.

Τὸ τμήμα τοῦ ναοῦ τὸ καταλαμβάνομενον ὑπὸ τοῦ νάρθηκος καὶ προναρθη-

κος ἦτο διάροφον, τουτέστιν ἡ ὄροφὴ τῶν ναρθήκων ἦτο χαμηλωμένη, καὶ ὁ οὐ-
τω δημιουργούμενος ἀνωθεν αὐτῶν χώρος διετίθετο ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς γυ-
ναῖκας.

Ἡ ἄνοδος εἰς τὸν γυναικωνίτην ἐγένετο ὑπὸ κλιμάκων τοποθετημένων δεξιᾶ
καὶ ἀριστερᾶ τοῦ προνάρθηκος.

Ἡ εἴσοδος εἰς τὸν ναὸν ἦτο μεγαλοπρεπής, Ὁ μέλλον νὰ εἰσέλθῃ εὐρίσκειτο
πρὸ μεγαλοπρεποῦς πύλης, ἣτις τὸν ὀδηγεῖ εἰς προαύλιον εὐρύτατον περιβαλλόμενον
πανταχόθεν ὑπὸ στοῶν καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκειτο κρήνη ἀγιάσματος, ἔχουσα
καθαρῶς συμβολικὴν σημασίαν, διότι ὑπετίθετο ὅτι ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὸν ναὸν
νικτούμενος εἰς τὴν κρήνην δὲν ἐνιπτε μόνον τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ. Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἠδύνατο πλέον καθαρὸς τὴν ψυχὴν, νὰ εἰσέλθῃ
εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

Τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς αὐλῆς διετηρήθη καὶ ἀργότερον, καὶ εἰς τὰ τελευταία
δείγματα τῆς παλαιοχριστιανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι εἰς τὴν
αὐλὴν τῆς Ἀγίας Σοφίας, ὑπῆρχεν παρομοία κρήνη ἢ ὁποία ἔφερε ἐπ' αὐτὴν
ἀναγεγραμμένην τὴν περίφημον, ἐπιγραφὴν :

«Νίψον Ἄνομήματα μὴ μόνον ὄψιν»

Ἀναγινωσκόμενην κατὰ δύο τρόπους καὶ σαφῶς ὑποδηλοῦσαν τὴν συμβο-
λικὴν ἔννοιαν τῆς ὑπάρξεως τῆς κρήνης.

Ἐντὸς τῆς μεγαλοπρεποῦς αὐλῆς τοῦ ναοῦ διεξήγοντο ἐν ὑπαίθρῳ αἱ μεγά-
λαι πανηγύρεις καὶ λιτανίαι, κατὰ τὰς ὁποίας συνέρρεον πολλοὶ πανηγυριστὰὶ μὴ
χωροῦντες ἐντὸς τοῦ ναοῦ.

Αἱ στοαὶ τῆς αὐλῆς κατελαμβάνοντο κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς ὑπὸ τῶν
πανηγυριστῶν, οἱ ὅποιοι διενυκτέρευον ἐκεῖ, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ στρατιᾶς δυστυ-
χῶν ἀτόμων μὴ ἐχόντων πού τὴν κεφαλὴν κλίνει τοὺς ὁποίους συνειτήρη ἢ ἐκκλη-
σία ἐκ τῶν εἰσφορῶν τῶν πλουσίων πιστῶν.

Ὁ τύπος αὐτὸς τοῦ ναοῦ, ἐπεβλήθη εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τοῦ μεγάλου Ρω-
μαϊκοῦ Κράτους, μὲ μικρὰς παραλλαγὰς ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς οἰκοδομῆσεως,
προερχομένης ἀπὸ τὰ κατὰ τόπους ἐν χρήσει ὑλικά, καὶ ἀπὸ τὴν τυχὸν σπανιότητα
τῆς ξυλείας, καὶ ἐξηκολούθησεν ἐφαρμοζόμενος μὲ συνεχῆ ἐξέλιξιν ἐπὶ δύο καὶ πλέον
ἐκατονταετηρίδας, ὁπότε πλέον ὑπεχώρησεν χωρὶς ὅμως νὰ ἐξαφανισθῇ ὁλοσχερῶς.

Μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν, καὶ εἰδικῶς περὶ τὰ μέσα τοῦ θου αἰῶνος, ἐπανεμφρα-
νίζεται εἰς τὴν Ἡπειρωτικὴν Ἑλλάδα ἡ τοιαύτη μορφή ναοῦ, μὲ ἐλαφρᾶς μετα-
λλαγὰς, ἐνῶ ἐν τῷ μεταξύ ἔχει δωθεῖ πλέον καιρὸς εἰς τοὺς ἀρχιτέκτονας τοῦ Χρι-
στιανισμοῦ, νὰ δημιουργήσουν τὸν καθαρῶς Χριστιανικὸν ρυθμὸν, τὸν Βυζαντι-
νόν, τοῦ ὁποίου δείγματα κοσμοῦν ἀκόμη καὶ μέχρι σήμερον σωζόμενα εἰς ὅλας
τὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας ὁ Χριστιανισμὸς διετήρησεν τὴν ὀρθόδοξον αὐτοῦ πα-
ράδοσιν.

Α. ΙΑΤΡΙΔΗΣ

Ἀρχιτέκτων

Ἡ ΚΑΜΠΙΝΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 12

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ὁ καμαρότος !!

Εἶναι ὁ στερεότυπος τύπος κάθε
ἀτμοπλοίου ἑλληνικῆς ἐταιρείας, πού
κάνει τὴν γραμμὴ τῶν νησιῶν τῆς
Ἑλλάδος.

Οἱ ἐπιβάται στηρίζονται σαυτὸν.

Τυχαίνει πολλὰς φορὰς τὸ πρα-
κτορεῖο πού τοὺς πούλησε τὰ εἰσι-
τήρια νὰ τοὺς κάνει τὴν κατηγορη-
ματικὴ δήλωσι ὅτι δὲν ὑπάρχει καμ-
πίνα. Κάθε ἐπιβάτης ὅμως ἂν καὶ
ἔχει ἀκούσει τὴν ἀπελπιστικὴ φράσι
προχωρεῖ πρὸς τὸ πλοῖο μὲ μίᾶ ἐλ-
πίδα στὸν καμαρότο.

Ἐπάρχει ἡ πίστις ὅτι ὁ καμαρότος
μὲ ἓνα γενναῖο πουργουάρ πού θά
τοῦ δώσετε μεταβάλλει τὰ ἀδύνατα
σὲ δυνατά. Τὸ πλοῖο μπορεῖ νὰ εἶναι
γεμάτο κόσμος, καὶ ὅμως ὁ καμαρό-
τος ἔχει τὴν ἱκανότητα κάτι νὰ ἀνα-
καλύψῃ γιὰ σᾶς, ὅταν μὲ τρόπο τοῦ
βάλετε στὸ χέρι τὸ φιλοδώρημα.

Σ' ὅλαις ταῖς ἀτμοπλοϊκαῖς γραμ-
μαῖς ὁ καμαρότος εἶναι ἴδιος καὶ ἀ-
παράλλαχτος.

Αὐτὸς πού θά μᾶς ἀπασχολήσῃ
ἐδῶ, ὑπηρετοῦσε πρὸ πολλῶν ἐτῶν
σὲ πλοῖα πού ἔκαναν τὴν γραμμὴ
τῆς Ἑπτανήσου.

Κάποιο ἀνοιξιὰτικο ἀπόγευμα, ἓνα
ἀπὸ αὐτὰ τὰ βαπόρια ξεκίνησέ ἀπ'
τὴν Κέρκυρα, μὲ γεμάταις ὄλαις ταυ-
ταῖς καμπίνας.

Μετὰ βίας ὁ καμαρότος βρῆκε θέσι
γιὰ τοὺς βουλευτάς, πού εἶχαν βία
νὰ φθάσουν στὴν πρωτεύουσα.

Ὁ βουλευτὴς Κερκύρας κ. Βρανὸς
βρῆκε εὐτυχῶς μίαν καμπίνα, καὶ ὅ-
ταν ἤρθε ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου, κατέβη-
κε καὶ ἐτοιμάσθηκε νὰ κοιμηθῇ.

Πυλὸ γρήγορα ὅμως ἄρχισε νὰ
τὸν ἐνοχλῇ ἡ ζέστη, καὶ ἓνα-δυὸ ζωῖ-
φια νὰ τὸν ἐκνευρίζουν.

Ἐκνευρίστηκε καὶ ντύθηκε καὶ βγή-

κε στὴν τραπεζαρία τοῦ πλοίου.

Βρῆκε τὸν καμαρότο ἐκεῖ.

—Βρὲ ἀδελφέ δὲν εἶναι κατάστα-
σις αὐτὴ. Τί ἀκάθαρτη καμπίνα; Ἐγὼ
πάω ἐπάνω νὰ ξενοχτήσω.

—Ὡστε δὲν θέλετε τὴν καμπίνα
σας κύριε Βουλευτά;

—Ὅχι.

—Λυποῦμαι πού δὲν ἔχω ἄλλην
νὰ σᾶς δώσω.

—Δὲν πειράζει.

Καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ τὸ «δὲν πει-
ράζει», ὁ κ. Βρανὸς ἔφθασε στὸ κα-
τάστρωμα, καὶ ἄρχισε νὰ περνᾷ τὴν
ὥρα τοῦ μὲ βηματισμοῦς.

Καθὼς τριγυρνοῦσε ἐκεῖ πάνω βλέ-
πει ξαπλωμέτον σὲ μίᾶ πολυθρόνα
τὸν συνάδελφόν του κ. Λάσκον, βου-
λευτὴν ἐκ Κερκύρας ἐπίσης.

Μέσα σταῖς κουβένταις πού ἔκα-
ναν, ἦταν καὶ τὸ παράπονο τοῦ κ.
Βρανοῦ γιὰ τὰ χάλια τῆς καμπίνας
πού τοῦ εἶχαν δώσει.

—Νὰ σοῦ πῶ—λέγει ὁ Λάσκος—
χάλια ξεχάλια, ἐγὼ εἶμαι πολὺ κου-
ρασμένος, καὶ ἂν μοῦ δίνεις τὴν ἄ-
δεια νὰ κοιμηθῶ στὴν καμπίνα σου.

—Καὶ δὲν πηγαίνεις;

—Τί ἀριθμὸ ἔχει;

—Ἐχει τὸν ἀριθμὸ δώδεκα.

Ὁ κ. Λάσκος κατρακύλισε γρή-
γορα πρὸς τὸ διαμέρισμα τῆς πρῶ-
τῆς θέσεως. Μπήκε στὴν καμπίνα, ἔρ-
ριξε τὰ ροῦχα του στὸν καναπέ, καὶ
ἐπλάγιασε στὴν ἐπάνω κοκέτα ἀφοῦ
ἔκλεισε καλὰ τὴν κουρτίνα τῆς.

Τὸν πήρε ὕπνος βαθύτατος.

Τὸ πλοῖο προχωροῦσε πρὸς τὴν
Λευκάδα. Ἐσταμάτησε λίγο ἐκεῖ,
καὶ παρέλαβε ἐπιβάταις.

Οἱ νέοι ἐπιβάταις μόλις ἀνέβηκαν
τὴν σκάλα τοῦ πλοίου ἔσπευσαν πρὸς
τὸν καμαρότο.

Ὅλοι τοῦ ζητοῦσαν κάπου νὰ ἀ-

ναπαυθούν, αλλά ήταν αδύνατον.

—Θά σάς έξοικονομήσω μερικαίς πολυθρόναις γιά τὸ κατάστρωμα. Καμιά καμπίνα δὲν ὑπάρχει.

Καί λεγοντας αὐτὰ ἐμαρκάρισε τὴν φυσιογνωμία τοῦ βουλευτοῦ Λευκάδος κ. Στετοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτο νεδ-
νυμφος καί ἐταξίδευε μὲ τὴν σύζυγόν
του. Μόλις οἱ ἄλλοι ἐπιβᾶται πήγανε
κάπως πιὸ μακρῶς, ὁ καμαρότος τὸν
πλησιάζει καί τοῦ ψηθιρίζει:

—"Ἐνοια σας ἔχω καμπίνα. Ἐλά-
τε γλήγορα.

Ὁ κ. Στετός μὲ τὴν κυρία του, καί
τὸν καμαρότο βρέθηκαν πολὺ γλή-
γορα στὴν καμπίνα ὑπ' ἀριθμὸν 12.

—Εἶναι—λέγει ὁ καμαρότος—ἐνὸς
βουλευτοῦ ὁ ὁποῖος προτιμᾷ νὰ ξε-
νοχτύσῃ στὸ κατάστρωμα. Βλέπετε
ἐδῶ στὸν καναπέ ἔχει ἀφίσει καί
κάτι ροῦχα. Θά τὰ φυλάξω καί θά
τοῦ τὰ δώσω αὔριο τὸ πρωῒ.

Ὁ καμαρότος βγήκε ἀπὸ τὴν κα-
μπίνα, ἀφοῦ εἶχε κάνει ἕνα μάτσο
τὰ ροῦχα ποῦ βρήκε στὸν καναπέ
καί τὰ πήρε μαζί του.

"Ἐμειναν μόνοι εἰς τὴν καμπίνα οἱ
δυσ νεδνυμφοί.

—Ἐγὼ—λέγει ἡ Κυρία Στετοῦ—
προτιμῶ τὴν χαμηλὴ κοκέτα.

—Καλά. Πέσε νὰ κοιμηθῆς.—Ἐγὼ
θά ἀνέβω γιά λίγο στὸ κατάστρωμα
νὰ πάρω ἀέρα. Θά κατεδῶ σέ κα-
μιά ὥρα.

Καί μὲ τὴν δειλίαν τῆς νεονύμφου
λέγει στὸν σύζυγόν της ἡ κυρία
Στετοῦ:

—Φοβοῦμαι νὰ μείνω μόνη.

—Μπᾶ μὴ φαβᾶσοι. Θά κλειδώσω
τὴν καμπίνα καί θά πάρω τὸ κλειδί.
Καί αὐτὸ ἔγινε.

Μόνη πιά ἀλλὰ ἀσφαλῆς ἀπὸ κά-
θε κίνδυνο ἡ κυρία Στετοῦ ἐτοιμά-
ζετο γιά νὰ κοιμηθῆ.

Ἐτοιμάστηκε μὲ δλην τὴν βραδύ-
τητα ποῦ ἐπέβαλον καί εἰς τὸ γδύ-
σιμο αἱ λεπτομέρειαι τῆς πρὸ τρι-
άντα ἐτῶν μόδας.

Καί ἐτοιμη πιά νὰ παραδωθῆ στὰς
ἀγκάλας τοῦ ὕπνου ἔπεσε στὴν κατω

κοκέτα. Ὁ ἀπότομος τρόπος μὲ τὸν ὁ-
ποῖον ἔτυχε νὰ ξαπλωθῆ, ἔφερε ἕνα
τρίξιμο εἰς τὴν κοκέτα καί αὐτὸ ἐξύ-
πνησε τὸν κύριον Λάσκο.

Αὐτὸς φυσικὰ δὲν ἤξερε τί συμ-
βαίνει.

Βγάζει τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὴν
κουρτίνα τῆς δικῆς του κοκέτας, γιά
νὰ ἰδῆ.

Ἐκείνην τὴν στιγμή ἡ κυρία Στε-
τοῦ βλέπει ἀποτόμως αὐτὸ τὸ φά-
ντασμα, καί ἀρχίζει νὰ ζητῆ βοήθεια.

Ὁ κ. Λάσκος πηδᾷ ἀπὸ τὴν κοκέ-
τα τοῦ μὲ σχετικὴ ψυχραιμία.

—Μὴν κάνετε ἔτσι κυρία μου. Θά
συμβαίνει κάμια περεξήγησις.

Ἡ κυρία ἐξηκολογήθει νὰ κραυγάζῃ
χωρὶς ὅμως αἱ φωναίς της νὰ γίνον-
ται ἀκουσταίς πιὸ ἔξω ἀπὸ τὴν κα-
μπίνα.

—Μὰ ἡσυχάσετε κυρία μου. Μὲ
τὸν τρόπον ποῦ φωνάζετε θά θαρῆ
κάνεισ πῶς ὑπάρχει καί τίποτε σο-
βαρό. Ἐγὼ θά ντυθῶ ἀμέσως καί θά
βγῶ ἔξω.

Ἄλλὰ ποῦ εἶναι τὰ ροῦχα μου;

Τὰ εἶχα ἀφίσει ἐδῶ. Δὲν μπορῶ νὰ
καταλάβω τί ἔγιναν..... Μὴ φωνάζε-
τε κυρία μου..... ἐπὶ τέλους ὀρίστε
θανοίξω νὰ βγῶ ἔξω ἔστο καί γυμνός.

Καί ἐνῶ πήγε νὰ νοίξῃ τὴν πόρτα
τῆς καμπίνας, τὴν βρήκε κλειδωμένη.

Ἐξω φρενῶν τότε πιά ἀπὸ θυμὸ ὁ
κ. Λάσκος ἄρχισε νὰ βροντᾷ τὸ ξύλο
τῆς πόρτας.

Ἐπὶ τέλους ἄκουσε τὰ κτυπήματα
ὁ καμαρότος καί ἔτρεξε νὰ νοίξῃ χρη-
σιμοποιῶν τὸ κλειδί τῆς διπλανῆς
καμπίνας.

Ὁ κ. Λάσκος ἀπέκτησε τὴν ἐλευ-
θερίαν τοῦ ἀλλὰ καί τὴν φορεσιά του

Ὁ κ. Στετός ἐπάνω στὸ κατάστρω-
μα, δὲν εἶχε πάρει εἶδησι ἀπὸ ὅλα
αὐτὰ.

Ἀπελάμβανε ἐκεῖ τὴν γαλήνη τῆς
θαλάσσης, καί πολὺ ἀργότερα ἔμα-
θε τὴν θαλασσοταχὴ ποῦ ἐνέσκυψε
στὴν καμπίναν τοῦ ἐξ αἰτίας τοῦ κα-
μαρότου.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑΝ ΤΗΣ

(Δημοσιεύομεν τὴν κάτωθι ἀνακοίνωσιν τοῦ κ. ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
διπλωματούχου Μηχανολόγου τοῦ Πολυτεχνείου τῆς Στουγάρδης, καί Διευθυντοῦ
τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς. Ἡ ἀνακοίνωσις αὕτη ἐγένετο ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἐ-
θνικῆς Ἀναγεννήσεως. Ὁ κ. Ε. Ἀποστολόπουλος ἤρξατο ὁμιλῶν περὶ τοῦ τετραε-
τοῦς προγράμματος τῆς σημερινῆς Γερμανίας καί ἐπροχώρησεν ὡς κατωτέρω :)

Ἐντὸς τοῦ μικροῦ χρονικοῦ περιθω-
ρίου τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ διατεθῆ θὰ
προσπαθῆσω συντομότατα νὰ ἀναφέρω
ἀπλῶς καί ὄχι νὰ ἀναπτύξω τὸ νέον τε-
τραετές πρόγραμμα τῆς Ἐθνικοσοσια-
λιστικῆς κυβερνήσεως τῆς Γερμανίας.

Διὰ νὰ εἶναι εὐκολοτέρα ἡ κατανόησις
τῆς συντόμου αὐτῆς ἐξηγήσεως θὰ ἤθε-
λον νὰ ἀνατρέξω εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ
Παγκοσμίου Πολέμου.

Διὰ τοῦ γενομένου τότε ἀποκλεισμοῦ
τῆς Γερμανίας ἐντὺς ὀλίγων μηνῶν τὰ
τρόφιμα καί αἱ πρῶται ὕλαι ἤρχισαν
νὰ σπανίζουν, ἔφθασε δὲ ἐποχὴ νὰ συν-
τηρεῖται ὀλόκληρος λαὸς 67 ἑκατομμυρίων
ἀπὸ ἀντικαταστάσεως τροφίμων κακίστης
θρεπτικῆς δυνάμεως.

Αἱ διὰ τὸν στρατὸν ἀναγκαῖαι πρῶται
ὕλαι ὡς καί αἱ διὰ τὴν βιομηχανίαν κε-
λεμικῶν εἰδῶν, εἶχον σχεδὸν καθολικῆ-
ριαν ἐξαντληθῆ καί ἐγένετο ἀνάγκη νὰ
προσφύγουν αἱ ἀρμόδιαι ὑπηρεσίαι, οἱ
μηχανικοὶ καί οἱ χημικοὶ εἰς ἀντικατά-
στασιν τῶν πρῶτων αὐτῶν ὑλῶν.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς εἶχεν ποτὲ φαντα-
σθῆ ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν ἕνας τόσος με-
γάλος λαὸς νὰ περιέλθῃ εἰς τοιαύτην ὁ-
λεθρίαν θέσιν, ὅτι δηλαδὴ ὁ πόλεμος δὲν
θὰ ἀποφασίζετο εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν
ἀλλὰ θὰ ἐτεροματίζετο διὰ τῆς πείνης καί
καταστροφῆς ὀλοκλήρου τοῦ ἡμῶν
καί μαχίμου πληθυσμοῦ λόγῳ παντελοῦς
ἐλλείψεως τῶν ἀπλουστέρων τροφῶν καί
ιατρικῶν μέσων, παντελοῦς στέρησεως
τῶν ἀπαραιτήτων πολεμοσφίμων, δὲν εἶ-
χον αἱ προπολεμικαὶ κυβερνήσεις προ-
τίσει διὰ τὴν ἐν καιρῷ αἰρήνης προπα-

ρασκευὴν τῶν ἀναγκαίουμένων τούτων
πρῶτων ὑλῶν διατροφῆς καί συντηρη-
σεως τῆς μαχητικότητος τοῦ στρατοῦ.

Οὐδεὶς δὲ σήμερον πρόπει νὰ παρα-
ξενεῦνται ὅταν ἀκούσῃ τὸ νέον τετραε-
τές πρόγραμμα τοῦ Χίτλερ.

Σήμερον οὐδεμία δικαιολογία θὰ ὑ-
πῆρχεν διὰ μίαν Γερμανικὴν κυβερνή-
σιν ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶχεν φροντίσει νὰ
περιφρουρήσῃ τὴν ζωὴν τῆς σημερινῆς
γενεᾶς καί τῆς μελλούσης. Διὰ τὸ λοιπὸν
ἐξανίστανται οἱ κατέχοντες τὰς πρῶτας
ὕλας, διὰ τὸ καταφέρονται ἐναντίον ἐνὸς
προγράμματος ἔθνικοσοσιαλιστικοῦ, ἡ-
ταὶ προγράμματος κατὰ πρῶτον ἔθνικοῦ
καί κατὰ δευτέρον σοσιαλιστικοῦ δηλαδὴ
περιφρουρήσεως τῶν ἀπαραιτήτων ἀναγ-
κῶν τῆς ζωῆς ὀλοκλήρου ἐνὸς ἐργαζομέ-
νου κόσμου ;

Καί τί τέλος πάντων εἶναι αὐτὸ τὸ
πρόγραμμα !

Ἀντικατάστασις ἐκείνων τῶν πρῶ-
των ὑλῶν τῆς βιομηχανικῆς ἀνάγκης καί
καλλιτέρα ἐξυρῆσις νέων πρῶτων ὑλῶν
ἴσης ἢ καί μεγαλητέρας ἀξίας τῶν ὑπαρ-
χόντων. εἴτε διὰ νέων βιομηχανιῶν ἐπι-
ἐπιστημονικῶν νέων βάσεων καί ἐφευρέ-
σεων βασιζομένων ἢ διὰ ὑλῶν μέχρι σή-
μερον ἐν τῇ χώρᾳ μὲν εὐρισκομένων ἀλλὰ
μὴ ἐκμεταλλεομένων λόγῳ τοῦ μεγαλη-
τέρου κόστους ἢ ὅπερ διὰ τὴν διατρο-
φήν τοῦ λαοῦ σοβαροτάτων, διὰ νέας
διαρρυθμίσεως τῆς γεωργίας καί βιομη-
χανίας τροφίμων, ἀλλὰ καί πράγμα ἀσύ-
ληπτον καί διὰ πρῶτην φορὰν ἐν τῷ
κόσμῳ ἐμφανιζόμενον διὰ τῆς ἀλλαγῆς
συνθηθειῶν ἐνὸς ὀλοκλήρου λαοῦ.

Ἡ ἐξέγερσις τῶν πρώτων ὕλων εἶναι ἐν πρώτοις :

Τὸ νέον συνθετικὸν λάστιχον Μικοῦμα τὸ ὁποῖον ἐφάνη ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ φυσικοῦ. Εἰς τὴν Τρίπολιν τῆς Ἀφρικῆς εἰς τοὺς τελευταίους αὐτοκινητικούς ἀγῶνας τὰ 9 πρώτα κατὰ σειράν αὐτοκίνητα ἦσαν Γερμανικά. Δὲν ἤλλαξαν δὲ ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος λάστιχα καθόλου.

Ἡ ἐναποθήκευσις τοῦ νέου τούτου ἐλαστικοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ στρατοῦ οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν ἐδειξεν εἰς οἶονδῆποτε χωρὸν καὶ ἂν αὐτὸ ἐφυλάσσειτο, καὶ ὑπὸ οἷα ἴδηποτε θερμοκρασίαν.

Ἡ νέα βενζίνη ἴσης ἀξίας εἰς θερμαντικὰς μονίδους μετὰ τὴν φυσικὴν παντοῦ δὲ σήμερον ἐν Γερμανίᾳ χρησιμοποιεῖται κατὰ διαταγὴν τοῦ στρατηγοῦ Γιαίριγκ, θὰ γίνῃ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς τῆς κατὰ τσοῦτον ὥστε ἐντὸς 2 1/2 ἰτῶν ἢ Γερμανία νὰ ἐλευθερωθῇ παντελῶς ἀπὸ τὴν ἀνάγκην ἐξαγωγῆς συναλλάγματος διὰ τὴν ἀγορὰν βενζίνης ἀπὸ ξένας ἀγορᾶς αἱ ὁποῖαι ἐν καιρῷ πολέμου εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι κλεισταὶ δι' αὐτήν.

Ἡ νέα τσελβόλε ἦτοι τὸ νέον ἔριον κατασκευάζεται ἐκ ξύλου.

Πολλάκις ὁ κόσμος ἐγάλασε μετὰ τὰς προσπάθειάς τῶν χημικῶν καὶ μηχανικῶν τῆς Γερμανίας νὰ κατορθώσουν τὴν κατασκευὴν τοιοῦτων ὑφασμάτων.

Καὶ ὅμως τί τὸ φυσικώτερον, μήπως ὁ βάμβαξ δὲν φυτρώνει καὶ αὐτὸς δὲν εἶναι θάμνος, δὲν προέρχεται ἀπὸ τσελολόξε;

Δὲν ἔχομεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ παράδειγμα τῆς τεχνικῆς μετάξε; Ποῖοι ἐξ ὕμων δὲν τὴν χρησιμοποιοῦν σήμερον ἴτε δι' ἐνδυμασίαν ἴτε ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν;

Ποῖοι ἐξ ὕμων ἔχουν ἀκόμη τὴν ἰδέαν διὰ πρόκειται περὶ κακῆς ἀντικαταστάσεως μιᾶς ὑπαρχούσης ὕλης, δηλαδὴ τῆς φυσικῆς μετάξε, καὶ ὅχι διὰ πρόκειται περὶ μιᾶς νέας ὕλης ἀρίστης δι' ὅλας τὰς χρήσεις διὰ τὰς ὁποίας αὕτη σήμερον χρησιμοποιεῖται;

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὸ νέον ὑφασμα δὲν πρόκειται περὶ κακῆς ἀντικαταστάσεως, ἀλλὰ περὶ μιᾶς νέας πρώτης ὕλης ἢ ὁποῖα τάχιστα θὰ κερδίσῃ ἐ-

κείνα τὰ ἐδάφη διὰ τὰ ὁποῖα αἱ ἰδιότητες αὐτῆς τὴν προσδιορίζουν.

Τοιαῦται νέαι πρώται ὕλαι εἶναι πολλὰ περὶ τὰς 37 ἐν συνόλῳ ἐν ἐπεξεργασίᾳ, καὶ ἡμεῖς θέλομεν σὺν τῷ χρόνῳ ἀκόμη ἀκούσει πολλὰ περὶ αὐτῶν.

Ἄς προχωρήσωμεν ὀλίγον τι εἰς τὴν ἄλλην πηγὴν ἀνεμεταλεύτου πλούτου, εἰς τὰ δάση τὰ ὁποῖα μέχρι σήμερον ὑπάρχουν, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς συστηματικῆς τῶν ἀναδασώσεως πάντοτε θὰ ὑπάρχουν, καὶ τῶν ὁποίων μέχρι σήμερον ἡ ἐκμετάλευσις κατὰ πρωτόγονον γνωστὸν τρόπον ἐγένετο.

Δηλαδὴ κατασκευάζοντο ξύλα οἰκοδομῶν, βιομηχανικὰ ξύλα, ξυλάνθρακες καὶ ὀλίγα κινὰ ἀποστάγματα.

Τί γίνεται σήμερον ἢ τί κατεύθουσιν ἔδωκεν σήμερον τὸ ἐθνικοσοσιαλιστικὸν κόμμα τῆς Γερμανίας;

Περίπου 20.000.000 κυβικὰ ξυλῆς ἐξάγονται τῶν δασῶν ἐν Γερμανίᾳ τὰ ὁποῖα ὅχι μόνον πάντοτε ἀναδασώνονται ἀλλὰ καὶ αὐξάνονται καταλλήλως διὰ νέων ἀναδασώσεων εἰς ὄρεϊνὰ ἀκατάλληλα διὰ τὴν γεωργίαν μέση.

Ἀπὸ τὰ 20.000.000 μέτρα κυβικὰ ξύλου ἦτοι περίπου 12.000.000 τόννους ξύλου, ἐξάγονται σήμερον, 5 ἑκατομμύρια τόνοι ξυλοζακχάρως καὶ μάλιστα σχεδὸν μόνον ἀπὸ ἐκείνα τὰ ξύλα τὰ ὁποῖα εἶναι ἀχρηστα δι' οἶονδῆποτε ἄλλον σκοπὸν.

Τί θέλατε νὰ κάμντε μετὰ τὰ ροκανίδια, μετὰ τὸ ὑπόλειμα τοῦ ξύλου; Ἡμεῖς μὲν τὰ καίμεν παράγοντες ἐλαχίστην χρήσιμον θερμότητα, ἐνῶ οἱ Γερμανοὶ τὰ μετέβαλλον αὐτὰ, καὶ τὰ ἀπορρήματα τοῦ δάσους, εἰς ξυλοζακχαροῦ τροφῆν, ἀρίστην διὰ τὰ ζῶα.

Ἐκτὸς αὐτῶν ὅμως ἐξάγει ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπορρημάτων ξυλόπνευμα, πῖσσαν καὶ μίαν νέαν καύσιμον ὕλην 25 φορᾶς ἰσχυροτέραν τῆς βενζίνης.

Θὰ σᾶς κουράσω ἀδίκως ἐξαικολουθῶν τὴν ἐκμετάλευσιν ξύλου τοῦ δάσους διότι εἶναι ἀτελείωτος καὶ ἡ ἐπιστήμη ἀκόμη δὲν ἔχει εὑρῆ τὸ τέλος.

Ἄς ἔλθομεν εἰς τὰ ὄρυχια. Ἡ σκέψις τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως ἔχει στραφῆ τὰ μέγιστα πρὸς τὴν διεύθυνσιν

αὐτήν. Ἐπιτροπαὶ ὁλόκληροὶ ἐξ εἰδικῶν περιέρχονται ὅλην τὴν Γερμανίαν, κάμνουν νέας διατροφῆς, διότι ὁρθῶς σκέπτονται ὅτι ὅλος ὁ πλοῦτος τῆς Γερμανίας εἰς ὄρυχια δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχη μόνον περιορισθῆ εἰς τὸν Ρῆνον καὶ τὴν Σιλεσίαν. Διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς Λωραίνης καὶ τῆς Ἀλσατίας, ἡ Γερμανία ἔχασε 60 ο/ο τῆς σιδηροπαραγωγῆς καὶ πρέπει νὰ ζητήσῃ νέα ὄρυχια. Τὰ παλαιὰ ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐγκαταληφθέντα ἀρχίζουν πάλιν τὴν λειτουργίαν τῶν. Εἰς τὸ Σιγκερλάντ τὰ ὄρυχια ἔχουν ἀκόμη διὰ δέκα ἔτη ὄρυχυμα. Ἀλλὰ ἀκριβῶς δεκὶ ἀνευρέθησαν νέα στρώματα, νέα μεταλλεῖα. Ἀρχίζουν νὰ δίδουν ἐργασίαν εἰς ἑκατοντάδας ἐργατῶν.

Ἡ φροντίς αὐτῆ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰ ὄρυχια εἶναι τόσον μεγάλη ὥστε εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ εὑρῆ τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτάρκειαν.

Καὶ ὅπου τὰ ὄρυχια θὰ ὑστεροῦν, θὰ βοηθηθοῦν ὑπὸ μιᾶς οἰκονομίας κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν μετάλλων αὐτῶν, καὶ διὰ μιᾶς συστηματικῆς περισυλλογῆς τῶν ἤδη χρησιμοποιηθέντων.

Ἐνα τοιοῦτον παράδειγμα: Ἐνα σωληνάριον ὀδοντόπαστα ζυγίσει 12 γραμμάρια. Κάθε οἰκογένεια χρησιμοποιεῖ τουλάχιστον δύο κατὰ μῆνα ἦτοι 24 γραμ.

Αἱ 20 ἑκατομμύρια οἰκογένειαι τῆς Γερμανίας χρησιμοποιοῦν ἕνα ἕκαστον μῆνα 480 τόννους εἰς 12 μῆνας, 4760 τόννους οἵτινες ἐφ' ὅσον περισυλλεχθῶν καὶ βιομηχανοποιηθῶν κάλιν θὰ ἐπιφέρουν μίαν σημαντικὴν οἰκονομίαν νέων μετάλλων.

Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὴν αὐτάρκειαν τῶν τροφίμων.

Ὡς πρὸς τὰ σιτηρὰ καὶ τὰ γαστήρα σχεδὸν ἤδη ἡ Γερμανία ἔχει αὐτάρκειαν.

ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλα τρόφιμα εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Γερμανία δὲν θὰ εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ ἀποκτήσῃ ταιαύτην. Θὰ προσπαθίσῃ ὅμως νὰ φθάσῃ καὶ εἰς αὐτὸ τὸ μέγιστον δυνατόν ὄριον παραγωγῆς.

Παραδείγματος χάριν. Ζῶα δὲν θὰ εἶναι ποτὲ δυνατόν νὰ διαθρέψῃ τόσα

ὥστε τὸ κρέας αὐτῶν νὰ ἐπαρκῆ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας καὶ δὴ διὰ μίαν μεγάλην χρονικὴν περιόδον ἀποκλεισμοῦ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ζώων βεβαίως θὰ αὐξηθῆ ἀκόμη κατὰ πολὺ διότι σήμερον διὰ τῆς τροφῆς τῆς ξυλοζακχάρως, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δύναται νὰ αὐξηθῆ σχεδὸν δὲ νὰ διπλασιασθῆ.

Ἡ ἀπόδοσις τῶν βοσκῶν θὰ αὐξηθῆ κατὰ μετριωτάτους ὑπολογισμοὺς κατὰ ἕνα 40ο/ο ὅχι διὰ νέων ἐδαφῶν τῶν ὁποίων τὴν ἀπόδοσιν δὲν ὑπολογίζουσιν εἰς τὰ 40ο/ο αὐτὰ, ἀλλὰ διὰ καταλλήλου καλλιέργειας τῶν γαιῶν αὐτῶν, αἵτινες μέχρι σήμερον οὐδεμίαν καλλιέργειαν ὑπέστησαν. Ἐθερρίζοντο μόνον δις τοῦ ἔτους. Τὸ δὲ χόρτον ἦτο χρησιμοποίησιμον μὲν ἐφ' ὅσον δὲν τὸ ἐσάπιζεν ἡ βροχὴ, ἀχρηστον δὲ ἐφ' ὅσον εἶχεν ὑποστῆ καιρικὰς ἀτυχίας.

Τὰ τάγματα τῶν νέων τῆς αὐτοβούλου ἐργασίας, ἀσχολοῦνται ἀπὸ ἔτων ἤδη εἰς τὴν ἀποξήρανσιν ἀπεράντων κάμπων καὶ μετατροπὴν αὐτῶν εἰς χρῆσιμους βοσκὰς.

Ποῖα θὰ εἶναι ἡ αὐξήσις τῆς κτηνοτροφίας, εὐκολότατον νὰ ἐννοήσῃ τις.

Ποῖα ἡ αὐξήσις γάλακτος βουτύρου καὶ τῶν τροφῶν ἀναγκαιοτάτων διὰ ἕνα λαόν, εὐκόλα τις δύναται ἐφ' ὅσον ἀποτανθῆ εἰς εἰδικού; νὰ τὸ μάθῃ.

Ἀλλὰ πάντως αὐτάρκεια εἰς τὰ εἶδη αὐτὰ οὐδέποτε θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ ἐν Γερμανίᾳ. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους νὰ σταματήσῃ μέχρις ἐδῶ, παρὸς ἀκριβῶς ἀπὸ ἐδῶ ἀρχίζει ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ Κόμματος. Ἐθεσαν πρόγραμμα νὰ ἀλλάξουν τὰς συνθηθείας ἐνὸς λαοῦ 70 ἑκατομμυρίων, νὰ τὸν φέρουν διὰ παραδειγμάτων, διὰ τῆς πειθοῦς, καὶ διὰ τῆς πίστεως τοῦ πρὸς αὐτὰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐθνικοσοσιαλιστικοῦ κόμματος, νὰ ἀλλάξῃ τὸν τρόπον ζωῆς, σύμφωνον μετὰ τὰς παραγωγικὰς δυνατότητας τῆς χώρας.

Τὸ ἀτομικὸν συμφέρον πρέπει νὰ εἶναι κατώτερον ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς ὁλότητος.

Δὲν πρέπει ἐπὶ ὁ κατέχων νὰ τρῶς ἐπτάκις τῆς ἐβδομάδος κρέας, διότι δὲν τὸ ἔχομεν θὰ τρῶς ἀπὸ ἐδῶ καὶ εἰς τὰ

έξής μόνον πεντάμις κρέας, και 2 ημέρας τήν εβδομάδα θά τρώη δλόκληρος ο λαός ψάρι.

Ψάρι έχουμε αφθονον. Θα φροντίσω εγώ το σοσιαλιστικόν κόμμα, εγώ ο αρχηγός σας να είναι δυνατόν και εις το τελευταίον χωρίον τής χώρας μας, εις τής εβδομάδος να έρχονται τα βαγόνια, τα αυτοκίνητα και εάν είναι ανάγκη ακόμη τα αεροπλάνα να σας φέρουν το φρέσκο αυτό ψάρι, τροφήν άριστην δια τον άνθρωπον και θρεπτικωτάτη.

Ψάρι έχουμε αρκετόν εις μεγάλας ποσότητας και μικράς τιμάς.

Συ οικοκυρά μη νομίζης (έπειδή το έμαθες από τη μητέρα σου) ότι ένα γλυκισμα πρέπει να έχη 12 αυγά δια να είναι ευγευστον. Το ίδιο γίνεται και με δύο.

Συ εργατή του έθνους μη νομίζεις ότι θα εργασθής καλλίτερον εάν τρώγης εις έκασταν φαγητόν, το βούτυρον εις πάχος δακτύλων. Δεν σε έμποδίζω να το τρώς, αλλά θέλω δύο φορές τήν εβδομάδα να τρώγης μαρμελάδα διότι ώποροφόρα δένδρα έχουμε αρκετά, ζάχαριν έν αφθονία και η γεωργία θέλει να είναι εις θέσιν να πωλή τα προϊόντα της εις καλήν και συμφέρουσαν τιμήν, πράγμα όπερ τότε μόνον θα γίνει έφ' όσον καταναλισκονται τα προϊόντα της.

Συ οικοκυρά μην καταστρέψης τα άπορορήματα τής πλουσίας σου τρακέζης. Καθημερινώς σου άποστέλλω ιδιαίτερον φορητόν αυτοκίνητον το όποιον περισυλλέγει αυτά και τρέφω δι' αυτών άγέλην δλόκληρον χοίρων.

Η πόλις Koblenz τής Ρινανίας, 65,000 κατοίκων, διατρέφει αυτήν τήν στιγμήν άγέλην 1000 χοίρων από τα άπορορήματα τής πόλεως, των όποιων το κρέας χρησιμακοιείται άνευ ουδεμιός πληρωμής προς συμπληρωματικήν τροφήν πτωχών οικογενειών.

Το τετραετές πρόγραμμα του έθνικοσοσιαλιστικού κόμματος, εξακολουθει τοιοιτοτρόπως επί δλοκλήρου καταλόγου διαρρυθμίσεως και δοθής σταθμήςσεως των αναγκών τής ζωής, και μεταρρεπής αυτών συμφώνως με τας δυνατότητας

του Γερμανικού κράτους, και του Γερμανικού Λαού.

Όπου άπαιτεί μεταβολήν, τήν άπαιτεί μόνον εκεί όπου δεν του είναι δυνατόν να υπερβή τα άνώτατα δυνατά, και πολλάκις φανταστικά όρια.

Δια να επιστρέψωμεν ακόμη μια φορά εις τήν κτηνοτροφίαν.

Μια καλή αγελάς μέχρι σήμερα απέδιδε κατά μέσον όρον κατ' έτος περί τής 2400 λίτρας γάλακτος. Με ειδικήν σήμεραν τροφήν, με μεθοδικήν έκλογήν και ανάπτυξιν καταλλήλου ράτσας έχει φθάσει εις τας κτηνοτροφικάς σχολάς, όμέσος όρος 3600 λίτρας, και υπάρχουν σήμεραν αγελάδες αίτινες άποδίδουν 4200 λίτρας μέσον όρον.

Όλα δε αυτά όχι δι' αύξήσεως του ποσού τροφής διότι τουτο θα ήτο δώρον άδωρον, αλλά δια συμπληρώσεως και πολλάκις αναπληρώσεως τής τροφής. Παραδειγματος χάριν το καλαμπόκι το όποιον τρώγει πολλάκις η αγελάς, δεν τής δίδεται πλέον εις ξηρόν καρπόν, αλλά τοποθετείται τουτο εντός θερμοών κλειστών ειδικών κλιβάνων, και μετά πάροδον 24ων ώρων (όταν δηλαδή τουτο ρίπτεται ως τροφή) έχει βλαστήσει και φέρει βλαστούς μήκους 10—15 κόντους.

Ο χωρικός ο όποιος μέχρι σήμεραν λόγω των νόμων περι κληρονομίας, έθρημάτιζεν τους άγρούς του (ούτω ώστε εις χωρικός να καταναλίσκη 300)ο των εργασίμων του ώρων εις μετάβασιν από τον ένα εις τον άλλον άγρόν) μετά πάροδον 4—10 έτών εις δλόκληρον τήν Γερμανίαν, θα έχη τους άγρούς του μόνον εις ένα, και θα τους έχη τής αυτης άποδώσεως τής αυτης ποιότητας.

Θα άσχολείται έντατικότερον εις τήν καλλιέργειαν αυτών με νέα μέσα τεχνικά και χημικά. Η άπόδωσις των άγρων του θα ύψωθής, η κατανάλωσις των προϊόντων του θα πολλαπλασιασθής δια τής σήμεραν υπό τής κυβερνήσεως του λαμβανομένης μερίμνης.

Το πτωχόν εις συνάλλαγμα Γερμανικόν κράτος θα άποκτήση άσφάλειαν εις τα σύνορα, έπάρκειαν εις το έσωτερικόν

χωρίς να έχη ανάγκην κατακτήσεων δια τήν μελλοντικήν των ανάπτυξιν.

Ο σημερινός Γερμανός με άναπαυμένη τήν συναίδησιν του θα περιμένη τήν μοιραίαν του ήμέραν, γνωρίζων ότι δια τήν μέλλουσαν γεννεάν έφρόντισεν τόσον όσον ουδέποτε άλλος προγενέστερος αυτου.

Πάντα δε ταύτα τα εκατόρθωσεν όχι διότι είναι έξυπνότερος άλλων λαών, όχι διότι ο τόπος του είναι πλέον πλουσιότερος των άλλων, η ότι αι καιρικοί συνθήκαι είναι καλήτεροι, το εκατόρθωσεν μόνον και μόνον δια τής πίστεως και πειθαρχίας εις το έθνικοσοσιαλιστικόν του κράτους, και εις τους αρχηγούς του και εις τήν άπόλυτον πεποίθησιν ότι ο λαός πρέπει, και οφείλει να ζήση.

ΕΝΑΣ ΖΑΚΥΝΘΙΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο κ. Διονύσιος Α. Ρώμας

(Πρόχειρο σκίτσο τής ζωγράφου δεσποινίδας Φραντζή).

Επί σειράν αιώνων η Έπτανησιακή άριστοκρατία παρέχει τους αντιπροσώπους της προς τήν πνευματικήν κίνησιν του Έθνους. Ο κ. Διονύσιος Α. Ρώμας, υιός του έπιφανούς έθνικού άνδρος Άλεξάνδρου Κόμητος Ρώμα, αυτήν τήν παράδοσιν συνεχίζει. Δημοσιεύομεν σειράν πρωτοτύπων ποιημάτων του.

Όσον άφορά τήν αξίαν του κ. Ρώμα ως δραματογράφου αναδημοσιεύομεν από τήν έφημερίδα «Αθηναϊκά Νέα» τής 21 Δεκεμβρίου 1937 τα έξής: Ο νέος θεατρικός συγγραφεύς κ. Ρώμας, του όποιου ύπάρχει έγκεκριμένον έργον από διετίας, άνέγνωσε εις τον γενικόν διευθυντήν τής κρατικής σκηνης ένα άλλο το όποιον έγραψε τελευταίως και που ο κ. Μπαστιάς ευρε κατά πολυ άνώτερον του ήδη έγκεκριμένου.

Κατόπιν τούτου συνεχλήθη χθές τήν πρωίαν η τέχνική επιτροπή του θεάτρου η όποία συνεφώνησεν με τήν άποψιν του διευθυντου, και έτσι το έργον του κ. Ρώμα περιελήφθη άμέσως εις το ρεπερτόπιον και θα αναβιβασθής πέμπτον εις τήν σειράν.

Πρόκειται όπως έγνωσθη, περι έργου που εκτυλίσσεται εις το τέλος του

παρελθόντος αιώνας εις την Ζάκυνθον, και έχει πρωταγωνιστήν τόν ποιητήν Τσακασιάνον ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστὸν διετήρει συγχρόνως καὶ κουρεῖον.

Ὁ κ. Μπαστιᾶς ὁμιλῶν σχετικῶς εἶπεν ὅτι ἡ χαρὰ του εἶναι τόσον μεγάλη διότι ἕνας νέος θεατρικὸς συγγραφεὺς ὅπως ὁ κ. Ρώμας παρουσιάζει ἕνα ὄριμον ἔργον, ὥστε δὲν εἶναι ὑπερβολὴ εἰπῆ ὅτι τὴν ἰδίαν χαρὰν θὰ ἐδοκίμαζεν καὶ ἂν τὸ ἔργον αὐτὸ ἦτο ἰδικόν του.

Τὰ ποιήματα τοῦ κ. Ρώμα εἶναι ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτον συλλογὴν του «Σπασμένος Καθρέπτης».

Α Τ Τ Α Β Ι Σ Μ Ο Σ

Καμμιά φορά τὴ νύχτα ὁ Δὸν Κιχώτης ξυπνοῦσε...
(Δὸν Κιχώτης τῆς Μάγνης Κεφάλαιον I.)

Περγαμηνές μὲ μυρωδιές βαριές
πόρτες κλειστές ἀπ' ἄλλην ἐποχὴ,
σουρτάρια μὲ σπασιμένες κλειδαριές
φόδος κι' ἀντάμα γλυκαπαντοχὴ...

Σὲ σίδερο τραγούδια σκαλισμένα
παλιὰ σπαθιά μὲ λάμες πιὰ στραθές,
γροθιάς τιτάνων γάτια σκουριασμένα
θεόρατες, ἀσήκωτες λαβές...

Ἦ ? Δὸς' μου φῶς καὶ λαθρα μεσημέρια ?
Γνώμη στενὴ : ξεκινημένο βέλος ?
Καὶ βάρβαρα ματοβαμμένα χέρια
γιὰ Πάλαιμα καὶ Πόλεμο καὶ Τέλος ?

Φεβρουάριος τοῦ 36

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ

Τ' ὄριο πουλι π' ἀνάτρεμε πάνωθε τῆς φτεροῦγες
μ' ἀντήλιαγες μαρμαρυγές θαμπόνοντας τὸ Σήμερα,
σὲ δυσμικὲς ξανθόφωτες, κι' ἀγκαθωμένες ροῦγες
Ἄϊματα κρυφοστάλαζε, πυρόχρυσο, σὰ Χίμαιρα.....

Ἄσπροχαρὰ π' ἀπόστασε κι' ἀπόγειρε τὸ βράδυ.
Πούπουλα, πλήθει· πούπουλα πετοῦν στὸ κροδο βάθος.
Στεροδιπλώσαν τὰ φτερά μ' ἕναν ἀχὸ σὰ χᾶδι
Κ' ἥλιος κι' ἀσπρίλες ἐσθυσαν ἀντάμα μὲ τὸ πάθος.

1937

Σ Κ Ο Π Ο Σ

Ἦσαν σὰ παιδάκι
Κ' ἦτανε μιὰ λευκα
ἀσυμόγυρτη.
Ἦτανε καὶ πεδκα,
μιὰ σωστὴ γιορτὴ,
στὸ μικρὸ, μικρὸ καφενεδάκι ?

Σ' ἕνα τραπεζάκι
ἤμαστε γυρτοὶ
κι' ἂ δὲν ἦταν πεδκα
μῆτε κ' ἕσως λευκα
ἦ τ α ν ε γιορτὴ
στὸ μικρὸ, μικρὸ καφενεδάκι ?

Ἀθῆναι 1937

ΤΟ ΠΕΡΙΦΑΝΟ ΤΑΞΙΔΙ

Σ' ἄλτικα δυσμικὰ νερά
νὰ θάψη τὰ πανιὰ πυρὰ
Γαλέρα ποῦ θαρέθη τὰ λιμάνια,

Λαργάρεϊ γιὰ στερνὴ φορὰ
Μαυρὴ μ' ἀχνόλευκα φτερά
Κρουστά, στητὰ - σὰ κόρης Στηθοπάνια ?

Ζάκυνθος 1937

ΕΧΤΕΣ Ο ΗΛΙΟΣ ΕΛΑΜΨΕ...

Ἐχτές π' ὁ φροῖθος ἄπλωσε φλογότρεμα φτερά,
τῆ Ἠλλάσῃ - ν - ἱρεῖδίζοντας ἀνάβρυσαν ἐλπίδες
κρυστάλλινες, ὀπάλινες ψυχῆς ὄροσοσταλίδες,
στὸ σῶμα θερμοφέγγοντας μελλοῦμενη Χαρά !

Ἄλλοιὰ ? Σήμερα μὲ χλιαρὰ σύγνεφα μολυβένια
τὰ γύρω σκεπαστήκανε θλιμένα καὶ ὑγρά.
Συρτὴ ὄροχῃ, μονότονη, μοιρολογᾷ τὴν ἔννοια
πῶς χτές ὁ Ἥλιος ἔλαμψε γιὰ μιὰ στερνὴ φορά ?

Ἀθῆναι 1937

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Στὸ σκυφτό της κεφαλάκι
ὅπως γέρνει μιὰ σταλιά,
σὰ πυρὴ φλογοβολιά,
φεγγοτρέμει γιὰ λεγάκι.

Ἐκεῖ ὄχι πῶς εἶναι τὸ φῶς
ἀφ' τὸ πέρα κεροδόχε,
Μηδ' ὁ πόθος μου ὁ κρυφός
...εἶναι τὰ μαλλάκια πῶχει ?

Ἀθῆναι 1937

Α. ΡΩΜΑΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΧΑΙ

Ἄρθρον τοῦ κ. ΠΕΡ. ΙΑΚ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ νέου τούτου μηνιαίου περιοδικοῦ «Νέοι Δρόμοι»
μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ ζητήσῃ παρ' ἐμοῦ, ὅπως γράψω τι διὰ τὸ πρῶτον
αὐτοῦ φύλλον. Πράττω τοῦτο εὐχαρίστως, διότι πᾶσα νέα προσπάθεια,
καὶ μάλιστα εἰς τὸν φιλολογικὸν καὶ δημοσιογραφικὸν κλάδον, μὲ εὐρί-
σκει πάντοτε πρόθυμον νὰ εἰσφέρω τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις.

Ὅθεν εὐχομαι εἰς τὸ νέον περιοδικὸν τῶν «Ἡέων Δρόμων» πᾶσαν
εὐδοκίμησιν, μακρὰν ζωὴν καὶ γόνιμον ἔργον. Ἄλλ' ὁμολογῶ, ὅτι ἀγνοῶν
τὰς κεντρικὰς σκέψεις τῶν ἀναλαβόντων τὸ ἔργον, ὡς καὶ τὰς κατευθυν-
τηρίας γραμμὰς καὶ μάλιστα τὸν βασικὸν χαρακτήρα τοῦ ἐπιδιωκομένου
σκοποῦ, εὐρίσκομαι εἰς ποιάν τινα ἀμηχανίαν νὰ διατυπῶνω σκέψεις
τινὰς ἀπροσαρμόστους ἴσως εἰς τὰς τοῦ περιοδικοῦ.

Λαμβάνω λοιπὸν ὡς βᾶσιν τὸν τίτλον «Νέοι Δρόμοι».

Ὁ Ἑρνέστος Λεγκουβέ, τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ἀναφέρει ὅτι
ὁ πολὺς Σαιντ - Μπέβ (Saint Beuve) τοῦ ἔγραφε :

«Δὲν ὁμιλῶ ποτὲ δι' ἓνα συγγραφέα ἐνδῶ δὲν εἶρον τὸ κεντρι-
κὸν σημεῖον τοῦ ἔργου τοῦ καὶ τὴν κυριαρχοῦσαν γραμμὴν τοῦ χαρα-
κτηρὸς τοῦ. Τώρα κατέχω τὰ ἰδικὰ σας χαρακτηριστικὰ καὶ σὰς γράφω :
Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον προεξέχει ἐν ὑμῖν εἶναι ἡ ἐνότης τοῦ βίου σας. Ἡκο-
λουθήσατε διαφόρους δρόμους, ἀλλ' ἐπεδιώξατε πάντοτε τὸν αὐτὸν σκο-
πὸν. Ἀνήκετε εἰς τὸ γένος τῶν βαθυστοχάστων. Ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματά
σας ἐσχεδιάσατε τὴν πορείαν τῆς ζωῆς σας καὶ ἐβαδίσατε πρὸς τὸ κατι-
τήριον σημεῖον μὲ σταθερὸν βῆμα, χωρὶς νὰ ἐπηρεασθῆτε ἀπὸ τὰ ἀπρόσ-
πτα τοῦ δρόμου. Εἶσθε ὁ υἱὸς τῆς θελήσεως».

Ἴδού τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἀτόμων, τῶν λαῶν καὶ πάσης
προσπαθείας. Διάφοροι δρόμοι, ἀλλὰ ἐνότης εἰς τὰς πράξεις τοῦ βίου.
Ἐκ διαφόρων δρόμων σταθερὰ κατεύθυνσις πρὸς καθωρισμένον σκοπὸν.
Ἡ σκέψις νὰ κατευθύνῃ τὰ βήματα καὶ οὐχὶ τὰ βήματα ἐκ τῶν ὑστέρων
νὰ γεννοῦν τὰς σκέψεις. Υἱὸς τῆς θελήσεως ἐν παντί. Εὐχομαι τοιαύτην
τὴν πορείαν τοῦ νέου περιοδικοῦ.

Ἐπάρχουν νέοι δρόμοι ; Ἐπάρχουν : εἰς τὰς ἐφηρμοσμένας τε-
χνικὰς ἐπιστήμας. Εἰς τὸ διάστημα ὀγδοήκοντα μόνον ἐτῶν, ἅτινα εἶναι
σταγῶν ἐναντι τῆς αἰωνιότητος τῶν ἀστρονομικῶν σωμάτων, ὅποια
ἐφευρέσεις ! Ἀλλὰ οἱ νέοι δρόμοι, κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα,
εἰς τὴν φιλολογίαν, τὰ γράμματα, τὰς πολιτικὰς ἐπιστήμας, τὴν καλλιτε-
χνίαν ἀντικατέστησαν τὰς παλαιὰς λεωφόρους, ἃς πρωτίστως οἱ Ἕλλη-
νες πρόγονοι ἐχάραξαν ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Οἱ νέοι δρόμοι εἰς τὴν γλῶσσαν,
τὸν πεζὸν καὶ ἔμμετρον λόγον, τὴν γλυπτικὴν καὶ ζωγραφικὴν, τὰς αἰσθη-
τικὰς ἐπιστήμας, ἀντικατέστησαν τοὺς παλαιούς ἢ τουλάχιστον ἐτελειο-
ποίησαν αὐτούς ; Ἀσφαλῶς ὄχι.

Ἀλλὰ θὰ ἦτο μακρὸν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς ἀνα-
πτύξεως τοῦ θέματος τούτου.

Λέγομεν συγκαταβατικῶς : Ἴσως τοὺς ἐζωογόνησαν. Καὶ διὰ νὰ
ἐνθυμηθῶμεν τὸν στίχον τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ :

Ἐλησμόνησα τὸ σῶμα διὰ ν' ἀνανεώσω τὴν ψυχὴν !

ΠΕΡ. ΙΑΚ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἑλληνοαλβανικοῦ Συνδέσμου Ναύ-
 αρχος κ. Ἀντώνιος Ε. Κριεζής εἶχε τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ δεχθῆ συν-
 τάκτῃν μας καὶ νὰ ἀνακοινώσῃ πρὸς αὐτὸν τὰς ἐντυπώσεις τοῦ ἐκ τῆς
 προσφάτου μεταβάσεως τοῦ Ἑλληνοαλβανικοῦ Συνδέσμου ἐν Ἀλβανίᾳ. Ὡς
 γνωστὸν ὁ Ἑλληνοαλβανικὸς Σύνδεσμος προσεκλήθη ὑπὸ τῆς Ἀλβανικῆς
 Κυβερνήσεως διὰ τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Ἀλβανίας Ραούφ Φίτσο,
 ὅπως μετάσχῃ τῶν ἐορτῶν τῆς Ἀλβανικῆς ἀνεξαρτησίας κατὰ τὰς
 ὁποίας θὰ ἐξενίξεται ὑπὸ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως. Τῆς ἀποστολῆς
 μετέσχον, ὁ πρόεδρος τοῦ συνδέσμου κ. Α. Ε. Κριεζής, ὁ ἀντιπρόεδρος
 κ. Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης, ὁ γενικὸς γραμματεὺς κ. Φίλιππος Δραγού-
 μης, καὶ τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου κ. κ. Α. Πάλλης καὶ Γά-
 γαρης.

Ὁ κ. Κριεζής περιέγραψεν πρὸς τὸν συντάκτῃν μας τὰ τῆς ἀποστο-
 λῆς ὡς ἑξῆς :

Κατὰ τὴν ἀναχώρησίν μας εἰς τὸν σταθμὸν προσήλθεν ὁμάς φοιτη-
 τῶν Ἀλβανῶν σπουδάζόντων εἰς τὰς Ἀθήνας, οἱ ὁποῖοι μετὰ πολλῆς
 συμπαιδείας ἐξεδήλωσαν τὰ αἰσθήματά των.

Τὴν 23ην Νοεμβρίου ἀνεχωρήσαμεν ἐκ Φλωρίνης διὰ τὴν Κορυτσᾶν.

Ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις εὐγενῶς φερούμενη, εἶχε στείλει εἰς προῦ-
 πάντησίν μας εἰς τὴν Φλώριναν τὸν ὑποδιευθυντὴν τῆς ὑπηρεσίας πρω-
 τοκόλλου κ. Σωτήριον Ἀβραάμ, ὁ ὁποῖος μᾶς προσέφερεν τὴν χρῆσιν ἑξ
 αὐτοκινήτων, καὶ μιᾶς σκευαγωγῶ. Τὰ ὄχηματὰ διετέθησαν ἀπὸ τὴν Ἀλ-
 βανικὴν Κυβέρνησιν, δι' ὅλον τὸ ταξίδιον μας μεταβάσεως καὶ ἐπι-
 στροφῆς.

Εἰς τὰ ἑλληνοαλβανικὰ σύνορα προσήλθον πρὸς προῦπάντησιν ὁ
 νομάρχης Κορυτσᾶς ὁ ὁποῖος μετὰ ζῶντος ἐνθουσιασμοῦ μᾶς προσεφώ-
 νησεν, ἐνῶ ὡραῖα φρουρὰ τοῦ ἀλβανικοῦ στρατοῦ μὲ ἀνώτερον ἀξιωμα-
 τικὸν ἐπὶ κεφαλῆς ἀπέδωκεν τὰς στρατιωτικὰς τιμὰς.

Ἡ Ἑλληνικὴ σημαία παρὰ τὴν Ἀλβανικὴν ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τοῦ συ-
 νοριακοῦ φυλακίου, ἐκεῖ δέ, εἰς τὸ ὑπαιθρον, ὁ Μητροπολίτης Κορυτσᾶς
 μᾶς ἀπέτεινε ἐνθουσιώδη προσφώνησιν ἀναφερομένην εἰς κοινούς πα-
 λαιοὺς ἀγῶνας Ἀλβανῶν καὶ Ἑλλήνων, στεφθέντας διὰ τῆς ἐλευθερίας
 τῶν τὴν σήμερον δύο ἐλευθέρων Κρατῶν.

Εἰς ἀμφοτέρους ἀκλήτησε ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ προέδρου.

Εἰς τὴν Κορυτσᾶν ποῦ ἐφθάσαμεν περὶ τὴν μεσημβρίαν, μᾶς ἐγένετο
 ἐγκαρδιότατη ὑποδοχὴ. Αἱ δὲ προπόσεις τοῦ νομάρχου κατὰ τὸ πρόγευμα
 τὸ ὁποῖον μᾶς προσέφερεν καὶ τοῦ δημάρχου κατὰ τὸ ἑσπερινὸν γεῦμα
 εἰς τὸ δημαρχεῖον, δὲν ἦσαν αἱ συνήθεις προπόσεις εὐγενείας μόνον,
 ἀλλὰ ἐκδηλώσεις αἰσθημάτων μεγάλης ἐγκαρδιότητος.

Ἀπήντησα εἰπὼν, ὅτι ἐκ πάσης καρδίας συμμετέχω τοῦ εὐτυχοῦς
 ἐορτασμοῦ τῆς 25ετηρίδος τῆς ὁποίας ὅτι τὴν ἱστορίαν τῶν δύο χωρῶν
 κατέχων, ἀνευρίσκει ἑκατοντάδας ἐτῶν κοινῶν ἀγῶνων ὑπὲρ ἀνεξαρτη-
 σίας καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτον κοινὸν παρελθὸν εἶναι ἐγγύησις συγχρόνως ἐγ-
 καρδιῶν καὶ ἀγαθῶν σχέσεων.

Τὴν 25ην Νοεμβρίου ἀνεχωρήσαμεν διὰ Τύραννα, ὅπου ἐφθάσαμεν
 μετὰ μεσημβρίαν. Εἰς ὅλους δὲ τοὺς σταθμοὺς τῆς διαδρομῆς μας ἰδίως

εἰς τὸ Ἑλβασάν, μᾶς ἐδέχθησαν ἐν συναγερωῖ τῆς σχολικῆς νεολαίας
 καὶ ὄλων τῶν ἀρχῶν.

Κατὰ τὰς τέσσαρας ἡμέρας τῆς διαμονῆς μας εἰς τὰ Τύραννα, πα-
 ρέστημεν εἰς σειράν ἐορτῶν καὶ ἐθνικῶν ἐπιδείξεων τὰς ὁποίας καθί-
 στα λίαν ἐνδιαφερούσας ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ πλήθους τοῦ συγκεντρω-
 θέντος ἐξ ὄλων τῶν ἐπαρχιῶν μὲ τὰς ποικίλας καὶ βαρυτίμους ἀμφιέσεις.

Ἐβλεπέ τις ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμὸν ἐκδηλούμενον μὲ τὴν χαρα-
 κτηρίζουσαν τοὺς Ἀλβανοὺς σεμνὴν ἀξιοπρέπειαν.

Ἡ στρατιωτικὴ παρέλασις εἰς τὴν ὁποίαν παρέστημεν ἀπέδειξεν
 καταφανῶς τὰς σημαντικὰς προσπάθειάς τοῦ νέου νέου βασιλείου πρὸς
 συγκρότησιν τῶν πρώτων τοῦ πολεμικῶν δυνάμεων.

Ὅλοι ἐθαύμασαν τὸ ἀρρενωπὸν παράστημα τοῦ στρατοῦ καὶ τὸν
 ὄπλισμόν τὸν ἐπιτυχῶς προσηρμοσμένον εἰς τὸ ὄρεινόν ἔδαφος.

Ὁ ὑπερήφανος καὶ πολεμικὸς αὐτὸς λαὸς εὐχαρίστως βαστάζει
 τὰς ἐπὶ τούτῳ μεγάλας θυσίας χρήματος, διότι εἶναι ὑπερήφανος τῆς
 ἀνεξαρτησίας καὶ φίλος πιστὸς τῆς Ἀλβανικῆς ἐλευθερίας.

Ἡ δὲ συμμετοχὴ εἰς τὰς ἐορτὰς αὐτὰς ξένων ἀποστολῶν, ἦτο ἐν-
 δεικτικὴ τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὁποῖον ὅλα τὰ κράτη ἐπιδεικνύουν πρὸς
 τὸ νεαρὸν αὐτὸ βασίλειον.

Κατὰ τὰς δύο δεξιώσεις, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον χώραν εἰς τὰ ἀνάκτορα,
 ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη νὰ δεχθῆ καὶ συνομιλίαν μετὰ τῶν με-
 λῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ κατέστη οὕτω καταφανὲς τὸ ἐν-
 διαφέρον τοῦ πρὸς πᾶν τὸ Ἑλληνικόν, ἢ ἐν πάσει λεπτομερεῖα ἐπίγνω-
 σις τῶν διὰ μέσου τῶν αἰῶνων σχέσεων Ἑλλήνων καὶ Ἀλβανῶν τῶν δύο
 ἀρχαιοτάτων τούτων λαῶν τῶν ὁποίων ἡ κάθοδος εἰς τὰς χώρας αὐτὰς
 διαφεύγει καὶ τὰς ἱστορικὰς ἐρεῦνας, τόσον εἶναι παλαιά !

Προσφέραμεν εἰς τὸν Βασιλέα εἰς ἀνάμνησιν ἀργυροῦν δίσκον ἑλ-
 ληνικῆς τέχνης, τὸ ὁποῖον τὸν ἠύχαριστησεν ὑπερβολικά.

Ἐν γένει δὲ ἀνεξαρτήτως τῶν συμπαθῶν λόγων τοὺς ὁποίους μᾶς
 ἀπηύθυνεν, ἐτόνισεν τούτους κατὰ τρόπον ποῦ ἐπεδείκνυεν πόσον τὸν
 ἠύχαριστησεν ἢ συμμετοχὴ μας εἰς τὸν Ἑθνικὸν τοῦτον πανηγυρισμόν.

Ἡ τόσον ἐκφραστικὴ τοῦ Βασιλέως φυσιογνωμία καὶ ἡ ἀπὸ πάσης
 ἀπόψεως ὡραῖα ἐμφάνισις τοῦ κατεγοήτευσαν ἡμᾶς.

Πολὺ μᾶς διηκόλυνεν ἡ τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Κόττα καὶ τοῦ κ.
 ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Λιμπόχοβα ἐπίγνωσις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης,
 ἢ ὁποία εἶναι τόσον διαδεδομένη μετὰ τῶν Ἀλβανῶν τῆς διοικήσεως
 γεννεᾶς καὶ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς κ. Παντελῆ Βαγγέλη, ἢ συμπαθῆς
 καὶ σεβαστῆ προσωπικότης ὅστις καὶ αὐτὸς εἶναι ἑλληνομαθέστατος καὶ
 διαπρεπῆς εἰς τὰ γράμματα.

Εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῆ κανεὶς πόσον εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώ-
 σεις τοῦ ὁ Ἀλβανικὸς λαὸς ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἰδικὸν μας.

Αἱ ἐνδυμασίαι τῆς νοτίου Ἀλβανίας, οἱ χοροὶ ἐν γένει καὶ τὸ κάθε
 τι τῶν ἐθίμων των, προσομοιάζει τόσον πολὺ πρὸς τὰ ἡμέτερα, ὥστε νὰ
 δυσκολεύεται νὰ καθωρίσῃ τις ποῦ τελειώνει ἢ Ἑλλάς καὶ ποῦ ἀρχίζει ἢ
 Ἀλβανία.

Εἶναι ἀναμφίβητον ὅτι ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἐν γένει πρὸς τὴν Ἑλ-
 λάδα συμπάθεια ἐξεπορεύετο ἀπὸ αἰσθημα φιλοξενίας οὐχὶ πρὸς ξέ-
 νους, ἀλλὰ πρὸς ἀδελφοὺς τοὺς ὁποίους μίαν συνοριακὴν διαρρύθμισις
 καὶ οὐδὲν ἄλλο χωρίζει.

ΑΠΟ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΝΟΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟΥ

Οί Νέοι Δρόμοι, εξυληροτούντες τὸ πρόγραμμα τὸ ὁποῖον ἐφαρμοζόμενον ἀπὸ 4ης Λυγούτου καὶ ἐντεῦθεν, ἐπιδιώκει νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ὄριζοντα μία γνησίως Ἑλληνικὴ ἀτμόσφαιρα, πιστεύουν ὅτι ἡ Νεοελληνικὴ ποίησις πολυτρόπως δύναται νὰ συμβάλλῃ εἰς τοῦτο.

Ἡ νεωτέρα Ἑλλάς ἔχει μίαν φιλολογίαν 150 ἔτων. Ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς φιλολογίας ταύτης, διεκρίθησαν μορφαὶ αἱ ὁποῖαι ἠρμήνευσαν ὡραιότατα τοὺς ἐκάστοτε παλμοὺς τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος. Αἱ μορφαὶ αὗται δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦνται.

Ἴσως τὰ κείμενα πολλῶν ἐξ αὐτῶν (κυρίως τῶν παλαιότερων) νὰ θέλουν σχόλια διὰ νὰ γίνωνται περισσώτερον νοητὰ εἰς τοὺς νεωτέρους. Ἀλλὰ ἀξίζει αὐτὸς ὁ κόπος.

Ὅπως ἀξίζει ἡ σημερινὴ γεννεὰ νὰ γνωρίζῃ τοὺς ἐρμηνεύσαντας τοὺς παλμοὺς τῆς χθελεινῆς καὶ τῆς προχθελεινῆς Ἑλλάδος.

Σκαπεύομεν λοιπὸν συστηματικῶς νὰ δώσωμεν ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων σχολιασμένην τὴν λησμονηθεῖσαν πατριωτικὴν ποίησιν τῶν Νεοελλήνων. Ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸν Ἀχιλλεὺς Παράσχον.

Ὁ Παράσχος γεννηθεὶς εἰς τὸ Ναύπλιον τὸ 1838, ἐπρόλαβε ζῶσαν τὴν γεννεὰν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος. Ἡ ποίησις του δύναται τις εἰπεῖν ὅτι ἀπερόφησεν τὸ αἶσθημα ποῦ εἶχεν ἀισμεῖν μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν. Εἶδεν ἀπὸ κοιτῆ τοὺς ἥρωας τοῦ 1821. Ἐξόμνησεν πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ὡς ἐπικός ἢ ἐλεγειακὸς ποιητής. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐλεγείων τοῦ Ἀχιλλεὺς Παράσχου, τὸ γραφὲν εἰς τῷ θανάτῳ τοῦ Κωνσταντίνου Κανάρη, ἂν καὶ πολὺ ἐκτεταμένον, θεωρεῖται ὡς ἓνα ἀπὸ τὰ ὀρμητικώτερα, παρ' ὅσας τὰς ὑπερβολὰς εἰκότων ποῦ ἔχει εἰς πολλὰ μέρη.

Ὁ στολοκαύτης τῶν Ψαρρῶν ἀπεβίωσεν τὴν 2αν Σεπτεμβρίου 1877 κατέχων τὸ ἀξίωμα τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ στίχοι τοῦ Παράσχου ἀρχίζουν μὲ τὸ παράπονον ὅτι αἰγὰ - αἰγὰ φεύγει ἡ γεννεὰ τοῦ ἀγῶνος.

Καράβι ἐπαράδερνε μεσ' στὰ βαθυὰ πελάγη.
Ἄστροπελέκι τῶκαιγε, βοριᾶς τὸ κυνηγοῦσε.
Χιλιάδες τάφους ἀνοίγε τὸ κύμα νὰ τὸ φάγῃ.
Κάθε στιγμὴ κινδύνευε καὶ ἡ νύχτα τὸ ρουφοῦσε.
Ἐπέφταν ξάρτια καὶ πανιά, καὶ στὸ τιμόνι ἀπάνω
Κανεὶς δὲν ἦτανε, κανεὶς δὲν εἶχε καπετάνο!

Ἄχ! γιὰ πρωτεία ἀνάξια τὴν μαύρη ἐκείνη ὥρα
Φιλονικοῦσαν μιά στιγμὴ, κ' ἐπνίγουνταν, μιά μόνη.
Μὰ ἔξαφνα ἐσείσθηκε κατάστρωμα καὶ πῶρα,
Καὶ σιδερένια δάχτυλα φουχτῶσαν τὸ τιμόνι.
Τὰ κύματ' ἀναστέναξαν, ἐννοῖῶσαν καβαλλάρη,
Κ' ἡ τρικυμῖα σκόρπισε στὰ χέρια τοῦ Κανάρη!

Πάλι βοριᾶς καὶ σύννεφα τὸ ἴδιο τὸ καράβι.
Τὸ δρόμου του σὲ καταχνιά καὶ τρικυμῖα χάνει!
Ἡ ἀστραπὴ τὴν ἔρημη σημαία του ἀνάβει,
Τὸ ἓνα κύμα τὸ χτυπᾷ καὶ τ' ἄλλο τὸ δαγκάνει,
Καὶ θὰ πνιγῇ... Στὸ ὄρφανὸ τιμόνι του ἀπάνω
Πάλι δὲ βρίσκεται κανεὶς... Δὲν ἔχει καπετάνο!

Ὅλοι ζητοῦνε, ὄλοι τοὺς καπετανάτα, ὄλοι!
Στὸ στήθος τὰ δυὸ χέρια τους, κρατοῦνε σταυρομένα,
Κ' ἔχουν τὸ θάνατο χαρὰ, τὴν ἔρημιά μας σκόλη,
Καὶ χέρι δὲν ἀπλώνεται πρὸς τὸ τιμόνι ἓνα...
Καὶ τὸ καράβι ὡς πνιγῇ, ὡς βυθισθοῦν κ' ἐκεῖνοι,
Φθάνει κανεὶς μικρότερος τοῦ ἄλλου νὰ μὴ γείνη!

Αἶ, ὁ Κανάρης πέθανε! ἐβγήκε ἀπὸ τὴ μέση.
Τῆς θάλασσας ὁ μονογιός, τ' ἀφρόχυτο λειοντάρι!
Ὁ δρόμος πάλι ἔβγαλε... Τὸ ἔλατο σὰν πέση,
Τὴν ταπεινὴ του κορυφὴ σηκώνει τὸ θυμάρη.
Τὸν τόπο τοῦ τὸν ἀκριβὸ ξερὸ χορτάρη πιάνει!
Κληρονομίᾳ παράξενη ὁποῦ ὁ Χάρος κάνει!

Καὶ πῶς! Σ' αὐτὴ τὴν ἐμμορφῆ, δυστυχησμένη χώρα,
Σὲ δλην τὴν Ἑλλάδα μας, ἐλεύθερη καὶ δούλη,
Δὲν εἶναι, δὲν εὐρίσκεται κανένα χέρι τώρα,
Σὰν τοῦ Κανάρη ὀλόφωτο, βαρὺ σὰν τοῦ Μισοῦλη!
Τὴν ὥρα αὐτὴ τὴ θλιβερὴ κανέννας δὲν ἀπλώνει
Νὰ παλαμίσῃ τὸ κουπί, νὰ στρίψῃ τὸ τιμόνι...

Φωνὴ δὲν ἀποκρίνεται ψυχὴ μπροστὰ δὲ βγαίνει!
Ἄπο πελάου καὶ στεριά κανεὶς δὲν ἀπαντᾷ!
Πέθαν' ἡ ὕδρα, Ψαριανός, κανεὶς δὲν ἀπομένει,
Κι' ἀγέρας τὸ καράβι μας τυφλὸς τὸ κυβερνάει...
Ζευγαρωμένα ἐθάψαμε Τιμόνι καὶ Μηλιόνι!
— Ἡ Μάνα ποῦ τὰ γέννησε δὲν ἔπιασεν ἐγγόνι!

Πέρασ' ὁ Μάρτης, πέρασεν ἡ Λαύρα ἡ ἀγία!
Ἄνδρῖα δόξα καὶ αὐτὰ τὰ ὄνειρα ἀκόμα!
Ὅλα χαθῆκαν' κοίτονται στὰ μνήματα τὰ κρύα,
Καὶ μόνο τὴν Διχόνοια δὲν ἔφαγε τὸ χῶμα!
Πᾶν τὰ λειοντάρια κ' οἱ ἀετοὶ! κάθε δελφῖνι πάει!
Μόνο τὸ φεῖδι ἀπόμεινε, αὐτὸ ποῦ θὰ μᾶς φάη...

(Τώρα ἡ σκέψις τοῦ ποιητοῦ συγκεντρώνεται εἰς τὸν Κανάρη ὡς μόνον ἀπομείναντα).

Ἄπ' τὴν ἀθάνατη φυλῇ, ἀπ' τὴ μεγάλη γέννα,
Ὅποῦ ἐρριζοβόλησε τῆς Λαύρας μας τὸ χῶμα.
Μὲ ρόδα κατακόκκινα, μὲ φύλλ' ἀργυρωμένα
Μιά ροδοδάφνη ἔμενε, μιά μοναχὴ ἀκόμα!

Ἡ ὑστερνὴ ἰ... Τὴν εἶχαμε σὰ φυλαχτὸ κομμάτι
 Ἄν ἐφουσοῦσε, τρέμαμε τὴν κρύφταμε μὲ πόνο.
 Ὁ ἥλιος νὰ μὴ τὴν ἴδῃ, μὴ τὴν βασκάνῃ μάτι,
 Κι' ἀγάπης τὴν ἐδρόσιζε νερὸ κ' ἐλπίδος μόνο...
 Σημαία μας τὴν εἶχαμε κάθε γιορτὴ μεγάλη,
 Πότε τὴ λέγαμε «Φωτιά» πότε «Κανάρη» πάλι!

Ἄχ ἡ Ἑλλάς παράσημοιτὴ δόξα του ἐντύθη
 Κάθε Λαμπρὴ τὴν ἔβαζε καὶ Μάρτη ἀνθισμένο,
 Καθὼς φορεῖ ὁ οὐρανὸς σιὰ γαλανὰ του στήθη
 Τὸ γαλαξία του μὲ φῶς κι' ἀστέρια κεντημένο...
 Κ' εἶχαμε, εἶχαμε φωνή, ἀνάστημα, ἀέρα,
 Ὅσο κρατοῦσε ἀνοιχτὸ τὸ μάτι τ' ἀναμμένο
 Καὶ ὅταν ἤρχονταν κάνεις ἀκόμη κ' ἔδῳ πέρα,
 Τὸν Παρθενῶνα δείχναμε κ' ἑκεῖνον εἰς τὸν ξένο!
 Καὶ τώρα, τί νὰ δείξωμε; τὸ κρῦο κοιμητήρι
 Χύθη τ' ἀθάνατο νερὸ ἀπ' τ' ἅγιο ποτήρι!

Ἄχ, ἔχε γιὰ, ἄχ, ἔχε γιὰ, Εἰκοσιένα' τώρα
 Ἐπέθανες ἀληθινά! Ἄπ' τ' ἅγιο κορμί σου
 Λεῖψανο δὲν μᾶς ἔμεινε κανέν' αὐτὴ τὴ ὥρα
 Μὲ τοῦ Κανάρη τὴ ψυχὴ φτερούγιασ' ἢ ψυχὴ σου!
 Γκρεμίσετε τὴ Λαύρα μας' ὀρθή τοῦ κάκου στέκει
 Τοῦ Μάρτη λησμονήσετε τὴν πρώτη περιφάνεια
 Σπᾶστε τὸ φτερωτὸ κουπί, τ' ἀθάνατο τουφέκι,
 Κ' ἐλάτε τὴ μεγάλη μας νὰ κλάψωμε ὀρφάνια.
 Ἐχετε γειά, ἔχετε γειά, τῆς φουστανέλλας χρόνια,
 Λαγκάδια, κλέφτικα σπαθιά, τσαπράζια καὶ μηλιόνια!

Ἐβγάτε δάκρυα πύρινα ἀπ' τῆς καρδιάς τὴ μέση
 Κ' ἕνα ποτάμι κάμετε ἔχετε γειά λημέρια,
 Βουνὰ τοῦ Γέρου τοῦ Μοριᾶ, πελάγη τοῦ Λεμπέση,
 Τοῦ Τσαμαδοῦ ναυτόπουλα, τοῦ Διάκου τὰ ξεφτέρια!
 Ἐχετε γειά, τοῦ Μπότσαρη βαλανιδιάς κ' ἐλάτια
 Καράβια ποῦ ταξίδευεν Λάμπρος ὁ Κατσώνης
 Ὀλυμπε, Κιάφα, Κίσαβα, τῆς κλεφτουριάς παλάτια,
 Κ' ἐρημοκκλήσια π' ἀναβε κερί ὁ Κατσαντώνης...
 Ἐχετε γειά, ἔχετε γειά, τῆς φουστανέλλας χρόνια
 Ἀστροπελέκια Ψαριανά, Ὑδραίικα Τρομπόνια!

Τὸν ὑστερὸ μας Ἑλληνα, τὴν ὑστερὴ μας χάρι!
 Τοῦ Μάρτη πῆρε ἡ Σιοά' εἰκόνα δὲν εἶν' ἄλλη!
 Ἐγέμισε τὸ Πάνθεο τὸ χέρι τοῦ Κανάρη
 Ἐσφάλησε τὴν ἐκκλησιὰ τῆς Λαύρας τὴ μεγάλη,
 Καὶ σήμερα, ξαρμάτωτη, σὰ νεκροκέρι λυόνει
 Μὲ τὰ θαμμένα τῆς παιδιὰ στὸ κοιμητήρι ἢ Μάνα.
 Εἰς τοῦ Κανάρη τὸ σταυρὸ τὰ χέρια τῆς ἀπλώνει,
 Κι' ἀκούει τὴν ὑστερνὴ τοῦ Μάρτη τῆς κάμπανα...
 Τὴν ὀρφανὴ τῆς κεφαλὴ χέρι παιδιοῦ δὲν πιάνει.
 Καὶ μόνη, κατὰμόναχη στοὺς τάφους θὰ πεθάνῃ!

Ἄς ἀποθάνῃ, ἄς σβυσθῇ, κι' αὐτὸ τὸ ὄνομά της
 Ἄς φάγ' ἢ λήθῃ καθὼς ζῆ ἂν γράφτηκε νὰ ζήσει!
 Ἄς κοιμηθῇ αἰώνια μὲ τὰ νεκρὰ παιδιὰ της,
 Ἄν πασσαλῆκι σλαβικὸ μιὰ μέρα καταντήσῃ
 Δὲν θέλω τὴν Ἑλλάδα ὡς τὸ Μοριᾶ ν' ἀπλώνῃ
 Δὲν θέλω τὴν ἀτέλειωτη τοῦ Ἀλεξάνδρου Μάνα
 Σὲ στήθη νάνου ἀφθαρτὴ καρδιά νὰ φυλακόνῃ,
 Καὶ νὰ τὴν κράζῃ μάνα τῆς ἀλλόφυλη ζητιάνα
 Τὴν θέλω γῆ τοῦ Περικλῆ καὶ κῦμα τοῦ Κανάρη,
 Ἐλῆξά σέ κράνος Ἀθηνᾶς καὶ δάφνη σέ κοντάρι.

(Ὁ Παράσχος εἰς τοὺς κατωτέρω στίχους ἐνθυμεῖται τὸν ἐνθουσιασμόν μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Γάλλος ποιητὴς Βίκτωρ Οὐγγὼ ἔψαλεν τὰ κατωρθώματα τοῦ Κανάρη διαρκούντος τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821. Ἐν ἔτει 1877 ποῦ ἐγράφη τὸ ποίημα τοῦτο, ὁ Οὐγγὼ ἔζη εἰσέτι.

Νᾶχα τοῦ Βικτωρος Οὐγγὼ τὴ ζηλεμένη χάρι,
 Κι' ἀπ' τὰ πολλὰ λουλοῦδια του ἕνα κ' ἐγὼ λουλοῦδι,
 Τὶ ἀρμονίαις θᾶκουε τὸ μνήμα τοῦ Κανάρη
 Κι' ὁ κόσμος πῶς θε' ν' ἄρπαζε τ' ἀθάνατο τραγοῦδι!
 Στὴ λύρα, Βίκτωρ! — Στὴ καρδιά τὸ χέρι βάλει πάλι.
 Τὰ δάκτυλά σου φλόγισε ν' ἀνάψῃ τὸ δοξάρι,
 Καὶ ἴσως μέσ' στοῦ ὕπνου του τὴ μυστικὴ ἀγκάλη
 Χαμογελάσουν μιὰ στιγμὴ τὰ χεῖλη τοῦ Κανάρη...
 Ἐσὺ ποῦ τὸν τραγοῦδησες εἰς τὴν ἀνατολή του,
 Τραγοῦδα καὶ τὴ νύχτα του καθὼς καὶ τὴν αὐγὴ του!

Ἄχ Λύρα συνομήλικη τῆς φλόγας τοῦ Κανάρη
 Μαζῆ ἐπρωτοβγήκατε σ' ἀθανασίας κῦμα,
 Μαζῆ τὸ πρῶτο ἐσκάσατε κουπί καὶ τὸ δοξάρι,
 Κ' ἔταξειδέψετε μαζῆ στὴ δόξα βῆμα, βῆμα...
 Ἐκεῖνος στόλους ἔκαιγε κ' ἐσὺ κα-διαίς κοντὰ του
 Καθὼς ἐκεῖνος ἔκαιγε, ἐσὺ ἐτραγουδοῦσες.
 Τοῦ τραγοῦδιοῦ σου τὸ σκοπὸ τὸν ἀρχίζ' ἢ φωτιά του.
 Καὶ τὸν ἀποτελεῖνε ἡ λύρα ποῦ κρατοῦσες.
 Τραγοῦδα Βίκτωρ! ὁ αἶτός ἄς κλάψῃ τὸ λειοντάρι
 Τὸ κύκνειό σου ἄξιζε νὰ εἶναι τοῦ Κανάρη.

Εἰς τὸ ἐρχόμενον φύλλον θὰ δώσωμεν μὲ περισσότερα σχόλια τὸ ὑπόλοιπον μέρος τοῦ ποιήματος.

Τ Ο Π Ρ Ο Β Λ Η Μ Α ΤΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΡΙΩΝ

Τὸ ζήτημα τῆς Ἀριανῆς φυλῆς ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατάγονται οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ Ἕλληνες ἐξακολουθεῖ νὰ μελετᾶται ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους ἐπιστήμονας, οἱ ὁποῖοι συναντοῦν ὅλας τὰς δυσκολίας ποὺ παρουσιάζει ἡ μελέτη τῆς ἀπομεμακρυσμένης αὐτῆς ἐποχῆς.

Περὶ αὐτῆς τῆς φυλῆς ἀρχικῶς ἐλέχθη ὅτι ἔμεινε εἰς τὴν Ἀσίαν, διάφορα δὲ τμήματα αὐτῆς—διάφορα ὑποδιαίρεσεις τῆς—μετηνάστευσαν κατ' ἐπανάληψιν πρὸς τὴν Εὐρώπην.

Ἀπὸ αὐτὰς τὰς περιοδικὰς μεταναστεύσεις προέρχονται οἱ πρόγονοι τῶν Γερμανῶν, τῶν Βρεττανῶν—Οὐαλλῶν—Ἰρλανδῶν, Ἀγγλῶν—Δανῶν—Σουηδῶν—Νορβηγῶν—Ρώσων—Βοημῶν—Οὐγγῶν—Πολωνῶν—Ἰταλῶν καὶ Ἑλλήνων.

Φαίνεται δὲ ὅτι τόσο οἱ Πελασγοὶ οἵτινες θεωροῦνται οἱ ἀρχαιότεροι κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος ὅσον καὶ αἱ μετέπειτα ἀναδειχθεῖσαι φυλαὶ (Ἀχαιοὶ—Αἰολοὶ—Ἴωνες—Δωριεῖς) ἦσαν μία συνολικῶς πελασγικὴ φυλή, τῆς ὁποίας ἐκάστη πατρία ἀπέκτησεν σὺν τῷ χρόνῳ ἀτομικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ ἰδιαιτέραν ἐξέλιξιν.

Ὡς γνωστὸν τὸ ζήτημα τῆς Ἀριανῆς φυλῆς ἐμελετήθη ἀρχικῶς πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος.

Ἡ ἐπιστήμη τῆς Συγκριτικῆς Γλωσσολογίας ἀπεδείχθη ὡς μόνη ἱκανὴ νὰ ἐπιληφθῇ τοιοῦτου θέματος.

Πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος ὁ P. Coeurdoux καὶ ὁ William Jones, ἀνεκάλυψαν συγγένειαν μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, καὶ τῶν γλωσσῶν τοῦ Ἰράν καὶ τῶν Ἰνδιῶν. Ὅλα αὐτὰ αἱ γλώσσαι ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἀριανῆς προελεύσεως, ὡς ἰδιώματα τῆς ἀριανῆς γλώσσης.

Ἀλλὰ εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ Ἀσία ὑπῆρξεν ἡ πρώτη τῶν Ἀριῶν κοιτίς; Μήπως ὑπῆρξεν ἡ Εὐρώπη;

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀνεφάνησαν ἀντιγνώμῃαι.

Ἡ **πρώτη γνώμη** εἶναι ὅτι οἱ Ἀριοὶ (πρόγονοι τῶν Ἰνδο-Εὐρωπαϊῶν καὶ τῶν Ἰνδο-Ἰρανίων) μὲ βάσιν τῶν τὸ κέντρον τῆς Ἀσίας, ἐχωρίσθησαν. Καὶ ἄλλοι ἐβάδισαν πρὸς τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Περσίαν καὶ ἄλλοι πρὸς τὴν Εὐρώπην.

Ἐνα ἀπότομον ψῆφος ἔφερον αὐτὰς τὰς μεταναστεύσεις.

Οἱ ὑποστηρίζοντες αὐτὰ τονίζουν ὅτι τόσο εἰς τὴν Ρωσικὴν γλῶσσαν ὅσον καὶ εἰς τὴν σανσκριτικὴν (δηλαδὴ τὴν γλῶσσαν τῶν Ἰνδιῶν) ἡ αὐτὴ λέξις σημαίνει τὴν **σημύδα** ἐνῶ παρόμοιον δένδρον δὲν εὗρηκαν οἱ μετανάσται οὔτε εἰς τὴν Ρωσσίαν, οὔτε εἰς τὰς Ἰνδίας ἐξαιρέσει τῆς **σημύδας** ποὺ φύεται εἰς τὰς μεσημβρινὰς κλιτύας τῶν Ἰμαλαίων ὄρεων, τὰ ὁποῖα χαρίζουσι τὰς Ἰνδίας ἀπὸ τοῦ Θιβέτ.

Ἡ **δευτέρα γνώμη** ἐρωτᾷ: Διατί ἡ παλαιὰ Εὐρωπαϊκὴ μυθολογία δὲν ὀμιλεῖ δι' ἐλέφαντας καὶ καμήλας;

Ὁ ἀρχαῖκός χαρακτήρ τῆς λιθουανικῆς γλώσσης, αἱ ἀναλογίαι μεταξὺ Ρωσικῆς καὶ σανσκριτικῆς, ἄγουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι εἰς τοὺς μακρυνοὺς ἐκείνους χρόνους οἱ λαλοῦντες τὴν σανσκριτικὴν ἦσαν ἐν ἐπικοινωνίᾳ μὲ τοὺς ὀμιλοῦντας τὴν λιθουανικὴν γλῶσσαν καὶ τὴν σλαβικὴν. Σημειωτέον ὅτι ἡ λιθουανικὴ γλῶσσα (λαλουμένη καὶ σήμε-

ρον ὑπὸ τῶν Λιθουανῶν) ἀνήκουσα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν βαλτικῶν γλωσσῶν ἡτις ὡς ὁμάς εἶναι τμήμα τῶν Ἰνδοευρωπαϊκῶν γλωσσῶν) εἶναι ἡ ἀρχαιότερα ἐξ ὅλων τῶν ὀμιλουμένων γλωσσῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἡ συγγένειά τῆς μὲ τὴν σανσκριτικὴν καὶ τὴν σλαβικὴν στηρίζουν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Ἀγγλοῦ ἐπιστήμονος Latham καὶ τοῦ Βέλγου Halloy οἱ ὁποῖοι ὑποστηρίζουν ὅτι οἱ Ἰνδοευρωπαῖοι φαίνονται πρὸ ἐξηπλωμένοι εἰς τὴν Εὐρώπην, παρ' ὅσον ἐξηπλώθησαν εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ ἄρα ἐξ Εὐρώπης (ἡτις δέον νὰ θεωρεῖται ἀρχικὴ τῶν κοιτῆς) μετηνάστευσεν ἕνα τμήμα αὐτῶν πρὸς τὴν Ἀσίαν.

Αἱ μεγάλαι ἐρευνᾶι τοῦ Boucher de Perthes, ἔρχονται ὡς συνήγοροι ὑπὲρ τῆς δευτέρας ταύτης γνώμης.

Αἱ ἐρευνᾶι ἀποκαλύπτουν καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἀνθρώπου τῆς τεταρτογενεῖς περιόδου τῆς γῆς. Πρὸ πολλῶν δεκάδων χιλιετηρίδων ἡ Εὐρώπη ἦτο κατοικημένη. Εἰς δὲ τὴν νεολιθικὴν ἐποχὴν, ὁ Εὐρωπαῖος ἐκαλιέργη τὴν γῆν, εἶχεν ἐξημερώσει ζῶα καὶ εἶχεν κτηνοτροφίαν, καὶ κατεσκεύαζεν κατοικίας.

Ἡ πρώτη γνώμη ἰσχυρίζεται ὅτι εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπῆρχον λαοὶ μὲ χρῶμα μελαχροινόν καὶ ὀφθαλμοὺς μαύρους· τούτους δὲ κάποτε κατέκτησαν λαοὶ ξανθοὶ μὲ γαλανοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξ Ἀσίας ἐλθόντες.

Ἡ δευτέρα γνώμη ἀπαντᾷ ὅτι ἡ Ἀσία δὲν εἶχε σχεδὸν ποτὲ ξανθὰ γένη. Μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας πρὸς τὰ Ἰμαλάια ἢ πρὸς τὸν Καύκασον συναντᾷ τις μικρὸν ἀριθμὸν ξανθῶν πληθυσμῶν οἵτινες δὲν ἀποκλείεται νὰ προήλθον ἀπὸ τὴν Εὐρώπην. Ὁ Royer ἐπὶ τοῦ προκειμένου λέγει:

« Ἡ Εὐρώπη ἔχει μελαχροινοὺς ἄλλοθεν ἐλθόντας... Καὶ τὰ ἄλλα μέρη ἔχουν » ξανθοὺς μεταβάντες ἐκεῖ... Ἐὰν λαοὶ μελαχροinoὶ μιλοῦν ἀριανὰς γλώσσας, » θὰ τὰς ἔμαθαν ἀπὸ ξανθοὺς εὐρωπαϊοὺς μετανάστας ἀναμιχθέντας μὲ τὴν μελαχροινὴν ἰθαγενῆ φυλὴν... Ὅλα σχεδὸν τὰ παιδιὰ εἰς τὴν Εὐρώπην εἶναι ξανθὰ » καὶ πρὸ παντὸς γενόνται ξανθὰ πρὶν γίνουσι μελαχροινὰ. Ἐνῶ ὅλα ὅσα κατ' » ἐξαιρέσειν γενόνται μελαχροινὰ σχεδὸν ποτὲ δὲν γίνονται ξανθὰ.»

Οἱ ὁπαδοὶ τῆς **δευτέρας γνώμης** οὔτε συζητοῦν κἄν τὴν πρώτην. Ἀλλὰ ἐμφανίζεται καὶ ἀποψις τρίτη ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἀνασκαφῶν αἱ ὁποῖαι ἔγιναν εἰς τὸ Σινικὸν Τουρκεστάν. Αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται ἀπεκάλυψαν μίαν ἀγνωστον γλῶσσαν, αὐτὴ ὀνομάσθη τοκαριανὴ (tokharienne). Αὐτὴ ἡ γλῶσσα εἶναι Ἰνδοευρωπαϊκὸν ἰδίωμα. Μερικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐνθιμίζουσι δυτικὰς γλώσσας καὶ δὴ τὴν ἰταλοκελτικὴν.

Αὐτὴ ἡ γλῶσσα ὀμιλεῖτο ἀπὸ τὰς παραμονὰς τῆς ἐλεύσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ μέχρι τοῦ 10 αἰῶνος περίπου, εἰς τοὺς ὁάσεις τῆς ἐν λόγῳ περιφερείας καὶ ὅταν τὴν ἀντικατέστησεν ἡ τουρκικὴ οὐδὲν ἔχνος ἀπὸ τὴν τοκαριανὴν ἀπέμεινε.

Ἀλλὰ ἐκ τῶν ἐρευνῶν προκύπτει ὅτι εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀσίας ὑπῆρχον γλώσσαι Ἰνδοευρωπαϊκαί. Προκύπτουν συμπεράσματα τείνοντα νὰ ἐμφανίσουν τὴν τοκαριανὴν ὡς συγγενὴ ὄχι μόνον τῆς ἰταλοκελτικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς φρυγικῆς γλώσσης, τῆς γλώσσης τῶν Χιτιτῶν (οἵτινες ἠκμασαν ἀπὸ τοῦ 2000—1200 π. Χ.).

Ἡ μελέτη τῆς κοινῆς συγγενείας ὅλων αὐτῶν τῶν γλωσσῶν τὰς ἀποδεικνύει ὅλας ὡς ἰδιοευρωπαϊκὰς καὶ ὄχι ἀσχέτους μὲ τὴν γλῶσσαν τῶν Σουμερίων τῆς Μεσοποταμίας. Οἱ Σουμεριοὶ ἀκμάζοντες τὸ 2000—3000 π. Χ. δὲν ἦσαν Σεμίται (κατὰ τὰς ἐπικρατούσας θεωρίας), ἡ δὲ γλῶσσα τῶν θεωρεῖται ὡς πρόγονος τῆς Ἰνδοευρωπαϊκῆς.

Ὡστε οἱ Ἀριοὶ ἀναφαίνονται εἰς τὰς Ἰνδίας, τὴν Περσίαν, τὴν

Μεσοποταμίαν, τὸ Τουρκεστάν τὴν Μικρασίαν.

Μήπως ἡ τρίτη αὕτη ἀποψις ἣτις εἶναι προϊόν ἐρευνῶν πρόκειται νὰ ἐνισχύσῃ τὴν πρώτην γνώμην;

Ἡ τρίτη ἀποψις διατηρεῖ τὴν αὐτοτέλειαν αὐτῆς. Πιστεύει ὅτι ἡ ἀρχικὴ ἀριανὴ γλῶσσα εἶχεν ὠμιληθεῖ παντοῦ. Ἀποκλείονται συνεπῶς αἱ ἰδέαι περὶ ὁμαδικῶν μεταναστεύσεων.

Ἡ ἐπιφανὴς φυσιογνωμία τοῦ Slater τὰ μέγιστα μᾶς βοηθεῖ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Αὐτὸς εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ Ἰνδοευρωπαϊκὴ δὲν ἦτο γλῶσσα ἑνὸς μόνου λαοῦ ἢ μόνου μιᾶς ὁμάδος λαῶν. Κατ' αὐτὸν ἦτο ἡ «ἐμπορικὴ γλῶσσα» ἡ ἐπικρατήσασα εἰς τὰς συναλλαγὰς αἵτινες ἐπεκράτουν εἰς τὴν ὁδὸν ἣτις διασχίζουσα τὴν Μεσοποταμίαν φθάνει μέσον Μαύρης θαλάσσης εἰς τὴν Βαλτικὴν. Ὁμιλεῖτο ἀπὸ πολιτισμένους ἀνθρώπους οἵτινες μεταβαίνοντες ἐν Εὐρώπῃ πρὸς συναλλαγὰς ἐδίδαξαν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, τὰς μεταλλικὰς βιοτεχνίας καὶ τὴν κατεργασίαν τοῦ σιδήρου. Τῆς γλώσσης ταύτης ἡ καταγωγή δὲν φαίνεται ἐξηκριβωμένη. Κατὰ τὸν γερμανὸν γλωσσολόγον Johannes Schmidt ἡ ἀρχικὴ ἀριανὴ γλῶσσα ὠμιλήθη εἰς ἐκτεταμένην ἑκτασιν ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ μέχρι Ἰνδικοῦ. Ἐπηκολούθησεν δὲ ὁ σχηματισμὸς τῶν κατὰ τόπους παραλλαγῶν ἐξ ὧν προέκυψαν αἱ μετέπειτα γλώσσαι.

Κατὰ τὸν βαθύνοα Ἴταλὸν κ. Pizzagalli οἱ λαοὶ οἵτινες ὠμίλουν τὴν Ἰνδοευρωπαϊκὴν γλῶσσαν κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους ἀπὸ Βαλτικῆς μέχρι Περσικοῦ κόλπου. Ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ λαῶν οἵτινες εἶχον τὴν ἱκανότητα νὰ ἐπικρατοῦν ἐπεκράτη παρ' ἄλλοις λαοῖς καὶ ἡ γλῶσσά των. Παράδειγμα ἡ ἐπίδρασις ἦν ἡ Ἰνδοευρωπαϊκὴ ἥσικησεν ἐπὶ τῆς γλώσσης τῶν Σουμερίων καὶ τῶν Χιτιτῶν.

Εἰς τὰς Ἰνδίας ὁ προάριος πολιτισμὸς τῶν Δραβιδῶν (οὔτινος ἀκόμη ὑφίστανται ἴχνη) προηγεῖται κατὰ πολὺ τῆς ἀριανῆς κατακτῆσεως.

Λέγοντες Δραβίδας ἐννοοῦμεν τὴν ὁλότητα τῶν προαρίων κατοίκων τῶν Ἰνδιῶν. Ἐν Νοτίᾳ Ἰνδικῇ καὶ Κεϋλάνῃ διατηροῦνται ἀπόγονοι αὐτῶν. Ἐσχάτως δὲ ἀπαικάλυφθη ὅτι τῶν Δραβιδῶν ἀρχικὸν κέντρον ἦτο ἡ Μεσοποταμία καὶ ἐκεῖθεν ἐξεκλήθησαν ἀφ' ἑνὸς πρὸς τὰς Ἰνδίας μέχρι Κεϋλάνης, καὶ ἀφ' ἑτέρου μέσον Συρίας καὶ Μικρασίας, μέχρι Ἀττικῆς καὶ Ἰσπανίας. Διὰ τῆς βραχμανικῆς εἰσβολῆς οἱ Δραβίδαι περιορίζονται πρὸς τὸ Βελουχιστάν (πλησίον τῶν νῦν Βρετανικῶν Ἰνδιῶν) ἀλλὰ ἀντέστησαν ἐπὶ τῆς βραχμανικῆς κατακτῆσεως. Δὲν ἀπώλεσαν τὴν γλῶσσαν αὐτῶν καὶ ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς σανσκριτικῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἀριανῶν γλωσσῶν τῶν Ἰνδιῶν.

Ὁ κ. Pizzagalli καταλήγει εἰς τὰ ἑξῆς :

« Ὑπῆρξεν κάποιος λαὸς ποὺ μίλησε μίαν λεγομένην Ἰνδοευρωπαϊκὴν γλῶσσαν ἣτις ἐπεβλήθη εἰς πολλοὺς λαοὺς. Ὁ λαὸς αὐτὸς εἶχε θρησκείαν πολυθεϊστικὴν. Τὴν θρησκείαν τῆς πυρολατρίας καὶ τοῦ σώματος. Εἶχε ἕνα μεθυστικὸν ποτόν. Ἐκαίεν τοὺς νεκροὺς του. Ἦτο λαὸς νομαδικὸς καὶ βοσκῶν. Κατέστη γριγοραγεωργικὸς. Ἦτο φιλοπόλεμος ἀλλὰ καὶ φιλότεχνος. Εἶχε τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν οἰκογένειαν καὶ τοὺς προγόνους, καὶ δὲν ἀννεμιγνύετο προθύμως μὲ τὰς ἄλλας φυλλὰς.

« Ἦτο «μεσογειακὸς λαὸς» δηλαδὴ δὲν κατοικοῦσε εἰς παραλίαν. Ὁρεσίβιος ἢ κάτοικος πεδιάδων οἵτινες ἐξησφάλιζον τὴν κτηνοτροφίαν του. Δυσχερὲς ὅμως νὰ γνωρίζωμεν ποῦ ἀκριβῶς ὁ λαὸς αὐτὸς κατοικοῦσε».

Συνεπῶς αἱ τελευταῖαι ἐρευναι καὶ μελέται θέτουν ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀμφοτέρας τὰς περὶ Ἀρίων θεωρίας, καὶ τείνουν εἰς τὸ νὰ θεωρήσουν ἀδύνατον τὸν ἀκριβῆ καθορισμὸν τῆς προελεύσεως αὐτῶν.

ΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ἄρθρον τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

Ἡ ἀνθρωπότης διανύει σήμερον ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ λαοὶ στραφέντες πρὸς θετικὰς κατευθύνσεις, ἔχουν ἀνάγκην ἐφοδίων πολλῶν διὰ νὰ σταδιοδρομοῦν καὶ νὰ ἀναπτύσσονται.

Ἀναμφιβόλως πρῶτον ἐφόδιον αὐτῶν εἶναι ἡ πίστις καὶ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὸν ἔθνησμον των, εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ ὁποίου δέον νὰ βαπτίζεται ἡ νεολαία παντὸς λαοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο. Ἡ νέα ζωὴ ἔχει πολλὰς ἀπαιτήσεις ἀπὸ τὰ ἄτομα, καὶ ὡς ἐκ τούτου, δέον μὲ πολλὰ ἐφόδια νὰ προπαρασκευάζονται τὰ ἄτομα διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Παρήλθεν ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ μέλλον παντὸς ἀνθρώπου ἦτο ἐκ τῶν προτέρων καθορισμένον ἀναλόγως τῆς γεννήσεως αὐτοῦ.

Σήμερον πᾶν ἄτομον ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ καταστή ἑν τῇ κοινωνίᾳ «εἰθύνων». Συνεπῶς αὐτὸς ὁ λόγος καὶ μόνον ἀρξάνει τὰς εὐθύναις τῆς σημερινῆς ἐκπαίδευσως ἡ ὁποία καλεῖται νὰ παρασκευάσῃ τὸ μέλλον τῆς κοινωνίας καὶ νὰ ἀποδώσῃ πολίτας ἱκανοὺς νὰ ἀντιμετωπήσουν τὴν βιοπάλην. Δεύτερος δὲ λόγος καθιστῶν λεπτοτέρας τὰς εὐθύναις ταύτας εἶναι ἀναμφιβόλως τὸ πολὺπλοκον τῆς νέας ζωῆς, τὸ πολυσύνθετον τοῦ μηχανισμοῦ ὁ ὁποῖος λέγεται κοινωνία.

Τὸ πολὺπλοκον αὐτὸ ἐπιβάλλει καὶ τὴν ἀνάγκην ὅπως ἡ ἐκπαίδευσις παρουσιάσῃ γενεὰν μὲ ὁμοιομορφίαν σκέψεως, διότι καθίσταται δυσχερὴς ἡ λειτουργία οἰασδήποτε κοινωνίας ὅταν συμπίπτει νὰ ἐπικρατοῦν πολυγνωμίαι ὡς πρὸς τὸν προωρισμὸν τῆς. Μία τοιαύτη πνευματικῶς ἀναρχομένη κοινωνία θὰ κύψῃ ἀσφαλῶς εἰς μοιραίας ἀτυχίας, θὰ ὀπισθοδρομήσῃ καὶ θὰ χαθῇ, ἐὰν μάλιστα οἱ γείτονές τῆς ἐν πνευματικῇ τάξει καὶ ἐν εἰρημῇ ἐργαζόμενοι, προοδεύουν καὶ τὴν παραγκωνίζουσιν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ λείψῃ ὁ κίνδυνος οὗτος πρέπει πᾶν ἄτομον νὰ κατηχεῖται κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἐκπαίδευσως αὐτοῦ, μὲ ὠρισμένα σύμβολα πίστεως. Ἡ πίστις πρὸς τὴν οἰκογένειαν, ἡ πίστις πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ πρὸς τὴν πατρίδα δέον νὰ ἔχουν ὡς πρόσθετα καὶ ἰσότιμα σύμβολα, τὴν πίστιν πρὸς τὴν ἀνάγκην ὅπως ἕκαστος νέος ἐφοδιασθῇ μὲ ἐπαγγελματικὴν ἱκανότητα, καὶ μὲ συνείδησιν πειθαρχίας. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος ἑνὸς ἐκάστου ἀτόμου — εἴτε ἐπιστήμονος εἴτε τεχνίτου — εἶναι διὰ τὴν σημερινὴν κοινωνίαν, ὑπόθεσις συνόλου, διότι σήμερον αἱ συγκαινωμίαι κατέστησαν πυκνοτέραν τὴν εἰρηλικὴν ἀμίλλαν τῶν λαῶν, καὶ συνεπῶς πιθανοτέρους τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους διατρέχουν οἱ ἀπειθάρχητοι καὶ ἀνίκανοι λαοί.

Εὐτυχῶς ὁ ἑλληνικὸς λαὸς αἰσθάνεται φυσικὴν ἔλξιν πρὸς ὅτι ἀφορᾷ τὴν θρησκείαν του, τὸν θεσμὸν τῆς οἰκογενείας, καὶ τὴν ἰδέαν τῆς πατρίδος. Δὲν ἔχει νὰ καταβάλλῃ πολλοὺς κόπους ἢ ἐκπαίδευσις διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς Ἑλ-

ληγόπαιδας τὸ αἶσθημα πρὸς τὰ σύμβολα αὐτά. Ἀκρεῖ νὰ τοὺς τὰ ἀναφέρῃ συχνὰ διὰ νὰ ἐκλεπτύνεται τὸ αἶσθημα τοῦτο. Ἡ δὲ ἀναμφισβήτητος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ζωτικότης παρέχει εἰς τὴν παιδείαν τὸ στάδιον, νὰ καταστήσῃ ἐντονοτέραν τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ.

Ἡ ἀπὸ τινος εἰσαγωγή πρακτικῶν μαθημάτων εἰς τὰ σχολεῖα θέλει καταστῆ σὺν τῷ χρόνῳ ἐνίσχυσις τῆς ζωτικότητος ταύτης, ἥτις δέον νὰ ρυθμίζεται ὅσον τὸ δυνατόν τελειότερα, εἰς τρόπον ὥστε καὶ ἡ γεωργία καὶ ἡ ἀστική παραγωγή νὰ ἀντλήσουν συγχρονισμένης ἀντιλήψεως ἐργάτας καὶ ἰθύνοντας τόσον ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῶν ἐγκυκλίων σπουδῶν, ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ τεχνικὰ σχολεῖα. Μὲ τοιοῦτου καταρτισμοῦ παράγοντας, ἡ Ἑλλάς θὰ δυνηθῇ νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴν βασικὴν τῆς παραγωγῆς ἥτις εἶναι ἡ γεωργία, καὶ παραλλήλως νὰ ἀνυψώσῃ εἰς καλῆτερον ἐπίπεδον τοὺς νέους τῶν ἀστικῶν καὶ τῶν παραλιακῶν πληθυσμῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τῆς βιοτεχνίας τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ναυτιλίας.

Εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς κλάδους ἡ ἑλληνικὴ ζωτικότης ἔδειξεν ἀνέκαθεν τὰ δείγματα αὐτῆς. Θὰ καταστῆ δὲ ἀποδοτικώτερα ἡ ζωτικότης αὕτη, ὅταν αὐτοὶ οἱ κλάδοι ἀντλήσουν ἀπὸ τὴν ἐκπαίδευσιν στοιχεῖα καλῆτερον κατηρτισμένα.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ

Ὁ ἀρχαῖος πολιτισμὸς μέγας εἰς τὴν τέχνην, μέγας εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἦτο χωλὸς εἰς τὴν θρησκείαν—συμβατικὴ ἦτο ἡ θρησκεία. Ἡ δὲ φιλοσοφία τοῦ δὲν ἦτο θρησκεία. Χωλότερος ἀκόμη εἰς πολιτικὴν τοῦ ἐξέλιξιν. Δὲν πιστεύω, ἂν μελετήσῃ κανεὶς ἀπὸ σᾶς τὴν ἱστορίαν νὰ θαυμάσῃ τὰς σκέψεις τῶν πολιτικῶν, οἱ ὁποῖοι ὠδήγησαν τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Οὔτε πιστεύω κανεὶς νὰ θαυμάσῃ τοὺς πολιτικούς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι ἀντέδρασαν εἰς τὴν Μακεδονικὴν Ἡγεμονίαν. Ἀλλὰ θὰ μοῦ εἰπῆτε ὅτι ἦσαν ὡραῖα αὐτὰ τὰ ὅποια εἶπαν. Ὁραῖα, ὡραιότατα, σᾶς λέγω καὶ ἐγώ, ἀξιοθαύματα καὶ ἀπὸ ρητορικῆς καὶ ἀπὸ συναισθηματικῆς ἀπόψεως. Δὲν ἀποτελοῦν ὅμως πολιτικὴν.

Ὁ Μεσαιωνικὸς Ἑλληνισμὸς ὑπῆρξεν ἀναμφισβητήτως ἀπὸ ἀπόψεως τέχνης καὶ ἐπιστήμης πολὺ καθυστερημένος ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνισμὸν. Ἀλλὰ ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικῆς ἦτο πολὺ ἀνώτερος καὶ ἐδημιούργησε ἕνα θρησκευτικὸν ἰδεῶδες, τὸ ὁποῖον διετήρησεν εἰς ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, τὴν παρηγορίαν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τῶν καὶ τὸ ὁποῖον θρησκευτικὸν ἰδεῶδες μᾶς συνεκράτησε καὶ μᾶς συγκρατεῖ καὶ σήμερον. Ἐδημιούργησε δὲ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς Κράτος. Διότι τὸ Κράτος τὸ μεσαιωνικόν, τὸ Ἑλληνικόν εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς του ἦτο ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα καὶ ἰσχυρότερα κράτη τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἂν ὄχι τὸ ἀνώτερον ὅλων.

Δὲν ἔχετε, Νέοι Ἕλληνες, τὴν φιλοδοξίαν ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς πολιτισμοὺς νὰ σχηματίσετε τὸν ἰδικὸν σας πολιτισμὸν; Δὲν σᾶς ἀρέσει ἕνα τοιοῦτο ὑψηλὸν ἰδεῶδες καὶ ἕνας τοιοῦτος μέγας σκοπός;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ...

ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

Αἱ Ἀθηναὶ ἐκήδευσάν πρό τινος τὸν Παῦλον Νιρβάναν, καὶ συνοδεύουσα τὸν νεκρὸν τοῦ ἡ πόλις, ἠσθάνετο πένθος ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ χρονογράφου τῆς. Τὸ ἄλλο ἔργον τοῦ ποιητικόν, φιλολογικόν, δραματογραφικόν δὲν ἐθρίσκετο τόσον πολὺ εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ κατὰ τὴν ὥραν ποὺ ἐκηδεύετο ὁ Νιρβάνας.

Αἱ Ἀθηναὶ ὡς χρονογράφον τὸν ἐγνώρισαν, καὶ τὸν ἠγάπησαν ὡς χρονογράφον.

Πολὺ ὀλίγοι τὸν ἐνθυμοῦνται ὡς ποιητὴν. Ἄλλως τε ἡ ποιητικὴ του συλλογὴ «Παγὰ Λαλέουσα» εἶναι ζήτημα ἂν κυκλοφορεῖ πλέον. Καὶ ὅμως ὁ στίχος τοῦ Νιρβάνα ἦτο καὶ τεχνικὸς καὶ ἐπιγραμματικὸς. Ἀντιγράφωμεν μερικὰ ἐπιγράμματά του:

ΒΡΟΧΗ ΣΤΟ ΚΥΜΑ

Ἀπὸ τὸν μαῦρον οὐρανὸν λιλή βροχοῦλα στάζει
κι' ἀνθὸς δὲν εἶν' ἐδῶ νὰ πιῇ, δενδράκι διασασμένο
ἐδῶ εἶνε θάλασσα πλατεῖα καὶ κύμα λυσσασμένο
κι' ἡ ἀναφέλευτη βροχὴ τὰ δάκρυά μου μοιάζει.

ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ

Δὲν θέλω ἐγὼ τριαντάφυλλα στὸν ξεριμὸ μου δρόμο
δένδρο δὲν θέλω νὰ σταθῶ, πηγὴ νὰ ξεδιψάσω
Ἐγὼ ἀνεβαίνω τὸ βουνὸ. μ' ἕνα σταυρὸ στὸν ὄμο
Τοῦ φθινοπώρου ἄς ἀπλωθοῦν τὰ φύλλα νὰ περᾶσω

Πολὺ δὲ ἀνώτερο αὐτὸ ποῦ ἀναφέρεται στὴν Κρήτη, ἡ ὁποῖα δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐνωθῆ μετὰ τὴν μητέρα Πατρίδα.

ΚΡΗΤΗ

Ἀπ' τὸ γαλάζιο πέλαγος σὲ ξαγναντεύω, Κρήτη!
Τοῦ δειλινοῦ τὰ σύννεφα χρυσὸ σου πλέκουν στέμμα
κι' ὁ ἥλιος βασιλεύοντας κατὰ τὸν Ψηλορήτη
σμίγει τὸ αἷμα τ' οὐρανοῦ μετὰ τὸ δικό σου τὸ αἷμα.

Ἀλλὰ νὰ καὶ μία ἄλλη φράσις τοῦ Νιρβάνα, πολὺ πιὸ βαθειὰ ἀπὸ τὰ καθημερινὰ του χρονογραφήματα. Εἰς τὸ χρονογράφημα ἠφίστατο καὶ αὐτὸς δι' ὑφίσταται κάθε χρονογράφος. Τὸν κυνηγοῦσε τὸ ἐπιγόνον. Δὲν ἐπρολάμβανε πάντοτε νὰ ἀποκρυσταλώσῃ τὴν σκέψιν του μετὰ ὅσιν ἀρτιότητα ἐνεφανίζετο εἰς τοὺς «λόγους καὶ Ἀντιλόγους» εἰς τὸ παλαιὸν περιοδικὸν «Παναθηναῖα» ὅπου κάθε δεκαπέντε μέρες εἶχε τὸν τακτικὸν του διάλογον. Ὁ κ. Ἀσσοφὸς καὶ ὁ Μαθητὴς, ἦσαν τὰ δύο πρόσωπα τοῦ διαλόγου. Ἀνοίγω ἕνα τεῦχος τοῦ Ἀπριλίου 1910. Ἡ συνδιά-

λέξεις τοῦ Κυρίου Ἀσόφου καὶ τοῦ Μαθητοῦ του, περιστρέφονται περὶ τὸν θάνατον τοῦ ἑλληνοποιητοῦ Ἰωάννου Παπαδιαμαντιοπούλου δηλαδὴ τοῦ Ζάν Μωρεάς. Ὁ Νιρβάνας ἦτο προσωπικὸς φίλος τοῦ Μωρεάς. Εἰς ἓνα χρονογράφημά του—πάλιν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀνέφερε περὶ τοῦ ἐν βίῃ 1904 τελευταίου ταξιδίου τοῦ Μωρεάς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ περὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως ὅπου ὁ ποιητὴς τῶν «Στροφῶν» φθάσας εἰς τὸ πλοῖον τῆ συνοδείᾳ Ἀθηναίων φίλων οἱ ὅποιοι τὸν κατευθύναν, ἐφάνη τὸσον προληπτικὸς ὥστε ἐπρόσεξεν ἢ καμίνια του ὄχι μόνον νὰ μὴν ἔχη τὸν ἀριθμὸν 13 ἀλλὰ νὰ μὴν εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῆς οὔτε καὶ πολλοκλάσιον τοῦ 13 !!!

Ἄλλὰ εἰς τὸν διάλογον ποὺ ἀναδημοσιεύομεν δὲν περιορίζεται εἰς προσωπικὰ ἀναμνήσεις.

Ἡ ὁμιλία ἀρχίζει μὲ τὴν «τέφραν» διότι ὁ νεκρὸς τοῦ Μωρεάς ἐκάη εἰς τὸν κλίβανον, συμφώνως τῇ τελευταίᾳ του ἐπιθυμίᾳ...

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Ὡστε ἀπὸ τὸν Ζάν Μωρεάς δὲν ἀπέμεινε παρὰ ὀλίγη τέφρα!

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Ἐκεῖνο δηλαδὴ ποὺ ἐπρεπε ἀπομείνῃ ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους ποιητὰς.

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Φρονεῖτε ὅτι ὅλοι οἱ ποιηταὶ ἔπρεπε νὰ προτιμοῦν τὴν ἀποτέφρωσιν, ὅπως ὁ ποιητὴς τῶν «Στροφῶν»;

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Δὲν θέλω νὰ εἰπῶ αὐτό. Οἱ ποιηταὶ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ἐκλέξουν τὴν πέραν τῆς ζωῆς δίκαιάν τους. Θέλω νὰ εἰπῶ ὅτι οἱ στίχοι τῶν περισσοτέρων ποιητῶν ἔπρεπε ν' ἀποτεφρόντωνται μετὰ τὸν θάνατόν τους ἢ προτιμότερα ἀκόμη. Ὁ Μωρεάς ὅμως ἀνέζητησε νὰ καὶ τὸ σῶμα του, δὲν θὰ εἶχε κανένα δικαίωμα νὰ παραλάβῃ εἰς τὸν κλίβανον καὶ τοὺς στίχους του. Αὐτοὶ ἀνήκουν εἰς τὸ μέλλον, πράγμα ποὺ συμβαίνει εἰς πολὺ ὀλίγους στίχους.

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Εἶμαι σύμφωνος. Ἡ σκληρὰ καὶ ἀναίσθητος κριτικὴ ἔκλαυσεν ἐπάνω εἰς τὸν τάφον του, μὲ τὰ πλέον πύρινα δάκρυα, πράγμα ποὺ συμβαίνει πολὺ σπανίως εἰς τὴν δύστροπον αὐτὴν γῆραν. Ἐσκυψεν εἰς τὸ μάρμαρόν του κ' ἐχάραξε μὲ ὀριστικὰ καὶ ἀνεξίτηλα γράμματα τὸν τίτλον τοῦ ἑλληνοποιητοῦ.

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Τὸ πράγμα εἶναι πολὺ περίεργον διὰ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ποὺ ἐγεννήθη εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Ἐπρεπε νὰ εἰπῆτε μᾶλλον ὅτι εἶναι φυσικόν.

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Διατὶ νὰ τὸ εἰπῶ; Γνωρίζετε πολλοὺς ποιητὰς ποὺ ἐγεννήθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἶναι ἑλληνες ποιηταὶ; Ἐγὼ τουλάχιστον δὲν γνωρίζω.

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Φαίνεται ὅτι εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ εἶναι κανεὶς ποιητὴς καὶ δυσκολώτερον ἀκόμη νὰ εἶναι ἑλλην ποιητὴς.

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Δυσκολώτερον ἀπὸ ὅσον φανταζόμεθα.

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Καὶ ὅμως ὑπάρχουν τόσοι ποιηταὶ, ποὺ ἐμπνέονται ἔκτὸς τὴν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ τὴν ἑλληνικὴν ζωὴν, καὶ τραγουδοῦν εἰς τοὺς στίχους των καὶ τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην.

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Δὲν ἀρκεῖ αὐτὸ διὰ νὰ εἶναι κανεὶς ἑλλην ποιητὴς. Εἴμπορεῖ ἓνας ποιητὴς νὰ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν Νορβηγικὴν φύσιν καὶ νὰ τραγουδῇ τὴν Νορβηγικὴν ζωὴν καὶ νὰ εἶναι μολατιῦτα ἑλλη ποιητὴς ὅπως ἐπίσης δὲν ἀρκεῖ καὶ ἡ γλῶσσα. Ὁ Μωρεάς μὲ τὴν Γαλλικὴν του φωνὴν ὑπῆρξεν περισσότερον ἑλλην ἀπὸ πολλοὺς ἑλληνας. Ὁ ἑλλην ποιητὴς γεννᾶται καὶ γίνεται κάτω ἀπὸ κάθε οὐρανόν. Ὁ Μωρεάς θὰ ἦτο ἑλλην καὶ ἂν δὲν εἶχε ψάλλει καθόλου τὴν Ἀττικὴν εἰς τοὺς στίχους του. Ὁ Ἀπόλλων ἐγινε διεθνὴς θεός.

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν ποὺ ἔχει κανεὶς τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου εἰς τὴν τέχνην.

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Δὲν ὑπάρχουν πολλοὶ ἀντιλήψεις. Μία εἶναι ἡ ἀντίληψις τοῦ ἑλληνικοῦ ἢ ἀντίληψις τοῦ τελείου.

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Πιστεύετε ὅτι οἱ ἑλληνες ποιηταὶ ἔδωκαν τὸ μέτρον τῆς τελειότητος εἰς τὴν τέχνην; Καὶ πιστεύετε ὅτι κάθε ἄλλη τέχνη ἔξω ἀπὸ τὴν κλασικὴν εἶναι ἀποπλάνησις.

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Θαυμάζω πᾶσαν μεγάλην τέχνην. Τὸν Σοφοκλῆν ὅμως καὶ τὸν Σαίξπηρ. Ὁ τελευταῖος ἴσως μὲ συγκινᾷ σφοδρότερα καὶ βαθύτερα ἀπὸ τὸν πρῶτον. Ἀλλὰ κάθε συγκίνησις δὲν ἀποτελεῖ κριτήριον τῆς τέχνης. Κριτήριον εἶναι ἡ κατάστασις τῆς θειότητος, εἰς τὴν ὅποιαν ἀισθάνεται κανεὶς ὅτι περιέχεται, μόνον ὅταν ἐπικοινωνῇ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν τέχνην. Καὶ δι' αὐτὸ φρονῶ ὅτι ἡ ἑλληνικὴ τέχνη, ὑπεράνω ἐποχῶν καὶ

τόπων. θὰ παραμείνῃ πάντοτε ὡς συγκεκριμένον κριτήριον πάσης ἄλλης τέχνης. Τίποτε ἀπόλυτον δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον. Τὸ γνωρίζω καὶ δὲν εἶμαι ἀπὸ τοὺς πιστεύοντας ὅτι ὑπάρχει ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένον καλλιτεχνικὸν ἰδανικόν, πρὸς τὸ ὅποιον τείνει νὰ φθάσῃ ἡ τέχνη διὰ μέσου τῶν πολυδαιδάλων λαβυρινθῶν τῆς ἐξελίξεώς της. Μέχρι τῆς ὥρας ὅμως τὰ ἑλληνικὰ πρότυπα μοῦ φαίνονται ὡς τὰ μοναδικὰ πρότυπα. Ἀποτελοῦν τὸ κέντρον ἐνὸς κύκλου εἰς τὸ ὅποιον συναντῶνται ὅλαι αἱ ἀκτῖνες αἱ ἀναχωροῦσαι ἀπὸ τὴν ἀπέραντον περιφέρειαν τῆς αἰσθητικῆς ζωῆς τοῦ κόσμου.

Ὁ ΜΑΘΗΤΗΣ.—Θὰ ἦτο ἀξιοπερίεργον νὰ ζητήσῃ κανεὶς τὸν σοβαρὸν λόγον τοῦ φαινομένου.

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Ἀλλὰ καὶ πολὺ δύσκολον νὰ τὸν εἴρῃ. Ἐδύθησαν τόσαι ἐξηγήσεις! Τὸ μέτρον, ἡ συμμετρία, ἡ ἀπλότης, ἡ σαφήνεια, τὸ εὐπερίγραφον, ἡ ἀναλογία, ἡ πλαστικότης, εἶναι τόσα χαρακτηριστικὰ ποὺ ἀπεδόθησαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν τέχνην καὶ τὰ ὅποια πράγματι χαρακτηρίζουν ἓνα ποίημα, ἓνα ἀνάγλυφον, ἢ ἓνα ἀρχιτεκτονικὸν θαῦμα, ποὺ ἐγεννήθη εἰς τὴν προνομιοῦχον αὐτὴν γῆν. Ὅλα ὅμως αὐτὰ μαζί δὲν μᾶς δίδουν τὴν λύσιν τοῦ κλασικοῦ μυστηρίου. Θὰ ἐπρεπε ἴσως νὰ εὐρεθῇ ἓνας ὅρος περιεκτικὸς ὅλων αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ ἄλλων τόσων, τὰ ὅποια δὲν ἔχουν ὄνομα.

Ὁ ΜΑΘ.—Ἐνας ὅρος δηλαδὴ, ὁ ὅποιος θὰ ἐξέφραζεν ὅλα αὐτὰ ποὺ ἀναφέρατε καὶ θὰ ἔδιδε ταύτοχρόνως τὸν πλησιέστερον ὑπαινιγμὸν τῆς φύσεώς των, τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς σημασίας των.

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Μου ἔρχεται νὰ ριψοκινδυνεύσω μίαν λέξιν.

Ὁ ΜΑΘ.—Ποῖαν;

Ὁ κ. ΑΣΟΦΟΣ.—Τὴν εὐγένειαν. Τὸ μέτρον ἢ ἀπλότης, ἢ σαφήνεια, ἢ πλαστικότης καὶ κάθε ἀνάλογος ἀρετὴ δὲν εἶναι ἄλλο τίποτε παρὰ ἐκφράσεις διαφορετικαὶ τῆς εὐγενείας, εἰς τὴν εὐγενέστεραν ἐκδοχὴν τῆς ἐννοίας αὐτῆς. Οἱ ἑλληνες ποιηταὶ—ποιηταὶ τοῦ μαρμαροῦ τοῦ λόγου ἢ τοῦ ζωστήρος,—συνέλαβαν τὴν βαθυτέραν ἀντίληψιν τῆς ἀξιοπροκειμένης Τέχνης. Αὐτοὶ εἶναι τὸ θεμελιώδες χαρακτηριστικὸν τῆς εὐγενείας των. Ζῶντες μέσα εἰς ὅλα τὰ πάθη, ὅλους τοὺς πόνους ὅλας τὰς ἡδονὰς, ὅλας τὰς κραυγὰς καὶ ὅλους τοὺς σπασμούς τῆς ζωῆς, ὅπως καὶ αἱ σημερινοὶ ποιηταὶ, διότι ὁ κόσμος, μεθ' ὅσα καὶ ἂν λέγωνται, δὲν ἔπαυσε ποτε νὰ εἶναι ὁ ἴδιος, δὲν ἔφεραν εἰς τὴν τέχνην των παρὰ μόνον ὅτι ὑπῆρξεν ἐξαιρετικὸν καὶ ὑπέροχον καὶ μέχρι τοῦ ὁρίου τὸ ὅποιον διέκρινεν ἡ ἀριστοκρατικὴ τὸν ἐκλογὴν. Ἐκλέγοντες τοιοῦτο τροπὸς, ὅτι ὑπῆρξεν μέσα των καὶ γύρω των ἐξαιρετικὸν καὶ ὑπέροχον, ἔδωκαν μίαν εἰκόνα τῆς ἐποχῆς των, ἢ ὅποια κἀμνη τοὺς μεταγενεστέρους νὰ σκέπτονται ἂν ἡ γῆ ἦτο κατοικημένη ἀπὸ θεοὺς ἢ ἀνθρώπους καὶ ὅμως ἦτο κατοικημένη ἀπὸ ἀνθρώπους, ὅπως καὶ σήμερον. Μόνον ἡ εὐγένεια ἐνεργεῖ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἀργότερα ἡ τέχνη ἐνόμισεν ὅτι κάθε στοιχεῖον συγκινήσεως εἶναι καὶ στοιχεῖον τέχνης. Ἐπῆρε τὴν ζωὴν, ὅπως τὴν εὐρήκε γύρω της καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς τὸν ἑρῶν περιβάλλον τῆς Τέχνης. Οἱ ἀρχαῖοι τραγικοὶ ἀνέβασαν εἰς τὴν σκηνὴν τὰ πάθη ἡρώων καὶ βασιλέων. Οἱ νεώτεροι ἀνέβασαν τὸν παπουτσὴν τους...

Ὁ διάλογος προχωρεῖ μὲ κρίσεις διὰ τὸν Μωρεάς. Σταματοῦμε ἔδῳ τὴν ἀναδημοσίευσιν. Χωρὶς μὲ τὸ σταμάτημα αὐτὸ νὰ ἀφαιροῦμε τίποτε ἀπὸ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Νιρβάνα περὶ κλασικισμοῦ.

Πειθαρχία εἶναι ὅταν ὅλοι σας ἀναγνωρίζετε ὅτι ὅταν ἓνας ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ σᾶς ὀδηγήσῃ καλλίτερα, τότε θὰ πνίξετε μέσα σας κάθε ἄλλο αἰσθημα καὶ θὰ ὑποταχθῆτε εἰς αὐτόν. Αὐτὸ εἶναι ἡ πειθαρχία καὶ πρέπει νὰ τὸ καταλάβετε ὅλοι σας. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πειθαρχίαν θὰ ἀσκηθῆτε μέσα εἰς τὸν ὄργανισμὸν τῆς νεολαίας, καὶ αὐτὸς ὁ δρόμος ποὺ σᾶς καλοῦμεν νὰ μᾶς ἀκολουθήσετε. Ὅχι μονάχα γιὰ τὸ μέλλον, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ παρόν.

Ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ

πρὸς τὴν φοιτητικὴν νεολαίαν

ΣΕΛΙΔΕΣ ΔΟΞΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Η 3^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ Η 5^η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Κατά τον παρελθόντα μήνα πανηγυρικώς εορτάσθη επί του θωρηκτού «Αβέρωφ» η επέτειος της ναυμαχίας της «Ελλης» ήτις έλαβε χώραν την 3ην Δεκεμβρίου 1912.

Κατά την τελετήν ο Μητροπολίτης Διονύσιος στραφείς προς την Αύτου «Υψηλότητα τόν Διάδοχον Παύλον και προς τόν Πρωθυπουργόν κ. Ι. Μεταξάν, έξήρε δι' εμπνευσμένου λόγου την σημασίαν της έπετειου.

Αποσπώμεν μέρος της ήμιλιας τού έπιφανούς Ιεράρχου :

«Υψηλότητα, Κύριε Πρόεδρε, κύριοι ύπουργοί, κύριε Αρχηγέ, κύριε κυβερνήτα, αξιωματικοί, ύπαξιωματικοί και ναύται,

Όχι μόνον ή σημερινή ήμέρα ή 3η Δεκεμβρίου αλλά και ή 5η Ιανουαρίου θά ανατέλλουν πάντοτε διά τó Βασιλικόν Πολεμικόν ναυτικόν μας πλήρεις δόξης και έθνικης ύπερηφανείας. Λί ήμερομηνία αύται συνδέονται με τας αναμνήσεις τών δαιρνηφόρων ναυμαχιών τού 1912 και 1913, της «Ελλης» και της Αήμνου, καθ' ής τó Βασιλικόν Πολεμικόν Ναυτικόν μας έδικαίωσε τός ένδόξους ιστορικός παραδόσεις και εμπλεον τών έθνικών ιδεωδών κατήγαγε τροπαία. Ο άνθρωπος εις όλους τούς άγώνας υπέρ τού αγαθού και τού καλού, υπέρ τών τιμιωτέρων και άγιωτέρων, τά όποια έχει εις τόν βίον του, τότε μόνον βλέπει ότι τά επίγεια αγαθά, μόνα τούς δέν έχουν καμμίαν άξίαν διότι τά άνώτερα αγαθά, είναι ό κόσμος ό ήθικός, ό κόσμος τών ιδεών. Και πράγματι δέν ύπάρχει τιμιώτερον και άγιώτερον διά τόν άνθρωπον ίδια εις ήμάς τούς «Ελληνας, πού έχομεν τρισένδοξον πατρίδα και πολιτισμόν δέν ύπάρχει τιμιώτερον και άγιώτερον από την άγάπην προς την ένδοξον πατρίδα μας. Διά τούτο θά είναι πάντοτε εύλογητή ή άη Αύγουστου καθ' ήν ή Α. Μ. ό Βασιλεύς μας με τόν Έθνικόν Κυβερνήτην κ. Ι. Μεταξάν έστρεψαν τó σκάφος της κινδυνεύουσας πατρίδος εις τούς λιμένας της σωτηρίας και της άσφαλείας της και έστερέωσαν τά κλονισθέντα θεμέλια της θρησκείας της Έκκλησίας, της οικογενείας και τού σεβασμού προς τας Ιεράς και έθνικάς παραδόσεις με τας όποιας έμεγαλύνθη τó έθνος.

Διά τούτο άσφαλώς όσοι έζησαν κατά τούς ένδόξους εκείνους χρόνους τού 12 και 13 κατά Ξηράν και κατά θάλασσαν γνωρίζουν όποιαν πραγματικήν μοναδικήν και άθάνατον καύχησιν έχουν διά τούτο εις τόν βίον των».

Η ναυμαχία της «Ελλης» είναι άναμφιβόλως μία κολύτιμος ιστορική σελίς.

Πρόκειται περί νίκης ή όποια προήλθεν από την πίστην προς την πειθαρχίαν και προς την πατρίδα.

Η έναρξις τού πολέμου τού 1912 εύρεν τούς «Ελληνας στηρίζοντας ζωηράς έλπίδας εις τó ναυτικόν. Ότε δέ την 5^η Οκτωβρίου 1912 απέπλευσεν εκ τού λιμένος τού Νέου Φαλήρου ό Έθνικός στόλος, αί εύχαι τού Έλληνικού λαού έπλατον τά ώρηιότερα τών όνείρων τά όποια μετά ταύτα κατέστησαν πραγματικότης.

Ο στόλος τόν όποιον έν όνόματι της πατρίδος άπεχειρέτησεν ό άείμνηστ. Ιε βασιλεύς Γεώργιος ό Α', απέπλευσεν εκ Φαλήρου και κατηυθύνθη προς την Αήμνον, άνήκουσαν εισέτι εις Οθωμανικήν Αύτοκρατορίαν. Ο Αρχηγός τού Στόλου Ναύαρχος Κουντουριώτης, καταλαβών την Αήμνον κατέστησεν αυτήν όρημητήριο τού Έλληνικού στόλου.

Με βάσιν τó όρημητήριο τούτο, ό στόλος έκυριάρχησεν τού Αιγαίου, απέκλεισεν τά ναυτικά παράλια τού έχθρού, και παρημποδίσεν τας διά θαλάσσης στρατιωτικές τών Τούρκων μεταφοράς.

Η διοίκησις τού στόλου ήρξάτο έναργοῦσα διά τών άνκιστορπλικών περιπολίας πρὸ τών Δαρδανελλίων, και παραλλήλως ήρξάτο νά καταλαμβάνη τας νήσους Τένεδον, Ίμβρον, Θίσσον, Σαμοθράκην, Ψαρά, Μυτιλήνην.

Τήν δέ 3ην Δεκεμβρίου τού 1912 ένώ ό Έλληνικός στόλος έπλεον έξω της Ίμβρου, συνηνητήθη μετά τού Τουρκικού στόλου εκπλέοντος τών στενών τών Δαρδανελλίων. Παρά τó άκρωτήριο τής «Ελλης» συνήφθη ή ναυμαχία.

Ο Κουντουριώτης επιβαίνων τού θωρηκτού «Αβέρωφ»—τό όποιον ήτο ταχύτερον τών άλλων ελληνικών θωρηκτών—έπεσπάσθη από τόν Έλληνικόν στόλον, και κινηθείς άνεξαρτήτως έφώρησεν κατά τού έχθρού. Τρέψας τόν έχθρόν εις φυγήν έπλησίασεν έντός βολής τά φρούρια τών στενών, έντός τών όποιων είχεν ήδη εισέλθει ό τουρκικός στόλος.

Ένα περίπου μήνα μετά ταύτα, ό τουρκικός στόλος έπαδίσεν όπως διά τού τεχνάσματος τού καταδρομικού Χαμηδιέ, άποσπάσει τόν «Αβέρωφ» από τού άλλου Έλληνικού στόλου.

Τό Χαμηδιέ έξελθόν τών Δαρδανελλίων, διέφυγε την προσοχήν τών εκεί περιπολούντων ελληνικών πλοίων.

Εφθάσεν δέ άπροσδοκήτως εις την νήσον Σύρον, και έβουβάρδισεν τó έν τῇ δεξαμενῇ της νήσου καθαριζόμενον έξωπλισμένον ελληνικόν πλοϊόν «Μακεδονία».

Αλλά ό Κουντουριώτης άπολύτως απέκλεισεν την σκέψιν ότι θά έπρεπε νά σπεύση με τόν «Αβέρωφ» και νά καταδιώξη τó «Χαμηδιέ», τό όποιον πάντως ήτο μία ένόχλησις διά τά ελληνικά παράλια τού Αιγαίου.

Ο Κουντουριώτης ήτο της γνώμης ότι ή δύναμις τού ελληνικού στόλου δέν πρέπει νά διασπισθῇ.

Οι Τούρκοι βέβαιοι όντες ότι ό «Αβέρωφ» ήδη θά έχη αναχωρήση προς καταδιώξιν τού «Χαμηδιέ» έξήλθον τών Δαρδανελλίων και έπλησίασαν την Αήμνον την 5ην Ιανουαρίου 1913. Απροσδοκήτως εύρέθησαν πρὸ ολοκλήρου τού Έλληνικού Στόλου ό όποιος τούς έτρεψεν και πάλιν εις φυγήν προξενήσας και πάλιν εις αυτούς σοβαροτάτας ζημίας.

Τήν ναυμαχίαν της Αήμνου παραστατικῶς την περιέγραψ; κάποτε ό Ναύαρχος Κουντουριώτης εις συνέντευξιν την όποιαν έδωκε προς την Έλληνικήν έφημερίδα «Πατρίδα» κατά Ιανουάριον τού 1922.

Καταχωρίζομεν ένταῦθα τó σχετικόν κείμενον τό όποιον έχει μίαν ιστορικὴν άξίαν.

Τήν 3ην Δεκεμβρίου 1912—ήρξισε βραδύτατα άφηγοῦμενος ό Ναύαρχος—έκάναμεν την πρώτην ναυμαχίαν με τούς Τούρκους στά Στενά, μπροστά στά Κάστρα.

Η ναυμαχία αύτη άφήκε ζωηρά ίχνη εις τά κληρώματα και ήτανε δοκιμαστική, νά ποῦμεν, ναυμαχία.

Από τότε οι Τούρκοι ήτοιμάζοντο στά γερά Έβγαλαν έξω από τά Στενά τό «Χαμηδιέ» τους και ένόμιζαν ότι τό κυνηγοῦσα με τόν «Αβέρωφ». Εγώ όμως δέν τό κούνησα, και έμεινα στη θέση μου.

Τι διάβολο ! Ένα καράβι είχαμε όλο κι' όλο και νά τό στείλουμε νά κυνηγή τό «Χαμηδιέ» ;

— Έπιασα μάλιστα και μερικά τηλεγραφήματα πού έλεγαν ότι οι Τούρκοι έπαναστάτησαν εις τόν Ναύσταθμόν των και ότι ό στόλος των άποσυνετέθη.

Όλα αύτά έπίστευα μέσα μου πός ήτανε Τουρκικά τερτίλια. Και ότι τά έκαμναν έξεπίτηδες οι Τούρκοι διά νά μάς γελάσουν.

Νά σκορπίσω τόν στόλον, έδω και εκεί και έπειτα νά έπιτεθοῦν αυτοί, νά τόν συντρίψουν χωριστά, και νά καταλάβουν την Αήμνον.

Τήν προηγούμενην ήμέραν, της δευτέρας ναυμαχίας ειδοποιήθηκα από τά περιπολούντα πλοία μας ότι ό Τουρκικός στόλος βγαίνει από τά Στενά.

Όλην την ήμέραν τόν περιμένα άπνος εις την θέση μου. Εις τας πέντε τό πρωί—έννέα χρόνια σαν και σήμερα—έπήγα νά ήσυχάσω.

Όλίγα λεπτά έπειτα έρχονται και με ειδοποιούν ότι ό Τουρκικός στόλος έβγήκεν έξω και πλέει προς την Αήμνον.

Αμέσως έζήτησα τηλεγραφικῶς λεπτομερείας τού ποσού και της θέσεως τών Τουρκικών πλοίων, και διέταξα τά καθέκαστα εις έκαστον πλοϊόν μας.

Τὰ πληρώματά μας εἰς τὸ κατάστρωμα ἐγύριζαν γύρω καὶ περιέμεναν νὰ ἴδωσιν πότε θὰ βγῆ καὶ θὰ φανῆ ὁ Ναύαρχος.

Οἱ ναῦται μου ἦσαν κουρασμένοι καὶ ἄθυμοι. Τὸ δὲ ἠθικόν των ἦτο κατσουφιασμένον ἕνεκα τῆς τόσης πλησιάζουσας τῶν Τούρκων εἰς τὴν Λήμνον.

Δι' αὐτὸ, ὅταν ἀνέβηκα εἰς τὸ κατάστρωμα, ἂν καὶ ἤμουν πολὺ κουρασμένος ὁμως ἤμουν γελαστός. Καὶ τότε μοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ διατάξω ἀμέσως εἰς τὰ πλοῖα «**Παύσατε Ἀπαρσίν**» καὶ ἔδωκα τὸ σῆμα «**Ὁ Ναύαρχος εὐχεται εἰς τὰ γενναῖα ἐπιτελεῖα καὶ τὰ πληρώματα τὴν καλὴν ἡμέραν**».

Διέταξα νὰ τεθοῦν εἰς τὴν γραμμὴν τὰ πληρώματα ὅλα καὶ νὰ τοὺς ἀναγνώσῃ τὴν εὐχὴν μου.

Καὶ τότε ἄρχισαν ἀμέσως αἱ ζητωκραυγαὶ τῶν πληρωμάτων καὶ ὁ ζωηρὸς ἐνθουσιασμός, ὅποτε καὶ διέταξα τὴν ἀπαρσίν τῶν πλοίων καὶ τοῦ στόλου τὴν ἐξοδον.

Μόλις ἐξῆλθον τοῦ στομίου τοῦ Μοῦδρου, ἀμέσως ἀντίκρισα ὅλον τὸν Τουρκικὸν Στόλον, ὅστις φαίνεται ὅτι ἠγγόσει τὴν παρουσίαν τοῦ «**Ἀβέρωφ**» καὶ ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἔλειπα καταδιώκων τὸ «**Χαμηδιέ**».

Δι' αὐτὸ οἱ Τούρκοι ἅμα τῇ ἐμφανίσει μου ἐραδιοτηλεγράφουν ἐπανειλημμένως «**Ἀβέρωφ**», «**Ἀβέρωφ**».

Τότε ἔδωκα εἰς τὸν στόλον μας τὴν διαταγὴν «**Σὺς ὑπερθυμίζω τὸ δῆμα τῆς θῆς Δεκεμβρίου, ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι τὸ πανθιὰ τὴν ἀγαπητὴν μας Ἑλλάδα, φανήτε Λέοντες**». Καὶ ὄντως ἐφάνησαν λέοντες εἰς ναῦται μου.

Καὶ ἐνῶ οἱ Τούρκοι ἤρχισαν πλέον τὸ πῦρ, ἐγὼ ἐκρατούμην ἀκόμη, καίτοι ὅλοι ἐδυσανυσχετοῦσαν δι' αὐτὸ. Ἐγὼ ὁμως ἤθελα νὰ τοὺς πλησιάσω.

Οἱ Τούρκοι ἤρχοντο κατ' ἐπάνω μας παρατεταγμένοι.

Τοιοῦτοτρόπως ἐπλέαμεν καὶ ἡμεῖς ἐναντίον των.

Δὲν μπόρεσαν ὁμως νὰ σταθοῦν μπροστά μας πάρα πάνω ἀπὸ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας καὶ ἀμέσως ἐτσακίσθησαν διεσπάρθησαν καὶ ἐγύρισαν πίσω εἰς τὰ Δαρδανέλλια.

Πρὸς στιγμὴν ἐνόμισα, ὅτι οἱ Τούρκοι ἐξετέλουν πιθανῶς σχέδιον.

Ἀμέσως ὁμως ἐπίσθηκα ὅτι ἐνικήθησαν καὶ ὑπεχώρουν.

Καὶ τότε τοὺς ἐκτύπων πότε δεξιὰ, καὶ πότε ἀριστερά.

Καὶ ἐκεῖ τοὺς ἔκαμα τὴν μεγάλην καταστροφὴν

Ἀφοῦ διηγῆθη ταῦτα ὁ Ναύαρχος Κουντουριώτης ἐπηκολούθησεν ἡ κἀτωθι στιχομυθία μετὰ τοῦ Ναυάρχου καὶ τοῦ συνομιλήτου του.

— Διηθῶνατε, Ναύαρχέ μου τὴν ναυμαχίαν ἀπὸ τὸ ὄχυρόν τοῦ «**Ἀβέρωφ**»;

— Ἄ. Μπὰ! Δὲν μποροῦσα γὼ νὰ σταθῶ πίσω ἀπὸ τὸ ὄχυρόν. Καὶ ἔβγαίνα ἔξω διὰ νὰ ἴδω πίσω, νὰ παρακολουθῶ λεπτομερῶς τὴν ναυμαχίαν καὶ ἀπὸ τὸ ἀντίθετον μέρος, νὰ ἐπιβλέψω παντοῦ.

— Ἐνθυμεῖσθε, Ναύαρχέ μου, κανὲν ὠραῖον περιστατικόν τῆς ἱστορικῆς ναυμαχίας;

— Ἄ. Ναί. Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἡ Τουρκικὴ ναυαρχίς, ὅταν ἤρχετο κατ' ἐπάνω μας, εἶχε ὑψωμένην μίαν τεραστίαν σημαίαν πρᾶσινην, ἡ ὁποία μὲ ἓνα κανονίδην ἐκόπη, κατέπεσε μετὰ μὲ τὸ κατάρτι τῆς καὶ ἐλάθη εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἐπειτα ἀπὸ πολλοὺς μῆνας, ἐζήτησα νὰ μάθω ἀπὸ τὸν ναυτικὸν ἀκόλουθον τῆς ἐνταῦθα Τουρκικῆς Πρεσβείας τί σημαία ἦτον ἐκείνη. Καὶ αὐτὸς ἀφοῦ ἐζήτησεν πληροφορίας ἀπὸ τὴν Πόλιν, μὲ διεβεβαίωσεν ὅτι ἐκείνη ἦτο ἡ ἱερὰ σημαία τοῦ περιφήμου ἀρχαίου Τούρκου ναυάρχου Βαρβαρόσσα, τὴν ὁποίαν ἀνέφωσαν διὰ νὰ ἐνθαρῦνουν καὶ φανατίσουν τὰ πληρώματά των.

Ἐρωτηθεὶς ὁ ναύαρχος τί ἠσθάνετο κατὰ τὴν ὥραν τῆς ναυμαχίας ἀπήντησεν :

— Ἄ, φίλε μου. Ἐκείνην τὴν ὥραν μεθᾶς. Εὐρίσκεισαι εἰς τὰ ὕψη καὶ τὰ μετέωρα.

Ἐχρῆς τὸν ἑαυτὸν σου καὶ νομίζεις ὅτι εἶσαι ἄλλος ἄνθρωπος.

Ἐκείνην τὴν ὥραν μεθᾶς καὶ δὲν ἐνθυμεῖσαι, παρὰ μόνον τὸ καθῆκον, τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Νίκην. Δι' αὐτὸ ὅταν μετὰ τὴν Ναυμαχίαν ἐπέστρεψα εἰς τὸ δωμάτιόν μου, ἤμουν ὡς νὰ κατέβαινα ἀπὸ τὰ νέφη, ὡς νὰ ἤρχόμουν ἀπὸ τὰ ὕψη.

Καὶ ὡς ἄλλος πλέον ἄνθρωπος ἐφύλττηκα εἰς τὸν καναπὲν καὶ ἐδιάβασα τῆς χθεσινῆς τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐφημερίδας...

— Πῶς θέλετε τὸν ἀρχηγὸν τοῦ στόλου μας, Ναύαρχέ μου;

— Ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ μὴ φοβάται. Διότι μερικοί, ὅταν ἀκοῦνε κανόνι, τρέμουν ὅταν τὸ φράει.

Αὕτη ἡ ἀφήγησις τοῦ Ναυάρχου Κουντουριώτη, ζωντανὴ σελὶς τῶν ἐνδόξων ἐκείνων ἐκείνων ἡμερῶν, μᾶς κάνει τὴν ἐντύπωσιν πού αἰσθανόμεθα ὅσας διαβάζομεν ἀπομνημονεύματα ἀνθρώπων τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, οἱ ὁποῖοι ἀποφεύγοντες τὴν ἐπιτήδευσιν εἰς τὴν ἐκφρασίν, καθίσταν πλέον παραστατικὰς τὰς ἀφηγήσεις των.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΤΕΧΝΙΤΗ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΛΕΣΒΙΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑΣ ΤΕΧΝΑΣ

Διατριβὴ τοῦ κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΑΚΑΚΗ

Εὐχαρίστως ἀποδεχόμενος τὴν παράκλησιν τοῦ νέου περιοδικοῦ θέλω νὰ συμβάλω καὶ ἐγὼ ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεών μου, εἰς τὸ ὠραῖον ἔργον τῶν ΝΕΩΝ ΔΡΟΜΩΝ.

Καίτοι δὲ δὲν εἶμαι ὁ ἀριόδιος διὰ νὰ καταπιασθῶ μὲ τὸ θέμα, διὰ τὸ ὅποιον ἐπαρεκλήθη νὰ ἐκθέσω ὅ,τι γνωρίζω, ἐν τούτοις ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἀπλοῦ σκαλαθύρματος τολμῶ νὰ τὸ ἐπιχειρήσω πετῶντι καλάμῳ.

Βεβαίως τώρα, πού ἐν Ἑλλάδι παρατηρεῖται μία σημαντικὴ τεχνικὴ κίνησις μὲ σχολὰς ἀξιοσημειώτους τεχνικῆς μορφώσεως, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων Σχολῶν εὐρίσκειται ὁμολογουμένως ἐπαξίως καὶ ἀπὸ τῶν δεκαετηρίδων τὸ Ἑθνικὸν Μετσόβειον Πολυτεχνεῖον, δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον ἂν ἀνατρέχοντες καὶ εἰς τὸ ἐγγὺς παρελθὸν ἐμανθάνομεν μερικὰ ἐνδιαφέροντα πράγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται αἱ παραδόσεις μας αἱ τεχνικαὶ καὶ ἰδίως αἱ οἰκοδομικαί.

Ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας, καταγόμενος ἐκ γονέων Λεσβίων καὶ πάππων ἀρχιτεκτόνων, ἀλλὰ γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐν Σμύρῃ, εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ μάθω καὶ νὰ ἴδω παλαιότερα καὶ νεώτερα πράγματα πολλὰ, πού ἀποδεικνύουν ὅτι εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Μικρασίας καὶ Θράκης καὶ ἰδίως εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν Σμύρῃν τὰ πλεῖστα τῶν κτιρίων ἀνηγέρθησαν ἀπὸ Λεσβίους ἀρχιτέκτονας, ἀπὸ Λεσβίους τεχνίτας οἰκοδόμους καὶ ξυλουργούς, ἀπὸ Λεσβίους βαφεῖς καὶ κοσμηματογράφους.

Καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἔζησα ἐν Σμύρῃ καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον μέσα εἰς Λεσβικὸν περιβάλλον, εἶχα τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσω ὅτι πράγματι τὰ πλεῖστα τῶν κτιρίων τῆς Σμύρνης, δηλαδὴ χανίων, τζαμιῶν, ναῶν, σχολείων, δημοσίων οἰκοδομῶν ὀφείλοντο πράγματι εἰς Λεσβίους τεχνικούς καὶ ἀρχιτέκτονας βεβαίως ἐμπειρικούς.

Κατόπιν τῶν Λεσβίων, ἰδίως κτιστῶν, ἤρχοντο οἱ ἐκ νήσου Ἄνδρου κτίσται, πού ἤρχοντο εἰς τὴν Σμύρῃν πρὸς εὐρεσιν ἐργασίας.

Διὰ νὰ δώσω μίαν ἰδέαν περὶ τοῦ κατὰ πόσον οἱ Λέσβιοι καὶ κατὰ δεύτερον λόγον οἱ Ἄνδριοι συνέβαλον εἰς τὸ κτίσιμον τῶν οἰκοδομῶν τῆς Σμύρνης ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικὸν ἀνέκδοτον.

Ὅταν ἓνας ἐκ τῶν ἐφόρων τῆς περιωνύμου Εὐαγγελικῆς Σχολῆς τῆς Σμύρνης κατὰ τὰς δημοσίας ἐξετάσεις μαθητῶν τῶν δημοτικῶν τάξεων, ἠρώτησε μαθητὴν ἐξεταζόμενον ὅστις ἔτυχεν νὰ εἶναι καὶ υἱὸς Λεσβίου οἰκοδόμου τεχνικοῦ, ποῖος παιδί μου, ἔκτισε τὸν κόσμον; Ὁ μικρὸς μαθητὴς ἐνόπιον τόσου κόσμου εὐφρεθεὶς καὶ ἀντιληφθεὶς παρὰ μόνον τὴν λέξιν «**ἐκτίσεν**» μὴ γνωρίζων δὲ καὶ εἰς τὸ περιβάλλον του ἄλλης προελεύσεως κτίστας εἰμὴ τοὺς ἐκ Λέσβου καὶ Ἄνδρου τοιοῦτους, ἀπήντησεν ἀφελέστατα :

— Οἱ Μιτυληνιοὶ καὶ οἱ Ἀνδριῶτες.

Καὶ ὁ δικός μου πρόπαππος καὶ πάππος ἐχημάτισαν ἀρχιτέκτονες, βέβαια ἐμπειρικοί, ἀφοῦ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος καὶ ἀρχὴς τοῦ 19ου, δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ καμμιά Σχολὴ τεχνικῆς μορφώσεως. Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἀταβισμού ὁ υἱός μου ἐξέλεξεν τὴν ἀρχιτεκτονικὴν μόνος του χωρὶς τὸ παράπαν νὰ τοῦ ὑποδείξω ἐγώ, καὶ ἰδοῦ σήμερον ὅτι συνεχίζει οὗτος ἐν Ἀθήναις τὸ ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἤσκησεν ἐν Σμύρῃ μὲν ὁ πάππος μου, ἐν Κωνσταντινουπόλει δὲ ὁ προπάππος μου κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα.

Καὶ εἰς τὴν Σμύρῃν καὶ εἰς τὴν Κων(σταντι)πολιν ἀρχετὰ χάνια, τζαμιά καὶ δημόσια κτίρια ἀνηγέρθησαν ἀπὸ τοὺς προγόνους μου. Μοῦ διηγοῦνται δὲ οἱ γονεῖς μου ὅτι ὁ προπάππος μου διὰ τὸ στήριγμα ποῦ ἐπέτυχεν ἑνὸς τζαμιοῦ τῆς Κων(σταντι)πόλεως, ἱστορικοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον πολλοὶ ἄλλοι προηγουμένως εἶχον ἀποτύχει, δὲν ἠθέλησεν καμμίαν ἄλλην ἀμοιβὴν ἐκ μέρους τοῦ ἀρμοδίου Ὀθωμανοῦ Ὑπουργοῦ ὅστις τὸν ἠρώτησεν μὲ ποίαν ἀμοιβὴν θὰ ἰκανοποιητο, παρὰ μὲ τὴν ἐξῆς :

Νὰ τὸν μεταφέρῃ Τουρκικὸν Πολεμικὸν εἰς τὸ χωριό του, τὸ Μεσότοπον τῆς Λέσβου, καὶ τὸ ὁποῖον ἀφοῦ τὸν ἀποβιβάσῃ, νὰ εἴρῃ μιὰ κανονιά ! !

Κι' ἔτσι πράγματι ἔγεινε,

Καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους εἴχομεν καὶ εἰς τὴν Σμύρῃν ἐπιστήμονας ἀρχιτέκτονας Λεσβίους εἰς ἕκ τῶν ὁποίων ἦτο ὁ ἐνταῦθα ἐγκατασταθεὶς ἀρχιτέκτων κ. Ἰγνάτιος Βαφιάδης, ὅστις μετὰ τῶν ἄλλων ἐκτίσεν καὶ τὰ ἐπὶ τῆς προκυμαίας ὠραία κτίρια δηλαδὴ τὸ Θέατρον Σμύρνης καὶ τὴν Τράπεζαν Ἀνατολῆς.

Σήμερον ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ Λεσβιοὶ τεχνίται-οικοδόμοι εὐρίσκονται καὶ ἐργάζονται ἐνταῦθα ἀλλὰ καὶ οἱ σπουδαιότεροι ξυλέμποροι τῆς Σμύρνης ποῦ ἦσαν Λεσβιοὶ καὶ αὐτοί, ἐγκατεστάθησαν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ τῶρα καὶ διαπρέπουν ὡς οἱ σημαντικώτεροι εἰσαγωγεῖς τῆς οἰκοδομικῆς ξυλείας ἀπὸ τοῦ 1923.

Ἄλλ' οἱ Λεσβιοὶ δλοκλήρωναν τὴν πρὸς τὴν οἰκοδομικὴν ἐπίδοσίν των καὶ ἀκόμη μὲ τὸ ν' ἀσχολοῦνται καὶ μὲ τὴν ἐξ Εὐρώπης εἰσαγωγὴν καὶ τῶν οἰκοδομικῶν εἰδῶν, δηλαδὴ τῶν καρφιῶν, τῶν ὑέλων, τῶν διαφόρων ἐκ σιδήρου, ἐκ χαλκοῦ καὶ ὀρειχάλκου κλειδαριῶν, μαντῶν, πομόλλων κλπ.

Ἡ ἐμπορικὴ ὁδὸς εἰς τὴν ὁποίαν συγκεντρώνοντο δυνάμει τοῦ οἰκονομικοῦ νόμου τῆς συγκεντρώσεως τὰ διάφορα καταστήματα ταῦτα τῶν Λεσβίων ἀπεκαλεῖτο κοινῶς «τὰ Καρφιᾶδικα» ὅπου οἱ ἀρχαιότεροι καὶ μεγαλύτεροι τῶν εἰδῶν τούτων οἶκοι ἦσαν τῶν Λεσβίων Γρ. Βασιλακάκη καὶ Π. Εὐσταθοπούλου.

Οἱ Λεσβιοὶ τεχνίται, δηλαδὴ κτίσται, σοβατισίδες, βαφεῖς, οἱ εἰδικοί στὰ μπετὸν καὶ στὰ ἀρτιφισιέλ καὶ στὰ μωσαϊκά, ξυλουργοὶ κουφωμάτων καὶ παρκέτων ποῦ ἐργάζονται τῶρα ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ, ἀνέρχονται κατὰ τινας ὑπολογισμοὺς εἰς 5 1)2—6 χιλιάδας, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ πολλοὶ ἐργολάβοι οἰκοδομῶν καὶ λατομῶν ὡς καὶ ἔμποροι διαφόρων οἰκοδομησίμων εἰδῶν ἦτοι τσιμέντων πλακῶν, ἄμμου, ὑέλων, σιδηρικῶν παντὸς εἴδους καὶ λοιπῶν.

Τῶρα ἂν εἰς τοὺς Λεσβίους τεχνίτας—οἰκοδόμους, ποῦ εἶναι ὡς εἴπωμεν περὶ τοὺς 6 χιλιάδας προσθέσωμεν καὶ τοὺς πρόσφυγας τοιούτους, τοὺς ἐν γένει ἐκ Θράκης καὶ Μικρασίας δηλαδὴ, ποῦ ἀνέρχονται καὶ αὐτοὶ εἰς πολλὰς χιλιάδας, θὰ πεισθῶμεν ὅτι καὶ τῶν Ἀθηναίων, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν περιχώρων τὰ περισσότερα κτίρια οἰκοδομήθησαν ἀπὸ Λεσβίους καὶ πρόσφυγας τεχνικούς, μετὰ τῶν ὁποίων ὑπάρχουν πολλοὶ ἀρχιτέκτονες καὶ πολιτικοὶ μηχανικοὶ ὅτινες ἔχουν σπουδάσει ὄχι μόνον εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Πολυτεχνεῖον ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ κυριώτερα Πολυτεχνεῖα τῆς Εὐρώπης ἰδίως τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Βελγίου.

Τολμῶ μάλιστα νὰ ἰσχυρισθῶ ὅτι, οἱ περισσότεροι τῶν ἐν Ἀθήναις δρών-

των ἀρχιτεκτόνων καὶ πολιτικῶν μηχανικῶν εἶναι πρόσφυγες καὶ Λεσβιοὶ ἢ Λεσβιακῆς καταγωγῆς, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ δευτέροι ὁμολογουμένως ἔχουν καὶ τὰς ἀρχαιότερας παραδόσεις εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο.

Ἄλλως τε ὅς μὴ λησμονοῦμεν ὅτι οἱ Λεσβιοὶ ἀνέκαθεν καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων διεκρίνοντο διὰ τὴν πρὸς τὴν οἰκοδομικὴν ἐπίδοσίν των.

Ἀπόδειξις ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Ὅμηρος ὁμιλῶν περὶ τῆς Λέσβου καὶ περιγράφων τὴν πρωτεύουσάν της, τὴν Μυτηλίνην, εὐρίσκει αὐτὴν ὡς διακρινομένην διὰ τὰ ὠραία της κτίρια, διὰ τὰ ὁποῖα καὶ σήμερον ὄχι μόνον ἡ πρωτεύουσα Μυτηλίνη ἀλλὰ καὶ ὅλα τῆς Λέσβου τὰ χωρία ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν πλεῖστα ὅσα περικαλλῆ κτίρια δηλαδὴ Ναοὺς, Σχολεῖα, Φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα, καὶ ἰδιωτικὰς κατοικίας.

Προκειμένου προσεχῶς κατὰ Μάϊον νὰ ἐπιδειχθῶν εἰς εἰδικὴν ἐκθεσὶν τῆς Λέσβου τὰ τε πνευματικὰ καὶ ὑλικά προϊόντα, θὰ λάβουν τὴν εὐκαιρίαν πιστεύω οἱ Ἀθηναῖοι νὰ διαπιστώσουν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ κατὰ πόσον οἱ Λεσβιοὶ διεκρίθησαν καὶ διαπρέπουν καὶ σήμερον ὡς ἀρχιτέκτονες, ὡς διέπρεπαν καὶ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους καὶ ἰδίως τοὺς Ρωμαίικους, ὅτε ὁ Πομπήϊος διὰ νὰ κτίσῃ τὸ Θέατρον τῆς Ἀρχαίας Ρώμης ἐπροτίμησεν νὰ δανεισθῇ πρὸς τοῦτο τὰ σχέδια τοῦ Θεάτρου Μυτηλίνης.

Οἱ ἐν Ἀθήναις Λεσβιοὶ οἰκοδομικοὶ ἐργάται ἔχουν διάφορα κέντρα διὰ νὰ συχναῖον καὶ διὰ νὰ ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἐργοδότες των.

Αὐτὰ εἶχα νὰ εἴπω καὶ τὰ ὁποῖα ἔτυχε νὰ γνωρίζω καὶ ὡς ἀπόγονος ἀρχιτεκτόνων καὶ ὡς πατὴρ ἀρχιτέκτονος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΑΚΗΣ

« Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου εἶνε Κράτος τελείως διάφορον, χωρίζεται μὲ χάσμα ἀγεφύρωτον ἀπὸ τὸ προαυγουστιανὸν Κράτος. Τὸ προαυγουστιανὸν Κράτος ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς βασικῆς ἰδέας τῆς ἀτομικῆς ἀνεξαρτησίας, Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου στηρίζεται ἐπὶ τῆς βασικῆς ἰδέας τῆς ὀργανωμένης ἐθνικῆς μάξης. Τὸ προαυγουστιανὸν Κράτος ἦτο Κράτος οὐδέτερον, ἀνεὶ ἠθικῶν σκοπῶν—«τὸ ἠθικῶν» τὸ λέγω μὲ τὴν γενικωτέραν σημασίαν τῆς λέξεως—ἦτο Κράτος μηχανή, Κράτος ἄψυχον. Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἔχει ἰδίαν ζωὴν καὶ εἶνε ζῶν ὀργανισμός, ἔχων ἰδίους σκοπούς, πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ὁποίων τείνει μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις. Τὸ Κράτος τὸ προαυγουστιανὸν ἦτο περιορισμένον Κράτος μετὰ δμάδος ἀτόμων πολιτευομένων. Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου εἶνε Κράτος γενικώτερον, βασιζόμενον ἐπὶ δλοκλήρου τῆς Ἐθνικῆς μάξης καὶ ἐπὶ πάσης ὀργανωμένης δμάδος εἴτε πρὸς κοινωνικὸν σκοπὸν, εἴτε πρὸς οἰκονομικὸν σκοπὸν, εἴτε πρὸς πολιτικὸν σκοπὸν. Ἐπομένως μετὰ τῶν δύο Κρατῶν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καμμιά κοινότης. »

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΡΓΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΟΥΪΛΛΙΑΜΣ

Πολλοί πιστεύουν ότι αι οργανώσεις της Χριστιανικής 'Αδελφότητος των Νέων είναι σύστημα αμερικανικής προελεύσεως. 'Αλλά η άλλη-θεια είναι ότι η ιδέα της ίδρύσεως τέτοιων οργανισμών, βασιζομένων επί των ηθικών αρχών του ευαγγελίου, και έχοντων σκοπόν την ηθικὴν διαπαι-

δαγωγήσιν της νεολαίας, εἶνε ιδέα που βγήκε από την αγγλική ψυχή.

'Αλλως τε λίγοι λαοί έχουν χωνέσει το Ευαγγέλιον ὅσον ὁ αγγλικός λαός. 'Ο 'Αγγλος έχει εισέλθει μέσα εἰς τὸ νόημα τοῦ ευαγγελίου, τὸ ὅποιον διὰ τὴν αγγλικὴν ἀντίληψιν δὲν εἶναι βιβλίον σχολαστικόν, ἀλλὰ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ εὐχάριστα καὶ διδακτικὰ βιβλία, ποὺ με ψυχικὴ χαρὰ τὰ διαβάζει γύρω ἀπὸ τὴν οἰκιακὴν ἐστὶ-αν ἡ αγγλικὴ οἰκογένεια.

Μία μακρὰ παράδοσις ἔχει ἐξοικίώσει τὸν 'Αγγλικὸν λαὸν μετὴν ἐκτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν του καθηκόντων. ὅπως ἀντιλαμβάνεται τὰ καθήκοντα αὐτὰ ἡ 'Αγγλικανικὴ 'Εκκλησία.

'Ὡς καὶ νόμοι ἔχουν κανονίσει τὴν «Κυριακάτικην ζωὴν» τῶν 'Αγγλῶν.

'Ο πρῶτος νόμος χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1677 καὶ ἀπαιτεῖ ὅπως κάθε ἄγγλος προσεύχεται δημοσίᾳ τὴν Κυριακὴν.

'Ο ἄλλος νόμος τοῦ 1781 ἐγκατέστησεν τὴν Κυριακὴν ἄργιαν.

'Εχομεν πρόσφατον παράδειγμα διακεκριμένου ἄγγλου πολίτου ὀνομαζομένου Κῶξ, ὁ ὅποιος κατηγορήθη καὶ ἐδικάσθη πρό τινῶν ἐτῶν, διότι δὲν ἠκολούθησεν τὸν νόμον καὶ δὲν προσηυχήθη τὴν Κυριακὴν, εἰς 'Εκκλησίαν ἢ εἰς ἄλλον δημόσιον τόπον ὅπου προσεύχονται ἀπὸ κοινού.

Τὴν δίκην αὐτὴν τὴν ἐπροκάλεσεν ἕνας Σύλλογος δρῶν εἰς τὸ Μάντσεστερ καὶ εἰς τὸ Σάλφορντ, καὶ ὁ ὅποιος ἐπιδιώκει τὴν ἀποκατάστασιν τῆς «Κυριακῆς ἐλευθερίας» δηλαδὴ τὸ δικαίωμα νὰ διαθέτῃ κανεὶς ἐλευθερὰ τὴν Κυριακὴν του.

'Ὅλοι περίμεναν τί θὰ ἐβγαίνειν ἀπὸ αὐτὴν τὴν δίκην τοῦ ἐκλεκτοῦ πολίτου κ. Μπράνβουελ Κῶξ ὁ ὅποιος παρεβίασεν ἕνα νόμον ὑπάρχοντα ἀπὸ 250 ἐτῶν.

'Ο κατηγορούμενος ὡμολόγησεν τὴν ἐνοχὴν του. 'Αλλὰ προσέθεσεν

Γεώργιος Γουίλλιαμς

ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του, τὸ Κράτος θέλει ἄλλους 20000 ἀστυφύλακας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου αὐτοῦ.

Τὸ δικαστήριον κατεδίκασεν εἰς ἐπίπληξιν τὸν κ. Κῶξ.

'Ο ἄγγλος δικαστὴς σέβεται τὴν παράδοσιν, καὶ ἐπομένως τοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀθώωσῃ. 'Απὸ τὸν λαὸν λοιπὸν αὐτὸν ὁ ὅποιος ἀπὸ τόσους αἰῶνας ἐπικοινωνεῖ μετὸν Θεὸν κατὰ Κυριακὴν, βγήκε τὸ θεάρεστον σύστημα τῆς Χριστιανικῆς 'Αδελφότητος τῶν Νέων.

'Ενας μικρὸς Ἐμποροῦπάλληλος ὁ Γεώργιος Γουίλλιαμς συνέλαβεν αὐτὴν τὴν ιδέαν κατὰ τὸ ἔτος 1844.

'Υπηρετοῦσε σὲ ἕνα κατάστημα ὑφασμάτων εἰς τὸ Λονδίνον τὸ ὅποιον ἦτο κοντὰ στὴν ἐκκλησίαν τοῦ 'Αγίου Παύλου.

'Ο Γουίλλιαμς ἦτο πολὺ ἔξυπνος καὶ ἱκανός. Δὲν προέβλεπεν βέβαια ἀκόμη κανεὶς τὸ εὐρὸν ἐμπορικὸν μέλλον του, ἀλλὰ ἡ ἐφευγὰ του εἶχεν ἐπιβληθεῖ εἰς τοὺς συνομιλήκους του, καὶ εἶχεν σιγὰ—σιγὰ σχηματίσει μίαν συντροφιά ἀπὸ δώδεκα νέους μετὸν σκοπὸν νὰ ἐργασθοῦν γιὰ τὰς χριστιανικὰς ιδέας καὶ νὰ τονώσουν τὴν διάδοσιν αὐτῶν τῶν ιδεῶν μέσα εἰς τοὺς κύκλους τῆς νεολαίας τοῦ Λονδίνου.

Τότε εἰς τὰ αγγλικὰ καταστήματα ἦτο τὸ σύστημα νὰ ὑπάρχουν στὸ βάθος, ἰδιαίτερα δωμάτια γιὰ τοὺς ὑπαλλήλους, δωμάτια ὕπνου καὶ φαγητοῦ.

Σὲ ἕνα τέτοιο δωμάτιο τοῦ καταστήματος εἰς τὸ ὅποιον ἠργάζετο, ἐμάζευε ἀρχικῶς ὁ νεαρὸς Γουίλλιαμς τὴν δωδεκαμελῆ ομάδα του.

'Η νεανικὴ συντροφιά προσήυχετο καὶ μελετοῦσε τὴν Γραφήν.

Μὲ ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς φίλους του ἔκανε μιά μέρα περίπατο πρὸς τὴν γέφυρα τοῦ Μπλέκφερ.

Αἴφνης στέκει καὶ τὸν ρωτᾷ :

— Γέντῦ, εἶσαι ἔτοιμος νὰ κάνῃς μιά θυσία γιὰ τὸν Χριστό ;

Καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ ἀναπτύσῃ τὸ πρόγραμμα τῆς Χριστιανικῆς 'Αδελφότητος, πρόγραμμα καλύτερεύσεως τοῦ χαρακτήρος τῶν νέων, πρόγραμμα ἀποσπάσεως αὐτῶν ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς ποὺ ἔχει ἡ ζωὴ.

Τὴν 6ην 'Ιουνίου 1844 εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Γουίλλιαμς συηλθε ἡ φιλικὴ κοινότης καὶ ἀπεφάσισεν τὴν ἴδρυσιν τῆς «Χριστιανικῆς 'Αδελφότητος τῶν Νέων» εἰς τὸ Λονδίνον.

'Η ἡμερομηνία αὐτὴ θεωρεῖται ἔκτοτε ὡς ἐπίσημος ἑορτὴ τῆς Χ.Α.Ν. καὶ ἐορτάζεται εἰς ὄσας μεγαλουπόλεις τοῦ κόσμου λειτουργοῦν κέντρα Χριστιανικῆς 'Αδελφότητος καθοδηγοῦντα τὴν νεολαίαν διὰ λεσχῶν, διαλέξεων, μαθημάτων, ἀθλητισμοῦ κλπ.

'Ο Γουίλλιαμς χωρὶς ποτὲ νὰ ἀμελῇ τὰς ἐμπορικὰς του ἐργασίας, ἠργάσθη μετὸς φίλους του συστηματικὰ, καὶ πολὺ γρήγορα ἡ Χριστιανικὴ ἀδελφότης Λονδίνου, ἀπέκτησε τὸ κτίριον αὐτῆς εἰς τὴν μετώπην τοῦ ὁποίου ἐχαράχθη ἡ ἑλληνικὴ ἐπιγραφή : Φιλαδέλφειον.

Τὸ πρῶτον καταστατικὸν καθώριζεν τὸ σκοπὸν τῆς Ἀδελφότητος ὡς ἑξῆς :

« Ἡ βελτίωσις τῆς πνευματικῆς καταστάσεως τῶν νέων τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν ἐριουργίαν καὶ ἄλλους ἐμπορικοὺς κλάδους ».

« Τὸ μόνον δὲ ποῦ ἐχρειάζετο διὰ νὰ γίνῃ κανεὶς μέλος ἦτο νὰ εἶναι μέλος μιᾶς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας » ἢ νὰ παρουσιάσῃ δειγμάτια Χριστιανικοῦ χαρακτήρος ».

Καὶ ἐδῶ φαίνεται ἡ εὐρύτης τοῦ Χριστιανικοῦ πνεύματος τὸ ὁποῖον διέπει καὶ τώρα ἀκόμη τὰς τοιαύτας Ἀδελφότητας εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου.

Ἡ Χριστιανικὴ Ἀδελφότης μὴ ἀνήκουσα εἰς ἐκκλησίαν ἐξυπηρετεῖ τοὺς νέους οἰασθῆποτε ἐκκλησίας.

Εἰς τὸ « Φιλαδέλφειον » ἐγκατεστάθη ἀναγνωστήριον, γραφεῖον ἀλληλογραφίας τῶν μελῶν, γραφεῖον πληροφοριῶν, ἐστιατόριον, λέσχη μεφθηνᾶς τιμᾶς καὶ αἴθουσα διαλέξεων.

Ἐνας διευθυντὴς ἀνέλαβε νὰ διευθύνῃ τὸ Φιλαδέλφειον, καὶ νὰ ποδηγετῇ τοὺς νέους ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν Χριστοῦ.

Τὸ σύστημα τῆς Ἀδελφότητος πολὺ ἐνωρὶς ἤρχισεν νὰ ἐπεκτείνεται πρὸς τὴν Σκωτίαν Ἑλβετίαν καὶ Γερμανίαν, καὶ ἀργότερα πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ὀλλανδίαν, ἀνεπτύχθη δὲ πάρα πολὺ εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν, χάρις εἰς τὰς δωρεὰς πλουσίων Ἀμερικανῶν οἵτινες συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἀνεγερθοῦν μέγαρα ἐκεῖ.

Ἡ ἐν Ἀμερικῇ μείαφύτευσις τοῦ συστήματος ἤρχισε τὸ 1851.

Ἀρχικῶς αἱ Χ. Α. Ν. περιορίζοντο εἰς τοὺς νέους τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ 1872 ἐπεξετάθη εἰς τοὺς σιδηροδρομικοὺς ὑπαλλήλους, κατόπιν εἰς τοὺς βιομηχανικοὺς κλάδους, καὶ ἀπὸ τοῦ 1898 ἐφηρφόσθη εἰς τὸν ἀμερικανικὸν στρατὸν καὶ τὸ ναυτικόν, μὲ τὰ σπήτια τοῦ ναύτου καὶ τοῦ στρατιώτου τὰ ὁποῖα εἶναι ὅλως δι' ὄλου παρόμοια μὲ τὰ κέντρα ποῦ ἰδρύνουν αἱ Χ. Α. Ν. διὰ τοὺς ἐργαζομένους νέους.

Ἡ δὲ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Βικτωρία, βλέπουσα ὅτι ἐριζοβόλησεν εἰς τόσους τόπους ἡ ἰδέα τοῦ Γουίλλυάμς ἀνεκήρυξεν αὐτὸν ἱππότην τὸ 1894 ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἰωβιλαίου τῆς Χ. Α. Ν.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ Χριστιανικὴ Ἀδελφότης πρωτῶσθη ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν κατὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ὅτε αἱ Ἀμερικανικαὶ Χ. Α. Ν. ἀνέπτυξαν δράσιν εἰς τὰ διεθνή στρατεύματα καὶ ἴδρυσιν κέντρα εἰς τὰ μέτωπα πρὸς ἀνακούφισιν τῶν στρατιωτῶν.

Ἀπὸ τοῦ 1918 καὶ ἐντεῦθεν αἱ Ἑλληνικαὶ Χ. Α. Ν. προώδευσαν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἦδη ἔχουν τρία κέντρα ἐργαζομένων νέων, ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ Σύρῳ.

Ἐργάζονται ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ μὲ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Ἐχουν καὶ σπήτια στρατιώτου εἰς τοὺς ἑλληνικοὺς στρατώνας.

Αἱ ἀνασκαφαὶ εἰς τὴν Ὀλυμπίαν ἀπὸ τῆς ἀνοίξεως τοῦ 1937 ὑπὸ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Δόκτωρος Χάμπε.

Εἰς ἐπομέναις σελίδαις δημοσιεύομεν τὰς γνώμας τοῦ κ. Φιλαδελφῆος περὶ τῶν προσφάτων ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνασκαφῶν.

Κρίνομεν ὅμως ἀπαραίτητον ὅπως πάσης σχετικῆς δημοσιεύσεως προηγηθῇ τὸ παρὸν.

Καὶ τοῦτο διότι ἀφ' ἧς ὁ ἀθηναϊκὸς τύπος ἐδημοσίευσεν τὰς σχετικὰς εἰδήσεις ἐπελήφθη τοῦ θέματος ὁ συνεργάτης μας κ. Ἰωάννης Δημητρόπουλος, καθηγητῆς τῆς Βιοτεχνικῆς Ἱστορίας ἐν τῇ τεχνικῇ Σχολῇ « Ἀρχιμήδους ».

Ὁ κ. Ἰωάννης Δημητρόπουλος ἔχει ἀπὸ ἔτους προχωρήσει εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς Βιοτεχνικῆς Ἱστορίας τὸ ὁποῖον κατεστρώθη τὸ πρῶτον ἐν τῇ Σιβιτανιδεῖᾳ Σχολῇ, κατ' ἐντολὴν τοῦ Προέδρου τῆς Σχολῆς κ. Ἀνδρέα Ν. Χατζηκυριάκου. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἀποβλέπει εἰς τὴν συστηματικὴν μελέτην τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ τεχνίτου ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων μέχρι σήμερον. Ὁ κ. Α. Ν. Χατζηκυριάκος κατὰ τὴν πρόσφατον αὐτοῦ ὑπουργίαν εἰσήγαγεν διὰ διαταγμάτων τὸ μάθημα τοῦτο εἰς πλείστας τεχνικὰς σχολὰς, διότι εἶχεν ἤδη πεισθεῖ ὅτι ἡ ἐν τῇ Σιβιτανιδεῖᾳ προκαταρκτικὴ ἐργασία εἶχεν διαμορφώσει τὸ σύστημα τῆς διδασκαλίας.

Περὶ τοῦ προγράμματος τούτου τοῦ σκοποῦντος νὰ ὀδηγήσῃ τὴν σκέψιν τοῦ ἑλληνικοῦ τεχνίτου πρὸς τὸ βιοτεχνικὸν παρελθὸν τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ πίστην εἰς τὴν βιοτεχνικὴν ἀξίαν τοῦ ἔθνους, θὰ ἀσχοληθῶμεν διὰ μακρῶν, εἰς προσεχῆς τεῦχος τῶν « Νέων Δρόμων ».

Σήμερον ἀρκούμεθα νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι ἡ μελέτη τῆς ἀρχαιολογίας εἶναι ἀναπόσπαστον τῆς Βιοτεχνικῆς Ἱστορίας βοήθημα, ὃ δὲ κ. Ι. Δημητρόπουλος κατὰ καθῆκον ἐπεσκέφθη τὸ Ἀρχαιολογικὸν Γερμανικὸν Ἰνστιτούτον, διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἐπὶ τῶν νέων εὐρημάτων τῆς γερμανικῆς ἐπιστήμης, τὰ ὁποῖα ρίπτουν φῶς ἐπὶ ἐργασιῶν ἀρχαίων ἑλλήνων τεχνιτῶν.

Ὁ κ. Γραμματεὺς τοῦ Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου ἀνεκοίνωσεν πρὸς τὸν κ. Δημητρόπουλον τὰ ἑξῆς :

Αἱ ἀνασκαφαὶ γίνονται εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν ἐκτὸς τῆς Ἀλτικῆς, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Κρονίου, βορείως τοῦ Σταδίου. Φέρονται εἰς φῶς αἱ ἐγκαταστάσεις ἐνὸς συνεργείου, ὅπου εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἐποχὴν εἶχον οἱ Ἕλληνες καλλιτέχναι χυτήρια, ὅπου μέσα εἰς αὐτὰ ἐχύνετο τὸ μέταλλον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐγίνοντο τὰ μεγαλύτερα μετάλλια ἀγάλματα. Εὐρέθησαν ἐκεῖ ὑπολείματα 10 περίπου καμίνων αἱ ὁποῖαι ἦσαν κτισμέναι ἀπὸ πύλινα τούβλα κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ σκακιοῦ. Παραπλεύρως ὑπάρχουν σκουριασμένα σίδηρα καὶ ὀρειχάλκινα ἀντικείμενα καθὼς καὶ

ὑπολείματα ξυλοκαρβουίνων. Αἱ μύθραι εἰς τὰς ὁποίας ἐχύνοντο τὰ ἀντικείμενα, εὐρίσκοντο κτισμένοι μέσα εἰς τὴν γῆν ἔμπρὸς ἀπὸ τὰς καμίνας. Τὰ εἶδη τοιούτων καμίνων ἦσαν ἀπὸ καιροῦ γνωστά, ἀπὸ εἰκονογραφίας ἐπάνω εἰς ἀττικά ἀγγεῖα. Μὲ τὴν βοήθειαν αὐτῶν τῶν εἰκόνων, κατορθώθη νὰ ἀναπαρασταθοῦν αἱ κάμινοι ἀπὸ τὰ εὐρέθητα ὑπολείματα καμίνων. Εἰς τὸν ἴδιον τόπον εὐρέθησαν πολλὰ ἐνδιαφέροντα εὐρήματα: πολλὰ σιδηρὰ ὄπλα (λάμες ξιφῶν, αἰχμαὶ ἀκοντίων, καὶ βελόνας καὶ ἄλλα ὄργανα (κλειδιά, σοῦβλες, πελέκεις καὶ τρίποδες), τὰ ἄλλα εὐρήματα ὅμως ἦσαν ἀπὸ ὀρείχαλκον.

Ἐξ αὐτῶν ἀναφέρομεν ἔδω τὰ ἐκ λευκοσιδήρου, τὰ ὁποία ἐχρησίμευον πρὸς διαφόρους σκοπούς, π. γ. ὡς περιβλήματα ξυλίνων ἀντικειμένων (κασελῶν, θυρῶν κτλ.) ἢ ἔτοποθετοῦντο ἐπὶ ξυλίνων ἀσπίδων ὅπου ἐχρησίμευον ὡς ἐμβλήματα. Μεταξὺ τῶν λευκοσιδήρων, οἱ ὁποῖοι ὠρισμένως ἦσαν ἐμβλήματα ἀσπίδων, ὡς ἀναφέρομεν ἕναν πετεινόν, μίαν κεφαλὴν γοργόνας, μίαν κεφαλὴν ἀλόγου, καὶ μίαν κεφαλὴν ταύρου. Ἐπίσης πολλὰ ὄπλα ἦσαν ἀπὸ ὀρείχαλκον. Εὐρέθησαν καὶ ὀλίγα αἰχμαὶ βελῶν καὶ ἀκοντίων, αἱ ὁποῖαι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατεσκευάζοντο ἀπὸ σιδήρου. Ἀπὸ εἶδη ὅμως τοῦ ὀπλισμοῦ: κράνη, περικνημίδας καὶ θώρακας, εὐρέθησαν μόνον κράνη, περὶ τὰ 20.

Γεγονὸς τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι μετὰ τὰς μάχας προσέφερον οἱ νικηταὶ τὰ ὄπλα τῶν νικηθέντων ἐχθρῶν ὡς ἀφιέρωμα εἰς τὸ ἱερόν. Τὰ ἐμβλήματα τῶν ἀσπίδων (τὰ ὁποῖα διετηροῦντο εἰς τὸ χῶμα ἐνῶ αἱ ξύλινα ἀσπίδες ἐσάπισαν) καὶ τὰ ἄλλα ὄπλα, δίδουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν ἐξήγησίν τους.

Ἀντικείμενα λίθινα εὐρέθησαν παλὸν ὀλίγα, ἕνα ἀπὸ αὐτὰ ὅμως εἶναι ἐξαιρετικῶς σημαντικόν. Πρόκειται περὶ ἑνὸς ἀλτήρος, ὁ ὁποῖος φέρει τὴν ἐπιγραφὴν ἑνὸς νικητοῦ τοῦ πεντάθλου. Αὐτὸς ὁ νικητὴς ὀνομάζεται Ἀκματίδας, ὄνομα τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει εἰρηθῆ ἕως τώρα εἰς τὸν πίνακα τῶν νικητῶν τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Προήρχετο ἀπὸ τὴν Σπάρτην. Ἡ νίκη του ἐγένετο εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 5ου αἰῶνος π. Χ.

Ἐνας ἄλλος νικητὴς τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἀφιέρωσεν τὸν ἴδιόν του τὸν ἑαυτὸν, εἰς μορφήν ἑνὸς ὀρείχαλκινου ἀγάλματος ἕξους δέκα ἑκατοστομέτρων, δὲν μᾶς εἶναι γνωστὸς μὲ τὸ ὄνομά του. Ἀλλὰ τὸ ἀγαλμα φέρει τὴν ὑπογραφὴν «Διὸς ἱμὶ» ἦτοι εἶμαι. Παριστάνει δὲ ἕναν ἀγωνιστὴν τοῦ δρόμου λίγο πρὸ τῆς ἐκκινήσεώς του, ὅλα αὐτὰ τὰ ἀφιερῶματα εὐρίσκοντο ἀρχικῶς εἰς τοὺς ναοὺς, ὡς εἶναι φυσικόν, ἢ εἰς τὰ θησαυροφυλάκια. Μόνον ὅταν ηὐξήθησαν τὰ ἀφιερῶματα εἰς τοὺς ναοὺς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δημιουργηθῆ ἕλειψις χώρου, ἐγένετο ἐκκαθάρισις καὶ ἔπερναν τὰ παλαιότερα ἀφιερῶματα. Αὐτὰ δὲ ἀπετέλουν διὰ τοὺς χύτας νέον ὑλικὸν ἀξίας, τὸ ὁποῖον μποροῦσαν νὰ τὸ χύσουν καὶ νὰ δημιουργήσουν κάτι τὸ νέον. Ἴσως αὐτὸς νὰ εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον εὐρέθησαν ἀκριβῶς τόσον κοντὰ εἰς τὰς καμίνας τόσα πολλὰ μετὰλλια ἀντικείμενα.

Αὐτὰ καθορίζονται καὶ θὰ τοποθετηθοῦν εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Ὀλυμπίας.

Αὐτὰ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν κ. Δημητρόπουλον τὸ Ἰνστιτούτον.

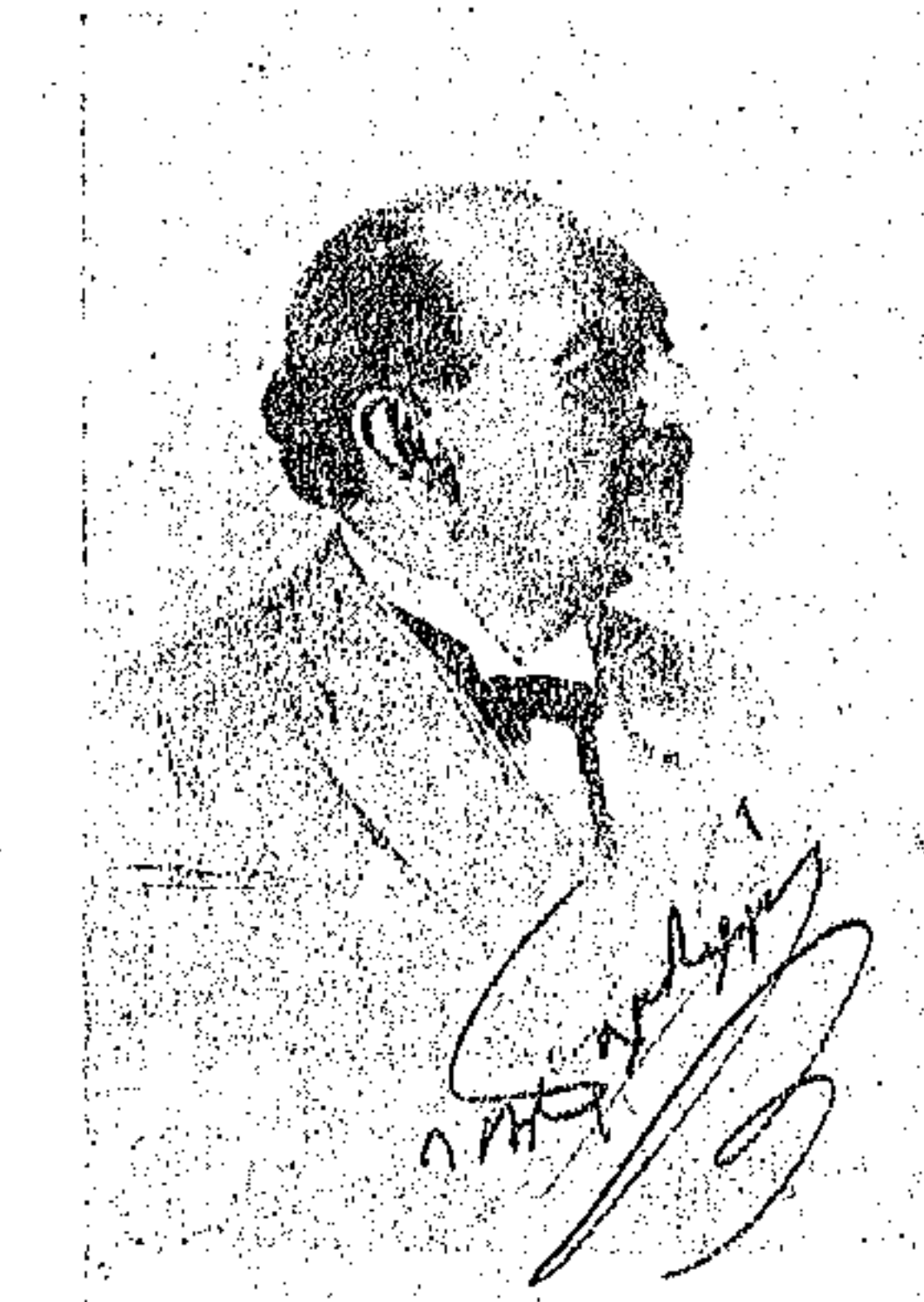
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ὁ κύριος Ἄλ. Φιλαδελφεὺς διατυπώνει τὰς γνώμας του πρὸς τοὺς «Νέους Δρόμους»

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῶν Ἀθηνῶν κ. Ἀλέξανδρος Φιλαδελφεὺς τιμᾷ διὰ τῆς συνεργασίας του τὸ περιοδικόν μας. Ὁ κ. Φιλαδελφεὺς εἶναι ἐπιστημονικὴ φρσιογνωμία πολλάκις ἀποσπάσασα τὴν προσοχὴν τῆς κοινῆς γνώμης. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἡ κοινὴ γνώμη μετὰ ἰδιαιτέρας συμπαθείας τὸν παρακολουθεῖ προ-

τάσομεν εἰς τὰς κάτωθι ἐπιστημονικὰς ἀνακοινώσεις του ἀποσπάσματα ἀπὸ μίαν βιογραφίαν τοῦ κ. Φιλαδελφεῶς τὴν ὁποίαν ὁ G. de Jaïnι—Amant ἐδημοσίευσεν εἰς τὴν «Διεθνή Ἐπιθεώρησιν τῶν Παρισίων». Ὁ κ. Ἀλέξανδρος Φιλαδελφεὺς—γράφει ὁ βιογράφος—ἔγε νήθη ἐν Ἀθήναις τὸ 1867. Ἐφορὸς τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχαιοτήτων, Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου τῆς Ὀλυμπίας καὶ τῶν Ἀνασκαφῶν τῆς Νικοπόλεως, παλαιὸς διευθυντὴς τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς ἐταιρείας τῶν Χριστιανικῶν Ἀρχαιοτήτων, πρῶτον Ἰνστιτούτου τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν, Πρόεδρος τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας, Διευθυντὴς τοῦ Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου τῶν Ἀθηνῶν, εἶναι μία ἀπὸ τὰς πλέον σημαντικὰς καλλιτεχνικὰς καὶ φιλολογικὰς προσωπικότητας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ πάππος του ὑπῆρξεν ὁ ἰδρυτὴς ἑνὸς τῶν πρώτων ἐν Ἑλλάδι τυπογραφείων, ὁ πατήρ του λόγιος καὶ συγγραφεὺς διτόμου Ἱστορίας τῶν Τουρκοκρατουμένων Ἀθηνῶν.

Ὁ ἕνος βιογράφος προχωρεῖ ἀναφέρων τὰς καλλιτεχνικὰς καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς σπουδὰς τοῦ κ. Δ. Φιλαδελφεῶς ὅστις ἐν ἔτει 1886 ἐβραβεύθη ὡς ζωγράφος προτοῦ ἀκόμη

Ὁ κ. Ἄλ. Φιλαδελφεὺς

ἀρχίσει τὸ ἀρχαιολογικόν του στάδιον τὸ ὁποῖον ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ 1896. Ἡ δρᾶσις του ἐξεδηλώθη εἰς συγγραμὰς, διευθύνσεις μουσείων, ἐνεργείας ἀνασκαφῶν. Ἰδιαιτέρως δὲ τονίζει ὅτι εἰς ἔμπνευσίν του Ἀλεξάνδρου Φιλαδελφεῶς ἀφείλεται ἐν ἀπὸ τὰ ὀπουδαιότερα ἀρχαιολογικὰ ἔργα τοῦ παρόντος αἰῶνος δηλαδὴ αἱ Ἀνασκαφαὶ τῆς Ἀγορῆς Ἀθηνῶν. Ὅτε ἐν ἔτει 1922 ἦτο διευθυντὴς τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Ἀττικῆς, ἀπηύθυνε ἐκκλησίαν πρὸς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν, καὶ συνέστησε τὰς ἀνασκαφὰς αὐτὰς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν τότε ἐπιχειρῶν ἐορτῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐκατονταετηρίδος.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΣ

Εἰς τὰς διεξαγομένας ἀνασκαφὰς τῆς Ὀλυμπίας παρὰ τοῦ Γερμανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου εὐρέθησαν ἀνω τοῦ Σταδίου τοῦ Κρονίου ὄρους, ἐργαστήρια Χαλκίων, πολλοὶ φουῖνοι, (χυτήρια) ἐκ τῶν ὁποίων εἰς διατηρεῖται θαυμάσια. Οὗτοι σημαντικὴν παρουσιάζουν τελειότητα τὴν ὁποίαν δὲν ἔχουν οὔτε οἱ Γερμανικοὶ, διότι εἰς αὐτοὺς ἔχοντο ἀνδριάντες καὶ ἄλλα κολοσιαῖα μνημεῖα π. χ. ὁ περίφημος Τρίπους ἐκ τριῶν ὄψεων ὁ ὁποῖος εἶχεν στηθῆ ἐν Πλαταιαῖς εἰς μνήμην τῆς κοσμοϊστορικῆς μάχης μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Περσῶν. Ἐπὶ τοῦ συμπλέγματος εἶχον ἀναγραφεῖ τὰ ὀνόματα πασῶν τῶν συμμετασχουσῶν εἰς τὴν μάχην Πόλεων.

Οὗτος ἔχει ὕψος 14ων μέτρων καὶ μετεφέρθη εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅπου ἐτοπιετήθη εἰς τὸν Μέγαν Ἰππόδρομον τὸ σημερινὸν Ἀτ-Μεϊντάν. Τὸ κολοσιαῖον τοῦτο χαλκοῦν μνημεῖον ἐχύθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὰς καμίνους τῆς Ὀλυμπίας, ἐνῶ σήμερον οὔτε τὰ καλῆτερα χυτήρια τῆς Εὐρώπης δύνανται νὰ κατασκευάσουν (νὰ χύσουν) τόσον μεγάλα γλυπτά. Εἰς τὸν χώρον ἐκεῖνον ἀνευρέθησαν ἀπειροπληθῆ θρύματα ἐκ χαλκῶν ἀναθυμάτων τὰ ὁποῖα μετ' ἀπιστεύτου ἐπιτηδειότητος καὶ ὅλως νέας μεθόδου προσεκολύθησαν, διότι ἐκλήθη ἐπιτηδὸς ἐκ Βερολίνου εἰδικὸς περὶ τ' ἀρχαῖα χαλκὰ ὁ καθηγητὴς κ. Χάμπε ὅστις ἐπέδειξε πάντα ταῦτα μετὰ μοναδικῆς εὐφραδείας καὶ ἀκριβείας εἰς τὴν γενομένην ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ ὁμιλίαν του.

Αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Ὀλυμπίας θὰ φέρουν εἰς φῶς πλεῖστα ἄλλα ἔργα τέχνης καὶ θὰ μᾶς παρουσιάσουν ἀληθεῖς ἐκπλήξεις φθάνει νὰ ἀναλογισθῆ κανεὶς ὅτι ἤδη μία ἐργασία ὀλίγων μηνῶν ἀπέφερεν τόσην πλουσίαν ἀμνητόν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ἐθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον τοῦτο πλουτίζεται διαρκῶς καὶ ὁμοιάζει πρὸς μίαν λίμνην ὅπου εἰσρρέουν πλεῖστοι ποταμοὶ ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος.

Καὶ τοῦτο διότι ἡ Ἑλλὰς εἶναι πλουσιωτάτη εἰς Ἀρχαιολογικὰ Μνημεῖα χώρα, διότι ὅχι μόνον ἡ γῆ αὐτῆς ἀπὸ Αἰνίου μέχρι τοῦ Τενάρου καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κρύπτει ἀπειραρρύθμους καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ θάλασσά της, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐξήχθησαν πλεῖστα ἀριστουργήματα ἐκ χαλκοῦ ὡς τὰ γλυπτά τῶν Ἀντικυθέρων, ὁ περίφημος Ζεὺς τοῦ Ἀρτεμισίου μετὰ τοῦ μικροῦ Ἰνιόχου καὶ τοῦ Ἰππου ὅστις προσεχῶς καὶ αὐτὸς θὰ συγκολυθῆ καὶ θὰ ἐκτεθῆ, θὰ εἶναι δὲ ἓνα ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα ἔργα τῆς Ἀρχαίας Τέχνης.

Ἐπίσης δὲ ἐκ τοῦ βυθοῦ τοῦ Κόλπου τοῦ Μαραθῶνος ἐξήχθη ὑπὸ ἀλιέων ὁ θαυμάσιος Ἐφηβὸς ὅστις ἀποτελεῖ ἓνα ἀληθῆ ἀδάμαντα τοῦ Ἐθνικοῦ μᾶς Μουσείου.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν εὐρυμάτων τούτων τὸ ἡμέτερον Μουσεῖον πλουτίζεται καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀποθηκῶν τοῦ ὅπου κρύπτονται λησμονηθέντα πλεῖστα σπουδαιότατα μνημεῖα, ἐγὼ δὲ ὁ ἴδιος ἐξήγαγον ἐκ τῶν ἀποθηκῶν καὶ ἐξέθηκα περὶ τὰ ἐξήκοντα περίπου μαρμαρίνα γλυπτά τὰ ὁποῖα ἦσαν σχεδὸν τεθλαμένα εἰς διαφόρους κλειστάς ἀποθήκας καὶ ὑπόγεια τοῦ Μουσείου τὰ ὁποῖα ἤδη προκαλοῦσιν τὸν θαυμασμὸν τῶν ἀπειραρρύθμων ἐπισκεπτῶν του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Θ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

ἘΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΛΡΙΟΥ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

ἈΡΕΙΣ ΑΝΤΙΘΕΣΕΩΣ ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΟΥ

Ἡ πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν κατάργησιν κάθε διακρίσεως καὶ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ πόλεως καὶ χωρίου. Αὐτὸς ἀκριβῶς εἶναι ὁ σκοπὸς μιᾶς ἐξελιγμένης πολιτείας, καὶ ὁ ὁποῖος καθορίζεται ἀντικειμενικῶς ἀπὸ τὴν ἴδιαν ἀνάπτυξιν καὶ ὀργάνωσιν τῆς τεχνικῆς, ἀπὸ τὴν συγκεντρωτικὴν τάξιν τῶν παραγωγικῶν μέσων καὶ ἀπὸ τὸν γρήγορον ρυθμὸν τὸν ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἡ βιομηχανοποίησις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ἡ ἄρσις τῆς ἀντιθέσεως ἄρχισε νὰ γίνεται πρὸ πολλῶν ἐτῶν ζωντανῆ πραγματικότης ὅχι μόνον εἰς τὰς χώρας ἐκεῖνας ὅπου τὸ καθεστῶς τῆς μεγάλης ἐγγείου ἰδιοκτησίας ἐπέτρεψεν τῆ βοήθειᾳ τοῦ μεγάλου κεφαλαίου, τὴν ταχύτεραν βιομηχανοποίησιν τῆς γεωργίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μικρὰς χώρας ὅπως ἡ ἰδικὴ μας, ὅπου ἡ ἀγροτικὴ μεταρρύθμισις ἐδημιούργησεν ἀπείρους μικρὰς ἰδιοκτησίας, αἱ ὁποῖαι παράγουν διὰ τὴν τοπικὴν καὶ διεθνή ἀγοράν.

Ἡ βιομηχανοποίησις ἤδυνήθη τὴν ἀγροτικὴν μικροεπιχείρησιν, νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς δυσχερείας τῆς παραγωγῆς, ἐπέτεινεν δὲ τὸν καταμερισμὸν τῆς ἐργασίας εἰς τὴν ἀγροτικὴν παραγωγήν καὶ διηκλόυνε τὴν ἀνάπτυξιν εὐρυτάτης κινήσεως πρὸς ὄφελος τῶν σχέσεων πόλεως καὶ χωρίου καὶ ἐπέφερεν τὸ φανερόν ἀποτέλεσμα τῆς ἀναμφισβητήτου καλητερεύσεως τῶν ἀσθενῶν στρωμάτων τῆς ὑπαίθρου.

Αἱ νέαι αὐταὶ συνθηκαὶ ὑπολογίζονται ἀπὸ τὴν σημερινὴν κυβερνήσιν προσπαθοῦσαν νὰ ἀναπτύξῃ εἰς τὴν γεωργίαν ἓνα ἄρτιον πρόγραμμα τὸ ὁποῖον ἀπηγγέλθη ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Πρωθυπουργὸν καὶ τοὺς ἀρμοδίους ὑπουργοὺς εἰς τὸ ἀγροτικὸν συνέδριον τῆς Λαρίσσης.

Αὕτη ἡ διαπίστωσις ἀποτελεῖ ἱστορικὸν γεγενὸς ἐπὶ τοῦ ὁποῖου πρέπει νὰ βασιζέται εἰς τὸ μέλλον ἡ ἀγροτικὴ πολιτικὴ τοῦ τόπου μας ἡ ὁποία θὰ μᾶς ὁδηγῆ εἰς τὴν διερεύνησιν τῶν προβλημάτων τῆς ὑπαίθρου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ θεωροῦνται ταῦτα καὶ ὡς προβλήματα τῆς πόλεως.

Ἐχει μεγάλην σημασίαν τὸ γεγονός ὅτι τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς ποῦ ὅλος ὁ κόσμος ἀσχολεῖται μὲ τὴν βιομηχανοποίησιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἡ ἄλλοτε ἥρεμος τῆς Ἑλλάδος ἀγροτικὴ ζωὴ ἐμφανίζεται ζωηροτάτη, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δώσῃ λαβὴν εἰς μερικοὺς νὰ σχηματίσουν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐκεῖ γίνεται μία καινούργια ζωὴ καὶ μπορεῖ νὰ δημιουργήσουν μίαν ἐνιαίαν ἀγροτικὴν κίνησιν διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ συμφέροντα τῶν χωρικῶν ἐκ παραλλήλου πρὸς τὰ τῆς πόλεως.

Σήμερον εὐρισκόμεθα εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ὅπου τὸ καθεστῶς τῆς

βιομηχανοποιουμένης γεωργίας έχει φέρει τούς καρπούς του εις τὸ πεδῖον τῆς προόδου.

Με τὸ σχέδιον τὸ ὁποῖον θὰ ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν ἀγροτικὴν τῆς πολιτικῆς ἢ σημερινῆς κυβέρνησις, ἀφίνει πίσω κάθε νοσηρὴ ἀτίληψι καὶ ὀδηγεῖ τὸν ἀγροτικὸν κόσμον με κανονικὴν ἐργασίαν καὶ λιτότητα νὰ ἀντεπεξέλθῃ νικηφόρως εἰς τὴν ἀθλιότητα εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἄλλοτε περιέλθῃ.

Ἐκτιμοῦμεν ἀπολύτως σὲ ὄλην του τὴν βαρύτητα τὸ σχέδιον αὐτὸ τὸ ὁποῖον διδὲι εὐκαρίαν δι' ἰσχύσεως τοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὰ χωριά καὶ με ἐνθουσιασμὸν διαβλέπομεν τὸν αὐριανὸν ἀγρότην ὡς φορέα καὶ αὐτὸν τοῦ νέου πολιτισμοῦ.

Ἄλλὰ πολὺ καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, διετύπωσεν ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Μεταξᾶς αὐτὸ τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον πρὸς μίαν ἀγροτικὴν ἀνόρθωσιν.

Ὁ κ. Μεταξᾶς πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Γεωργικῶν Ἐνώσεων Θεσσαλίας, Ἀττικοβοιωτίας καὶ Εὐβοίας, τοὺς ὠργανώσαντας τὸ συνέδριον τοῦ παρελθόντος μηνός, εἶπεν :

Δὲν εἶναι μόνον, ὅπως εἶπεν ἓνας ἐκ τῶν κυρίων ἀντιπροσώπων, τὸ γεγονός ὅτι εἴσθε τὰ δύο τρίτα τῆς Ἑλλάδος, ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἡ στοργὴ ἢ ἰδική μου καὶ τῆς κυβερνήσεως στρέφεται πρὸς σᾶς. Εἶναι βεβαίως καὶ αὐτὸ τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον καὶ μόνον ἐὰν ἦτο θὰ ἦτο ἀριετὸν διὰ νὰ ἐπισύρῃ τὴν στοργὴν τῆς κυβερνήσεως. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αὐτό. Ἡ γῆ εἶναι κοινὴ μας μητέρα. Ἀπὸ αὐτὴν ζῶμεν καὶ τρεφόμεθα. Αὐτὴ μᾶς φέμει καὶ μᾶς παράγει ἐκ τοῦ μηδενός τὰ ἀγαθὰ, μετὰ τὰ ὁποῖα ζῶμεν. Σεῖς εἴσθε οἱ ἐργάται τῆς. Ζῆτε εἰς διαρκὴ ἐπαφὴν μαζί της καὶ εἰς διαρκὴ ἀγῶνα μετὰ τὰ στοιχεία τῆς φύσεως, εἰς διαρκὴ πάλην. Ἐπομένως σεῖς, οἱ ἀγρόται, εἴσθε ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πλησιέστεροι εἰς τὸν Θεόν. Σεῖς ὁ ἀγροτικὸς κόσμος εἴσθε ἡ ἀέναος πηγὴ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέρχονται οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων. Τί ἦσαν οἱ πατέρες καὶ οἱ πάπποι μας παρὰ ἀγρόται; Εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀγρότας στηρίζεται ὁ πολιτισμὸς τῆς χώρας, ὁ ἠθικὸς πολιτισμὸς τῆς χώρας. Διότι ἐν σεῖς εἴσθε ἠθικῶς χαμηλὰ τότε τὸ ἔθνος θὰ εἶναι ἀπολίτιστον. Ἐὰν σεῖς ἔχετε ὅπως καὶ ἔχετε τὰς πραγματικὰς ἀρετὰς τοῦ Ἑλληνος τότε τὸ ἔθνος εἶνε πολιτισμένον. Δ' αὐτὸ τὸ ὕνεκρόν μου πάντοτε ἦτο καὶ εἶνε νὰ γίνῃ τὸ χωριὸν καὶ θὰ γίνῃ τὸ χωριὸν, τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ζῆ ὁ ἀγρότης καλύτερα ἀπὸ παντοῦ ἄλλοῦ εὐρίσκοντας ἐκεῖ τὴν εὐτυχίαν του καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς οἰκογενείας του. Καὶ ἔτσι ποῦ νὰ μὴ σκέπτεται ποτὲ νὰ ἐλθῇ νὰ κοιτοκλήσῃ εἰς τὰς πόλεις. Ἐτσι ποῦ τὰ παιδιὰ του νὰ μένουν προσηλωμένα εἰς τῆσσι τοῦ σπιτιοῦ, ἔτσι ποῦ τὰ παιδιὰ του νὰ ἀγαποῦν τὴν γῆν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐπότισαν ὁ ἰδρώτας τῶν πατέρων των. Ἀγροτικὴ εἶνε ἡ Ἑλλάς, ἡ δὲ βιομηχανία τῆς δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο, παρὰ ἡ βιομηχανία ἡμεταποιούσα τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος ὥστε νὰ γίνουν εὐχρηστα εἰς τὴν κοινωνίαν. Καὶ ὅσον ὁ ἀγρότης ἀγαπᾷ τὸ χωράφι του, τὸ σπῖτι του, ἡ Ἑλλάς θὰ εἶναι πάντοτε εὐδαίμων. Ἀπὸ σᾶς προέρχονται τὰ παιδιὰ, τὰ ὁποῖα εἰσέρχονται εἰς τὸν στρατὸν καὶ τὰ ὁποῖα, ἐὰν παραστῆ ἀνάγκη, θὰ προτάξουν τὰ στήθη των διὰ τὴν προστασίαν τῆς πατρίδος των. Καὶ οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων καὶ οἱ ἄστοι βέβαια δίδουν τὰ παιδιὰ των, ἀλλὰ ἡ μεγάλη πλειονότης εἶνε τὰ παιδιὰ τῶν χωρικῶν.

Τώρα ποῦ ὠμιλήσατε μοῦ ἀπαριθμήσατε τόσα πράγματα, διὰ τὰ ὁποῖα νομίζετε ὅτι πρέπει νὰ με εὐχαριστήσετε. Θὰ σᾶς ζητήσω ὅμως καὶ ἐγὼ ἓνα ἀντάλλαγμα νὰ μοῦ

δώσητε : Ἡ γυναῖκα εἰς τὸ σπῖτι τοῦ Ἑλληνος ἀγρότου νὰ εἶναι ἡ πραγματικὴ καὶ σεβαστὴ νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ. Νὰ εἶναι τὸ κέντρον τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας, βιοτεχνίας καὶ μικρᾶς κτηνοτροφίας. Ἀλλὰ τίς βαρεῖες ἐργασίαι θὰ τίς ἀναλαμβάνῃ ὁ ἄνδρας, Γιὰ κανένα λόγον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δουλεύῃ ἡ γυναῖκα καὶ ὁ ἄνδρας νὰ κάθεται. Καὶ εἰς καμίας περιπτώσιν δὲν πρέπει ἡ Ἑλληνὶς γυναῖκα νὰ μεταβάλλεται εἰς ὑποζόγιον. Εἶναι τοῦτο ζήτημα φιλοτιμίας ἀνδρικής ὄλων ἀνεξαιρέτως. Μόνον ἐὰν σεβώμεθα τίς γυναῖκες μας καὶ ἔχουν αὐτὲς τὴν θέσιν τῆς κυρίας τοῦ σπιτιοῦ ἡμπορεῖ νὰ εἴμεθα καλοὶ οἰκογενεάρχαι καὶ πολιτισμένοι ἄνθρωποι. Καὶ μόνον ἔτσι τὰ παιδιὰ σας θὰ σέβωνται καὶ θὰ γίνουν πραγματικὰ χρήσιμοι ἄνθρωποι καὶ Ἑλληνες πραγματικοί.

Ἴδου καὶ ἄλλα ἀποσπάσματα τῶν πρωθυπουργικῶν δηλώσεων χαρακτηρίζοντα τὴν συστηματικὴν φιλαγροτικὴν τοῦ κράτους πορείαν.

Πρέπει ἡ Ἑλλάς νὰ εἶναι εἰς θέσιν εἰς τὸ μέλλον, ὅπως μετὰ τοὺς καρπούς τῆς γῆς τῆς διαθρέψῃ ὄχι μόνον τὰ τέκνα αὐτῆς τὰ σημερινά, ἀλλὰ καὶ τὰ μέλλοντα αὐτῆς τέκνα, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς θὰ αὐξηθῇ ἐπὶ πολὺ ἀκόμη. Πρέπει δηλαδή ἡ Ἑλλάς νὰ φθάσῃ νὰ δύναται νὰ διαθρέψῃ τὸ διπλάσιον τοῦ πληθυσμοῦ, τὸν ὁποῖον ἔχει σήμερον καὶ δύναται αὐτὸ νὰ γίνῃ. Ἐπομένως ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς ἡμῶν, καθὼς καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν θαλασσῶν, αἱ ὁποῖαι περιβρέχουν τὴν χώραν μας, πρέπει νὰ ἐνταθῇ εἰς τὸ δυνατὸν μεγαλύτερον βαθμὸν καὶ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦδε.

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἔλαβε κρὸς τοῦτο διάφορα νομοθετικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα γνωρίζετε ὅλοι σας. Ἀλλὰ τὰ νομοθετικὰ μέτρα δὲν ἐπαρκοῦν, ἂν δὲν εἶναι κοντὰ σας καὶ αἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι θὰ σᾶς βοηθήσουν. Ἐπομένως τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἔδωκε μεγίστην προσοχὴν εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Γεωπονικοῦ κλάδου καὶ καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν νὰ εὕρῃ καὶ ἐξευρίσκῃ κάθε ἡμέραν ἀριθμὸν γεωπόνων ἐπαρκῆ οὕτως ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν μόνον γεωπόνοι εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν ἐπαρχιῶν, ἀλλὰ νὰ ὑπάρχῃ καὶ μέγας ἀριθμὸς Κοινοτικῶν γεωπόνων διαμενόντων εἰς τὰ χωριά σας, ὥστε νὰ δύναται νὰ σᾶς εἶναι βοηθοί.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸν καπνὸν ὁ κ. Μεταξᾶς ἐδήλωσεν τὰ ἑξῆς :

Εὐχαρίστως σᾶς ἀναγγέλω, ὅτι ἐκάμαμε συμβάσεις τινὰς μετὰ ἑτερα Κράτη, διὰ τῶν ὁποίων ἀνοίγομεν νέας τινὰς ἀγορὰς καπνοῦ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐν τῷ συνόλω παρετήρησα, ὅτι ἐπειδὴ ἕνεκα τῆς ὑπεραξήσεως τῆς παραγωγῆς ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῇ τὸ ἐνδεχόμενον ἀνισορροκίας μεταξὺ παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως, ἐμίωσα ἤδη ἀπὸ πέρυσιν κατὰ 20 ο)ο τὴν καλλιεργουμένην ἐπιφάνειαν. Ἐθεώρησα ὅμως ἀναγκαῖον, ὅπως καὶ ἐφάτος ἐπέλθῃ μικρὰ τίς μείωσις 7—8 ο)ο περίπου ἤτις ἐλπίζω νὰ εἶναι καὶ ἡ τελευταία. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐκ προσωπικῆς ἀντιλήψεως κατείδον, ὅτι ἡ ἐν συνόλω μείωσις καὶ ἡ παρουσίη καὶ ἡ μικρὰ ἐφεινὴ ἐπρεπε νὰ κατανεμηθῶν δικαιοτέρον καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰς καπνοπαραγωγικὰς περιφερείας καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιούμενα καπνοπαραγωγῆς ἄτομα καὶ οἰκογενεάς, συνεκάλεσα εἰς Ἀθήνας ἐπανειλημμένας καπνικὰς συσκέψεις, αἵτινες κατέληξαν εἰς τὴν λήψιν τῶν γνωστῶν εἰς ὑμᾶς νομοθετικῶν μέτρων. Ἐλπίζω δὲ ὅτι οὕτω καὶ ἡ Ἐθνικὴ Οἰκονομία ἐξησφαλίσθη καλύτερον καὶ δικαιοσύνη ἐφημερόσθη ἐπίσης καλύτερον.

Ἡ τοιαύτη ἴδρυσις νέων ἀγορῶν καπνοῦ θὰ ἔχῃ ἀσφαλῶς τὴν ἀπόδοσίν της.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

1. Δεκεμβρίου. "Αρχεται η λειτουργία του θεσμού των Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ο υφυπουργός της Εργασίας κ. Δημητράτος είπε σχετικώς τα εξής:
 «Από σήμερα 1ην Δεκεμβρίου αρχίζει η ουσιαστική εφαρμογή του θεσμού των Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δηλαδή από σήμερα έλοι οι εργοδότες που απασχολούν πέντε τουλάχιστον μισθωτούς θ' αρχίζουν να κρατούν από τους μισθούς των τās αναλόγους εισφορές.

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. ΜΕΤΑΞΑΣ προσφωνών την πρώτην φάλαγγα της Εθνικής Νεολαίας κατά την τελετήν της Ορκομωσίας της 31ης Δεκεμβρίου

Τās κρατήσεις αυτές μαζί με τās ποσά που βαρύνουν τούς ίδιους εργοδότες υπέρ των εργατών των, θά καταβάλλουν εις τὸ ἴδρυμα με ἴσης ἀξίας ἔνσημα, τὰ ὅποια θά ἐπικολοῦν εις τὰ ασφαλιστικά βιβλιάρια τῶν μισθωτῶν ὑπαλλήλων των.
 Ἡ κάθε εργοδότης ἡμπορεῖ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὰ ὑποκαταστήματα ἐντύπους οδηγίας, ἀπὸ τās ὁποίας θά πληροφορηθῇ λεπτομερῶς περὶ τοῦ πῶς θά ἐνεργῇ τās κρατήσεις, πῶς θά τās καταβάλλῃ εις τὸ ἴδρυμα, ποια βιβλία θά τηρῇ καὶ γενικὰ περὶ τῶν ὑποχρεώσεών του πρὸς τὸ ἴδρυμα τῶν Κοινωνικῶν Ασφαλίσεων. Μετὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν αἰσθάνομαι, ὡς Ἕλληνας, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διαδηλώσω τὴν ἱκανοποίησίν μου καὶ τὴν χαράν μου τῶσον διὰ τούς εργατάς μας ὅσον καὶ διὰ τούς εργοδότες μας, τῶν ὁποίων ἡ μεγάλη πλειονότης

ΕΛΕΓΓΙΑΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Ἐνῶ τὰ βάθη της ἡ Γῆ τώρα σκληρὰ ἀνοίγει
 πενθοῦν ἐδάφη θρυλικά, πενθοῦν προγόνων πύργοι.
 Καὶ γιὰ ζωὴ ποῦ ἄρχισε μὲ σμύρνα καὶ ἀλόη
 τώρα ἡχεῖ σπαραχτικὸ τῆς Μάνης μοιρολόδι

Ὀκτώβριος 37

ΣΚΟΠΕΥΤΗΣ

Α. ΣΚΟΥΖΕΣ

Σὲ παληὸ κοιμητηρίου αἰωνία σιγαλιά,
 ἔφερε τὸ φέρετρό του, ἡ Ἀθήνα ἡ Παληά,
 καὶ Αὐτὴ στὸν τάφο κλείνει
 μὲ βαθὺ ἀλήθεια πόνον,
 ἄρχοντα ποῦ εἶχε ἀπομείνει
 ἀπὸ μέραις ἄλλων χρόνων.

Δεκέμβριος 37

ΣΚΟΠΕΥΤΗΣ

ἀντελήφθη βαθεία τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν τοῦ θεσμοῦ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἔσπευσε νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὰς γενομένας ἀρχικῶς σχετικὰς ὀδηγητικὰς ὑποδείξεις μας».

Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου παρουσιασθεῖσα ἐνώπιον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ ἐκφράσασα τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος διὰ τὴν στοργὴν μεθ' ἧς ἡ κυβέρνησις τὸ περιβάλλει, ἐπροχώρησαν τὸν λόγον τῆς οὕτω:

«Τὸ ἔτος τοῦτο κ. Πρόεδρε, εἶνε τὸ πρῶτον τῆς δευτέρας ἑκατονταετίας τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ δὲ πρώτη τῆς Σύγκλητος, ἐμφανισθεῖσα ἐνώπιον ὑμῶν τοῦ θεμελιωτοῦ τοῦ Νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἐπιθυμεῖ νὰ ἀρισθῆ ἐκ τῆς δημιουργικῆς σας πνοῆς, τὰς δυνάμεις ἐκεῖνας, δι' ὧν νὰ ὑλοκληρωθῆ τὸ διδακτικὸν καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτοῦ ἔργον κατὰ τρόπον, ὅστις νὰ ἀποτελέσῃ ἀφειρητὴν ζωηροτέρας ἐξορμήσεως πρὸς τὴν λεωφόρον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης, πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀλήθειαν.

Μὲ τὴν πεποίθησιν ταύτην, Ἐξοχώτατε, ἐπιτρέψατε εἰς τὸν πρῶτον Πρύτανιν τοῦ δευτέρου πανεπιστημιακοῦ αἰῶνος ὡπως κατὰ τὴν ἐναρξὴν αὐτοῦ σημειώσῃ τὸ πρῶτον του τοῦτο ἔτος ὡς τὸ ἔτος τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, ὡς σταθμὸν δηλονότι. εὐεργετικῶς ἱστορικὸν ἐν τῇ ἡλικίᾳ τοῦ ἀνωτάτου ἡμῶν ἐπιστημονικοῦ καθιθροῦματος».

2 Δεκεμβρίου. Δημοσιεύονται ἐπεξηγήσεις ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Κατὰ τὰς ἐξηγήσεις ταύτας ἀπὸ τῆς χθὲς μαζί με τὰς καταβολὰς πρὸς ὑποχρεοῦνται νὰ δίδουν οἱ μισθωτοὶ καὶ οἱ ἐργοδότες τῶν, ἤρχισε καὶ ἡ λειτουργία τοῦ κλάδου τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Δηλαδή τὸ ἴδρυμα τῶν ἀσφαλίσεων, εἶνε ὑποχρεωμένον νὰ περιθάλμῃ κάθε ἐργάτην καὶ ἐργάτριαν καὶ γενικῶς κάθε ἄτομον ἐργαζόμενον ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ καὶ μὴ ὑπαγόμενον εἰς ἄλλα ἀσφαλιστικὰ ταμεία, πού θὰ τοῦ συνέβαιεν οἰονδήποτε ἀτύχημα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του.

Τὸ ὅτι εἰς τὰς ἀσφαλίσεις δὲν περιελήφθησαν ἀκόμη οἱ ἐργαζόμενοι καὶ τῶν ἄλλων, πλὴν τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ Πειραιῶς ἀστικῶν κέντρων, δὲν ἔχει οὐσιαστικὴν σημασίαν, διότι αὐτὸ ὑφελλεται εἰς τεχνικοὺς λόγους. Μετὰ ἕνα μῆνα ἀρχίζει ἡ ἀπογραφὴ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ κατόπιν θὰ συνεχισθῆ αὕτη κατὰ σειράν εἰς τὰς πόλεις Βόλον, Καβάλλαν, Πάτρας, Ἰωάννινα, Καλάμας, Χανιά, Κέρκυραν, Ἐδεσσαν, Χίον καὶ Μυτιλήνην.

Ἡ ἀπογραφὴ τῶν ἐργαζομένων τῶν τελευταίων αὐτῶν πόλεων ὑπολογίζεται, ὅτι θὰ ἔχῃ περατωθῆ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους καὶ κατόπιν θὰ συνεχισθῆ δι' ὅσα ἄλλα ἀκόμη κέντρα ἐργατικὰ ἀπομένουν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀπογραφῆς οἰασδήποτε πόλεως θὰ ἀρχίξῃ δι' αὐτὴν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀσφαλίσεων.

Ἀλλὰ ἡ ἱατρικὴ καὶ ἡ φαρμακευτικὴ περίθαλψις, ἡ ὁποία παρέχεται ἀπὸ τῆς χθὲς εἰς τοὺς ἐργαζομένους, δὲν πρόκειται νὰ περιορισθῆ διὰ τὰ ἀτυχήματα καὶ μόνον. Μετὰ ἑξάμηνον θὰ ἐπεκταθῆ δι' ὅλας τὰς ἀσθενείας τῶν ἀσφαλιζομένων καὶ τῶν μελῶν τῶν οικογενειῶν των. Τὸ ἴδρυμα τῶν ἀσφαλίσεων συνεβλήθη μὲ χειρουργικὰς κλινικὰς Ἀθηναίων καὶ Πειραιῶς ὅπου θὰ μεταφέρονται πρὸς νοσηλείαν οἱ ὑφιστάμενοι ἀτύχημα. Ὄταν πρόκειται δι' ἑλαφρὰ ἀτυχήματα οἱ τραυματῆαι θὰ μεταφέρονται εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ἱατρεῖα τοῦ νοσοκομείου, οἱ δὲ ἐργοδότες παύουν πλέον νὰ ἔχουν εὐθύνην ἀπορέουσιν ἐκ τοῦ νόμου περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Ἡ αὕτη διατύπωσις θὰ ὑφίσταται καὶ ὅταν ἡ ἱατρικὴ ἢ φαρμακευτικὴ περίθαλψις ἐπεκταθῆ μετὰ ἑξάμηνον δι' ὅλας τὰς ἀσθενείας.

Ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλις εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ ἤρχισεν πρὸς τὸ παρὸν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς ἀπασχολήσεως ἀνω τῶν 5 ἀτόμων. Ὅλοι αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται ἀπὸ τῆς χθὲς εἶναι ὑποχρεωμέναι νὰ ἐνεργοῦν κρατήσεις ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ των καὶ κατόπιν νὰ ἀγοράζουσι εἰδικὰ ἔνσημα ἀπὸ τὰς Τραπεζὰς Ἀθηναίων, Ἐμπορικῆς, Ἰονικῆς καὶ Αἰαϊκῆς, ὡς καὶ παρὰ τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, τὰ ὅποια θὰ ἐπικολλοῦν ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων, τὰ ὅποια διενεμήθησαν εἰς τὸ προσωπικὸν των.

Αἱ εἰσφορὰὶ ὑπολογίζονται κατὰ μισθολογικὰς κλάσεις, ἀνέρχονται κατὰ μέσον ὄρον εἰς 4,560 οὐ διὰ τὸν ἐργοδότην καὶ 3,040 οὐ διὰ τὸν μισθωτὸν, ἐπὶ μισθοῦ μέχρις 7.500 δραχ.

Μέχρι τῆς στιγμῆς τὸ ἴδρυμα διένειμεν 70.000 ἀτομικὰ βιβλιαρία εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἀπογραφέντας καὶ 30.000 εἰς τοὺς ἐν Πειραιεὶ. Ἐντὸς δὲ τῶν ἡμερῶν θὰ καταστῆ δυνατὸν νὰ διανεμηθοῦν καὶ τὰ ὑπαλειπόμενα εἰσέτι διὰ τὰς δύο πόλεις βιβλιαρία.

Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς, οἱ ὅποιοι γίνονται, τὸ σύνολον τῶν ἡσφαλισμένων μισθωτῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὅποια ἀπασχολοῦν κάτω τῶν πέντε ἀτόμων, θὰ ἀνέλθῃ διὰ μὲν τὰς Ἀθήνας εἰς 140.000, διὰ δὲ τὸν Πειραιᾶ εἰς 60.000

Ἀφ' ἑτέρου τὸ σύνολον τῶν ἀσφαλισθησομένων εἰς ὀλοκληρὸν τὴν χώραν, θὰ ἀνέλθῃ εἰς 600 χιλιάδας.

Ὁ κλάδος τῶν συντάξεων θὰ λειτουργήσῃ διὰ τοὺς μέλλοντας ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ

ἐξῆς νὰ ἐξέλθουν ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, ἀφοῦ προηγουμένως οὗτοι συμπληρώσουν τὸ καθοριζόμενον διὰ τοῦ νόμου κατώτατον ὄριον ἡμερῶν ἐργασίας. Ὡς κατώτατον δὲ ὄριον ἐπὶ τοῦ προκειμένου θεωροῦνται αἱ 750 ἐργασίαι ἡμέραι, ὅποτε ὁ ἐργάτης ἐξερχόμενος, δύναται νὰ λάβῃ σύνταξιν κυμαινομένην μεταξὺ 350—800 δραχμῶν, ἀναλόγως τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν του. Αἱ συντάξεις ὅμως αὗται, αὐξάνονται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ἐργασίας, πού θὰ ἔχουν οἱ μισθωτοί, φθάνουσαι ἀκόμη καὶ μέχρι ἀκεραίου μισθοῦ ἀρκεῖ νὰ ἔχουν συμπληρωθῆ 35—40 ἐτη ἐργασίας.

Ἀπομένει ἡ ὀλοκλήρωσις τοῦ θεσμοῦ, ἡ ἐπέκτασις του εἰς ὄλους τοὺς κλάδους ἀσθενείας διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ καὶ ἡ λειτουργία του διὰ τοὺς ἐργαζομένους τῶν ἄλλων πόλεων.

3 Δεκεμβρίου. Οἱ ἐφοπλισταὶ διαθέσαντες μέχρι τοῦδε 45,700 λίρας ὑπὲρ τῆς Ἑθνικοῦ Ἀεροπορίας, ἐξέφρασαν τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ δυνηθῆ ὁ κλάδος των νὰ αὐξήσῃ τὸ ποσὸν αὐτό.

Εἰδήσεις περὶ βαρυτάτου χειμῶνος εἰς Βόρειον Ἑλλάδα. Στερεὰν καὶ Πελοπόννησον. Εἰς τὴν Καρδίτσαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μουζακίου—Ἀργιθέης κατεπλακώθησαν ἄνθρωποι ἀπὸ τὰς χιόνας.

4 Δεκεμβρίου. Οἱ ἐν Ἀθήναις ἐλθόντες Αἰγύπτιοι φοιτηταὶ τοῦ ἐν Καίρῳ Πανεπιστημίου, ἐορτάζουσι ἐνταῦθα τὸ Παραξάνι των.

Κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης ἐξετελέσθη ἐπιτυχῶς εἰς τὴν Καλλιθέαν πολεμικὸς συναγεμὸς πρὸς ἀντιμετώπησιν ἐχθρικής Ἐπιδρομῆς Ἀεροπλάνων.

6 Δεκεμβρίου. Ὁ λαὸς τῆς Λαρίσης ἐνθουσιωδῶς ὑπαδέχεται τὸν Πρῶτον τῆς Κυβερνήσεως κ. Γ. Μεταξᾶ μεταβάντα ἐκεῖ χάριν τοῦ πρώτου Γεωπονικοῦ Συνεδρίου. Ἐπὶ αὐτοῦ τὸ περιοδικὸν μας ἀσχολεῖται εἰς ἰδιαιτέρας σελίδας.

7 Δεκεμβρίου. Ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως περὶ βελτιώσεως τῆς οικονομικῆς θέσεως πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἀξιωματικῶν.

Δημοσίευσις τοῦ νόμου τοῦ καθορίζοντος τὰς κατὰ ἐπαρχίας ἐκτάσεις, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἐπιτραπῆ ἡ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ ὅστις κατέχων ἤδη τὸ ἡμισυ περίπου τοῦ ἐξαγωγικοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐμπορίου, καὶ συντηρῶν περίπου 500,000 ἀγροτῶν καὶ ἐργατῶν, ἀποφέρει εἰς τὸ δημόσιον ἐκ φόρων ἀνω τῶν δύο δυσσεκατομμυρίων δραχμῶν. Ὁ νέος ἀναγκαστικὸς νόμος ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ βελτιώσῃ τὴν ποιότητα καὶ εἰς τὸ νὰ ἀποκλεισθῆ ὑπερπλεόνασμα δυνάμενον νὰ θίξῃ τὰς τιμὰς.

9 Δεκεμβρίου. Δημοσιεύονται εἰδήσεις περὶ τοῦ ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν Παρισίων Ἑλληνικοῦ περιπτέρου.

Τὸ ἑλληνικὸν περίπτερον ἔλαβεν δίπλωμα τιμῆς καὶ 182 εἰδικὰ μετάλλια ἐδόθησαν εἰς ἐκθέματα ἑλληνικά.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γεωργακόπουλος ἐπανέρχεται ἐκ Θεσσαλονίκης ἔνθα ἐνεκαινίασεν τὰς ἱδρυθείσας νέας σχολὰς ἀναλαβήτων.

10 Δεκεμβρίου. Ὁ ἄθηναϊκὸς τύπος δημοσιεύει ἄρθρον τοῦ Ὑπουργοῦ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολοῦδη. Ἀπὸ τὸ ἄρθρον ἀποσπῶμεν τὰ ἐξῆς: «Πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν καὶ διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν νεοελληνικὴν ἱστορίαν ἐσηκώθη ἕνα πρωτὶ ἕνας Ἑλλην Πρωθυπουργὸς καὶ εἶπε δημοσίᾳ, διὰ νὰ τὸν ἀκούσουν ὅλοι ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ὅτι τὸ σημερινὸν ἑλληνικὸν κράτος, σεβόμενον τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν γαλήνην ὄλων τῶν κρατῶν, ἀξιεῖ παρ' ὄλων νὰ μείνῃ σεβαστὴ καὶ ἡ ἰδικὴ του γαλήνη. Πρώτην φοράν Πρωθυπουργὸς κράτους μικροῦ, μὲ τὴν διπλωματικὴν μάλιστα ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ὁμίλησε δημοσίᾳ μὲ τὴν σταθερότητα, μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν, μὲ τὴν λεπτότητα πρὸς ὅλας τὰς καταυθύνσεις, ἀφοῦ εὐρέθησαν Ἑλληνας πολιτικοί, οἱ ὅποιοι, μὴν ἀρκοῦμενοι εἰς τὴν συμμαχίαν τοῦ κομμουνισμοῦ μεθ' οὗ ὑποταλῶς συνεργάζονται, ἐνόμισαν ἀνοήτως, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ προκαλέσουν ξένας ἐπεμβάσεις εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς πατρίδος των. Ἡ ἀπάντησις τοῖς ἐδόθη κατ' αὐτὰς καταγῶδης. Πρῶτον ἐκ μέρους τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ. δεύτερον ἀπὸ τὰ πράγματα τὰ ἴδια. Περσαστικά... Διότι δὲν θὰ εἶναι οὔτε τὸ πρῶτον, οὔτε τὸ τελευταῖον των πάθημα.

Μετὰ αὐτὴν τὴν ἐν Πάτραις πραγματικῶς ἱστορικὴν πολιτικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἤλθεν ἐντὸς δύο ἑβδομάδων καὶ ἡ ἄλλη σημαντικώτερα, ἡ πνευματικὴ ἐκδήλωσις τοῦ κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηναίων. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, καὶ μετεβλήθη βαθύτερον εἰς τὴν ζωὴν μας. Πρωθυπουργοὶ θίγοντες ἀπὸ τῆς ἑδρας τὰ ὑψηλότερα προβλήματα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς μὲ τὴν βαθεῖαν ἀπλότητα, μὲ τὴν κατα-

νόησιν, με τώσην γαλινηαίαν συνείδησιν, χωρίς δὲ κανένα δασκαλισμόν, πολιτικοί, ἐν τούτοις, καὶ κάτι περισσότερον, ἀρχηγοὶ λαῶν, δὲν εἶναι μία εὐτυχία διὰ τὸ Ἔθνος, μία νίκη, μία νέα ζωὴ ;

Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ νέα ἑλληνικὴ κατάστασις, δὲν εἶναι μιὰ τυχαία κατάκτησις τῆς ἐξουσίας. Δὲν διαθέτει μόνον τὴν ὕλικὴν δύναμιν, οὐδὲ ἐμφανίζεται με ἐξωτερικὸν περίβλημα ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἢ τὸ κενόν ἢ ἡ σύγχυσις. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς νέας καταστάσεως εἶναι ἓνας ἰσχυρὸς πολιτικός, ἓνας ψυχικῶς καὶ πνευματικῶς ὁλοκληρωμένος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος εἶναι εἰς θέσιν ὄχι μόνον νὰ διοικῇ, —διότι τὸ κράτος δὲν εἶναι μόνον διοίκησις, —ἀλλὰ καὶ νὰ διδῇ περιεχόμενον εἰς τὴν ζωὴν τοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποῦ ὑπευθύνως καθορίζει τὰς τύχας.»

14 Δεκεμβρίου. Ἐπὶ τῇ ἐπετελίῳ τῶν γενεθλίων τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Ἀντιβασιλέως Διαδόχου Παύλου, τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως καὶ πλείστα μέλη τῆς κοινωνίας ἐνεγράφησαν εἰς τὸ ἐν τοῖς Ἀνακτόροις βιβλίον τῶν συγχαρητηρίων.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ἀναχωρεῖ ἐκ Λονδίνου ἐπιστρέφων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀνακτοῦ εἰς τὸν σταθμὸν παρευρέθησαν πλείστοι Ἀγγλοὶ φίλοι τῆς Ἑλλάδος.

15 Δεκεμβρίου. Ἡ Α. Β. Υ. ἡ Πριγκίπισσα Εἰρήνη ἀπεδέχθη τὴν προεδρίαν τῆς Φιλοδασικῆς Ἐνώσεως. Κατὰ τὴν σχετικὴν τελετὴν ὁ ἐπὶ τῆς Γεωργίας ὑπουργὸς κ. Κυριακὸς ἀνεμνήσθη τοῦ ἔργου τῆς ἀειμνήστου Βασιλίσσης Σοφίας ὡς προέδρου τῆς Φιλοδασικῆς Ἐνώσεως, ἐργασθείσης ὑπὲρ τῆς ἀναδασώσεως τῆς χώρας καὶ τὸ ἔργον τῆς ὁποίας ἐπιθυμεῖ νὰ συνεχίσῃ ἡ Α. Β. Υ. ἡ πριγκίπισσα Εἰρήνη, καὶ ἐτόνισεν ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ἀφυπνισθῇ γενικώτερον τὸ ὑπὲρ τοῦ δάσους ἐνδιαφέρον, ἐξέθεσε τὴν ὑπὲρ τοῦ δάσους προσπάθειαν τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας ὑπὸ τὴν ἀναδημιουργικὴν πνοὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ κατέληξεν εὐχαριστήσας τὴν Α. Β. Υ. τὴν πριγκίπισσαν Εἰρήνην διὰ τὴν πολυτιμοτάτην συνδρομὴν ἣν παρέχει εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῆς προστασίας καὶ διαδόσεως τῶν δασῶν.

16 Δεκεμβρίου. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος διέρχεται ἐκ Βελιγραδίου.

Τηλεγραφήματα ἐκ Κρήτης ἀναφέρουν ὅτι ἡ Γενικὴ Διοίκησις ἀντειχίσεν ἀναμνηστικὴν πλάκα εἰς τὸ φρούριον Φιρκᾶ, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀνύψωσεν ἐκεῖ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ὁ δῆμαρχος Χανίων κ. Σκουλᾶς ἐτηλεγράφησεν πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργόν :

«Ψυχικῶς ἠνωμένοι ἅπαντες οἱ Κρήτες ὑπὸ τὴν θερμοσυργὸν πνοὴν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἀντειχίσαντες πλάκα εἰς τὸ ἱστορικὸν Φιρκᾶ εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀνεγέρσεως τῆς Ἑλληνικῆς σημαίας ὑπὸ τοῦ Στρατηλάτου Κωνσταντίνου συγχαίρομεν διαβεβαιούντες, ὅτι ἡ Κρήτη πάλεται ὑπὸ Ἐθνικῶν φρονημάτων.»

18 Δεκεμβρίου. Ἐπάνοδος τοῦ Βασιλέως ἐν Ἑλλάδι. Καθ' ὅλην τὴν ἀπὸ Γευγελῆς μέχρις Ἀθηνῶν διαδρομὴν ὁ Βασιλεὺς γίνεται ὀντικείμενον λαϊκῶν ἐκδηλώσεων.

Ὁ Βασιλεὺς μετὰ τὴν ἐν Ἀθήναις ἀφιξίν του κατ' ἐπανάληθιν συνηντήθη μετὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Μεταξᾶ.

Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κατέστησε τὸν Ἀνακτα ἐνήμερον τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως καὶ τῶν ληφθέντων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀποδημίας του διαφόρων μέτρων.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐξέθεσε πρὸς τὸν κ. Μεταξᾶν τὰς ἐκ τοῦ ταξιδίου ἐντυπώσεις του καὶ τὰς συνομιλίας, τὰς ὁποίας ἔσχε μετὰ τῶν κυβερνητῶν τῶν χωρῶν, ἐκ τῶν ὁποίων διήλθεν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐδώρησεν εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργόν ὡς ἀναμνηστικὸν ἐνθύμιον ἑμίαν ράβδον με ἀργυρᾶν λαβήν.

22 Δεκεμβρίου. Τηλεγραφήματα ἐκ Μακεδονίας ἀναφέρουν ὅτι ὁ γενικὸς κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς νεολαίας κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος ἐπισκέφθη τὸ συνοριακὸν φυλάκιον τῆς περιοχῆς Φλωρίνης, ἐνθα εἶχον συγκεντρωθῆ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν τμημάτων τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας ὄλων τῶν χωρῶν τῆς μεθορίου.

Ἐνθουσιώδεις ὄλοι, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὸν πατριωτικὸν παλμὸν διεβεβαίωσαν τὸν κ. Κανελλόπουλον, ὅτι οἱ Ἀσπίται Ἑλληνοπαῖδες παραμένουν πιστοὶ φρουροὶ τῆς πατρίδος τῶν ἑθνικῶν ἰδεωδῶν, τῆς θρησκείας καὶ τῶν παραδόσεων.

Ὁ κ. Κανελλόπουλος, ὠμίλησε διὰ μακρῶν πρὸς αὐτούς, διαβιβάσας τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ι. Μεταξᾶ.

Ἡ ἐν Μακεδονίᾳ ὄργανωτικὴ ἐργασία τοῦ κ. Κανελλόπουλου συνεχίζεται.

23 Δεκεμβρίου. Ὁ Διάδοχος Παῦλος ἐφθασεν εἰς Μπλάκεμπουργκ. Εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Χάλμπερστατ εὐρίσκοντο διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῶν ὄλα τὰ μέλη τῆς Δουκικῆς οἰκογενείας τοῦ Μπρονσβιγκ.

Ὁ Δῆμαρχος Ἀθηναίων κ. Ἀμβρόσιος Πλυτᾶς ἀπέστειλεν ἀεροπορικῶς εἰς τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου Πρίγκηπα Παῦλον ἀνθοδέσμην Ἀθηναϊκῶν ἀνθέων, μετὰ τὴν εὐλαβῆ παράκλησιν, ὅπως παραδώσῃ ταύτην εἰς τὴν Ὑψηλὴν Μνηστὴν Του.

Τὸ Ὑφυπουργεῖον Ἐργασίας ἐξέδωκεν διαταγὰς ὅπως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων τὰ Ταμεῖα Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν παράσχουν διευκολύνσεις καὶ ἔκτακτα ἐπιδόματα πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους αὐτῶν.

Ἐπίσης ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς Ἐργασίας ἐξέδωκεν ἀποφάσεις περὶ κατανομῆς δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ παροχὴν βοθημάτων εἰς ἀνέργους Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Ἐπαρχιῶν.

Ἀφ' ἐτέρου διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀπολύει ἀπὸ τὰς φυλακὰς πάντας τοὺς κρατούμενους διὰ χρῆνι μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν.

Ἡ αὐτὴ διαταγὴ ἀφίρει εἰς τὴν κρίσιν τῶν Ταμῶν τὰς ἀποφυλακίσεις διὰ μεγαλύτερα χρῆνι.

24 Δεκεμβρίου. Δημοσιεύονται αἱ περὶ δασῶν πρωθυπουργικαὶ δηλώσεις.

Ὁ κ. Μεταξᾶς αὐτοπροσώπως ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος. Ἡ εἰσαγομένη ἐτησίως ξυλεῖα ἀνέρχεται εἰς 350—400 χιλιάδας κυβικῶν μέτρων, ἀπορροφῶσα συνάλλαγμα ἀξίας 600 μέχρι 700 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Καὶ ὅμως, τὰ ἑλληνικὰ δάση ἠμποροῦν νὰ καλύψουν ἓνα μέγιστον μέρος, τῶν ἀναγκῶν εἰς ξυλείαν. Λεῖπει ἡ συγκοινωνία ἣτις θὰ κατεστήσῃ ἐφεκτὴν τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν δασῶν. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς θὰ χρησιμοποίησιν τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν εἰς τὸ νὰ διαθέσῃ κεφάλαια τόσον διὰ τὴν κατασκευὴν καταλλήλου ὁδικοῦ δικτύου εἰς τὰ ἐνδεδειγμένα δασικὰ συμπλέγματα ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἄλλων ἔργων ἀπαρατήτων εἰς τὴν δασικὴν ἐκμετάλλευσιν, ἐργαστασίων ἐφωδιασμένων μετὰ ὄλα τὰ ἀπαιτούμενα μέσα, κτιρίων, ἀποθηκῶν καὶ παντοειδῶν ἄλλων ἐγκαταστάσεων.

26 Δεκεμβρίου. Ὁρκωμοσία τοῦ πρώτου τάγματος ἔργασίας. Προσφωνῶν τὸ τάγμα ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἶπεν σὺν τοῖς ἄλλοις τὰ ἑξῆς :

«Ἄνδρες ἐθέλονται, ἐάν ἐδῶ καὶ δύο χρόνια ἄνθρωποι τῶν γραμμῶν καὶ τῶν τεχνῶν μαζί με τοὺς νέους ἐργάτας ἀπετέλουν ἰδίαν ὁμάδα διὰ νὰ ἐργασθῶν με ἀξίνας καὶ φτυάρια, ὅπως σεῖς σήμερα, μετὰ τὸν σκεπτικισμόν πού τότε ἐπικρατοῦσε εἰς τὴν κοινωνίαν, θὰ ἐπροκάλουν σκαπτικούς γέλωτας.

«Τὸ ὅτι γίνεται αὐτὸ σήμερα χωρίς ἐντροπή, ἀλλὰ με αἰσθημα τιμῆς καὶ ὑπερηφάνειας, καὶ τὸ ὅτι σᾶς βλέπουν οἱ ἐδῶ παριστάμενοι κύριοι καὶ σᾶς ζηλεῖουν, αὐτὸ δεικνύει τὴν μεταβολὴν καὶ τὴν πρόοδον, ἡ ὁποία ἐπέληθεν εἰς τὸν τόπον. Ἄνθρωπος, πού δὲν μπορεῖ σὲ μιὰ στιγμή ἀνάγκης νὰ πάρῃ στὰ χέρια του τὴν ἀξίνα καὶ τὸ φτυᾶρι καὶ νὰ ἐργασθῇ διὰ νὰ κερδίσῃ τὴν ζωὴν του, δὲν ὑψηλὴν διανόησιν καὶ ἂν ἔχη, εἶναι μισὸς ἄνθρωπος. Τὸ θάρρος διὰ τὴν ἐργασίαν μετὰ τὰ χέρια εἶναι ἡ βᾶσις τοῦ καθενὸς πολιτισμοῦ

28 Δεκεμβρίου. Ἀφιξίς ἐν Ἀθήναις τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου μετὰ τῶν Πριγκιπισσῶν Μαρίας καὶ Εὐγενείας.

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας συγκαλέσας τὸ μυστικὸν συμβούλιον εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Βούκιγγχαμ ἔδωκε τὴν ἐπίσημον συγκατάθεσίν του διὰ τοὺς γάμους τῆς πριγκίπισσης Φρειδερίκης τοῦ Ἀννοβέρου μετὰ τοῦ Διαδόχου τῆς Ἑλλάδος.

30 Δεκεμβρίου. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐφορτάζει τὴν πενηκονταετηρίδα τοῦ κ. Ι. Δροσπούλου. Ἡ Κυβέρνησις ἀπένειμεν τὸν ἀνώτερον ταξιάρχην τοῦ Σωτήρος εἰς τὸν κ. Δροσπούλον.

31 Δεκεμβρίου. Τελετὴ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς πρώτης φάλαγγος τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Μεταξᾶς ἀπευθύνει πρὸς τὸν ἑλλανικὸν λαὸν τὴν ἑξῆς εὐχὴν :

«Ἐύχομαι μετὰ τὸ νέον ἔτος εἰς ὄλους τοὺς Ἑλληνας, ὅπου τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἂν εὐρίσκονται, ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν δι' αὐτούς καὶ τὰς οἰκογενείας των, φρόνημα γενναῖον καὶ ἑλληνικὸν καὶ προκοπὴν εἰς ὄλας τὰς ἐργασίας των καὶ τὰς προσπάθειάς των, διὰ τὴν ἀκμήν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος μας.»

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

1 Δεκεμβρίου. Οι Ιάπωνες καταλαμβάνουν νέα εδάφη.

Είναι διατεθειμένοι να σεβασθούν την αρχήν της διεθνικότητας της διοικήσεως των κινεζικών τελωνείων εις τὰ εδάφη τὰ ὁποῖα καταλαμβάνουν.

Αἱ ἀποικιακαὶ ἀξιώσεις τῆς Γερμανίας σχολιάζονται ὑπὸ τοῦ διεθνoῦς τύπου. Κατὰ τὴν ἀγγλικὴν ἐφημερίδα «Νταϊήλ Μαϊήλ» οἱ ἀξιώσεις αὗται ἐκτείνονται ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ Τόγκο καὶ τοῦ Καμερόν ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἐπὶ τοῦ βελγικοῦ Κογκό καὶ τῆς πορτογαλικῆς Ἀγκόλας. Τὰ τελευταῖα αὐτὰ εδάφη, ὅπως βεβαίως καὶ ἄλλη ἐφημερίς, ἐπρότεινε ὁ Χίτλερ νὰ τεθῶν ὑπὸ κοινὴν ἐντολήν τοῦ Βελγίου, τῆς Πορτογαλίας (κρατῶν τὰ ὁποῖα σήμερον τὰ κατέχουν) καὶ αὐτῆς τῆς Γερμανίας. Διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀποικιῶν αὐτῶν θὰ συνιστάτο μεγάλη ἐταιρεία εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως ἡ Γερμανία θὰ εἶχε τὴν ἀπαίτησιν νὰ διατηρῇ τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν. Ταῦτα προκαλοῦν κατάπληξιν ἐν Λονδίῳ.

2 Δεκεμβρίου. Οἱ Ιάπωνες ἀνέλαβον νέαν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Νανκίν.

Ὁ Γάλλος ὑπουργὸς Ντελμπὸς ἀναλαμβάνει ἀποστολὴν εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην ἔχων τὴν ἀγγλογαλλικὴν ἐντολήν νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος τῶν γερμανικῶν ἀξιώσεων.

Ἐιδήσεις ἐξ Ἰαπωνίας ἀναφέρουν ὅτι τὸ πεζικὸν τῶν Ἐθνικιστῶν ἀνέλαβεν ἐπίθεσιν εἰς τὴν Ἀραγόνα. 155 Ἐρυθρὰ ἀεροπλάνα κατερίσθησαν μέχρι τοῦδε ὑπὸ ἰταλῶν ἀεροπόρων κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἐν Ἰσπανίᾳ ἐμφυλίου πολέμου.

Ὁ Βέλγος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Σπίακ προέβη εἰς δηλώσεις ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐπὶ τῶν προθέσεων, αἵτινες ἀπεδόθησαν εἰς τὴν Γερμανίαν ὅτι ἔχει βλέψεις ἐπὶ τοῦ βελγικοῦ Κογκό. Ὁ κ. Σπίακ ὑπέμνησε τὰς δηλώσεις τοῦ καγκελλαρίου Χίτλερ καὶ τοῦ κ. Γκαϊμπενς διὰ τῶν ὁποίων ἡ Γερμανία κατέστησε σαφῶς γνωστὸν ὅτι δὲν σκέπτεται νὰ προσβάλῃ ἀξιώσεις ἐπὶ ἐδαφῶν ἀνηκόντων εἰς χώρας, αἱ ὁποῖαι δὲν τῆς ἀφῆρσαν ἀποικίας.

Περαιτέρω διεβεβαίωσε ὅτι τὸ Βέλγιον θὰ ὑπερασπίσῃ δι' ὅλων τῶν δυνάμεων τὴν ἀκεραιότητα τῶν ἀποικιῶν του.

3 Δεκεμβρίου. Ἡ Ἀγγλία ἐνισχύει τὸν στόλον της εἰς Ἀπο Ἀνατολήν. Ἡ Γαλλία αὐξάνει τὰς δαπάνας διὰ τὴν Ἐθνικὴν της ἀμυναν. Διαθέτει 8 δισεκατομμύρια φράγκα δι' ὄπυρῳφεις καὶ πυρομαχικά.

Ὁ Γάλλος ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐτόνισεν ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν εἶναι ἀδύνατος ἡ μείωσις τῶν στρατιωτικῶν της δυνάμεων αἵτινες ἀνέρχονται εἰς 387,000 ἀνδρας καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Γερμανία διατηρεῖ ὑπὸ τὰ ὄπλα ἐν ἑκατομμύριον ἀνδρῶν καὶ ἡ Ἰταλία, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν εἰς Λιβύην καὶ Ἰσπανίαν δυνάμεών της, διατηρεῖ ὑπὸ τὰ ὄπλα ἐν τῇ κυρίως Ἰταλίᾳ 300,000 ἀνδρας.

— Ἐφόσον—εἶπεν ὁ κ. Νταλαντιέ—ἡ κατάστασις ἐν Εὐρώπῃ δὲν μεταβληθῇ ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης θὰ ἔχῃ ἀντιρροήσεις διὰ τὸν περιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς θητείας.

Οἱ Κινέζοι ἀμύνονται εἰς τὸ Νανκίν.

6 Δεκεμβρίου. Ὁ Γιουγκοσλαβὸς Πρωθυπουργὸς κ. Στανισλάβιτς ἐν Ρώμῃ. Ὁ κ. Μουσσολίνι τανίζει τὴν ἀξίαν τῆς Ἰταλοσερβικῆς φιλίας. Εἰς σχετικὴν πρόποσιν εἶπεν πρὸς τὸν Σέρβον Πρωθυπουργόν:

«Ἡ μεταξὺ τῶν δύο μας χωρῶν φιλία, ἡ ὁποία ἀπορρέει ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως αὐτῶν καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν πλείστοιν κοινῶν συμφερόντων, εἶναι φρωτεινὴ καὶ δὲν ἐπισκιάζεται. Δὲν δύναται οὔτε πρέπει νὰ παρουσιασθῇ σκιάς διὰ κανένα διότι ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ ἀνώτερον ἰδανικὸν τῆς εἰρήνης. Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς φιλίας ταύτης πᾶν πρόβλημα, γενικὸν ἢ μερικόν, δύναται νὰ ἐξετασθῇ ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς μάλλον ἐγκαρδίου συνεργασίας ἀπὸ τὰ δύο γείτονα κράτη ἐμφοροῦμενα ὑπὸ τοῦ μεγαλυτέρου σεβασμοῦ πρὸς τὰ ἀμοιβαία δίκαια τῶν καὶ τὰ δίκαια τῶν ἄλλων. Δυνάμεθα νὰ διακηρύξωμεν ὑψηλοφώνως, Κύριε Πρόεδρε, ὅτι τὸ Ἰταλογιουγκοσλαβικὸν σύμφωνον ἀποτελεῖ μίαν συμβολὴν ἀπὸ τὰς πλέον σταθερὰς καὶ τὰς πλέον ἀμέσους κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν διὰ τὴν σταθεροποίησιν πραγματικῆς εἰρήνης ἐν Εὐρώπῃ».

7 Δεκεμβρίου. Οἱ Ιάπωνες ἐκηριάρχησαν εἰς τὸ Νανκίν.

8 Δεκεμβρίου. Ὁ Ἀγγλος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ήντεν, ἀναγγέλει εἰς τὴν

Βουλὴν ὅτι ἡ Ἀγγλία εἶναι διατεθειμένη νὰ πράξῃ πᾶν τὸ δυνατόν πρὸς τερματισμὸν τῶν σινο-ιαπωνικῶν ἐχθροπραξιῶν.

Ὁ κ. Ντελμπὸς ἐφθασεν εἰς Βουκουρέστιον συνεχίζων τὴν περιοδείαν του.

9 Δεκεμβρίου. Ὁ διεθνὴς τύπος σχολιάζει ὡς ἐπικειμένην τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ἰταλίας ἐκ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

11 Δεκεμβρίου. Τὸ Μέγα Φασιστικὸν Συμβούλιον συνεδριάσας ἐν Ρώμῃ ἔλαβε ὁριστικῶς τὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποχωρήσεως. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κόμης Τσιάνο ἀπηύθυνεν εἰς τὴν Κ.Τ.Ε. τὸ ἀκόλουθον τηλεγραφεῖον:

Κ. Τ. Ε. Γενεύην.

Συνεπεῖρ ἀποφάσεως τοῦ Μεγάλου Φασιστικοῦ Συμβουλίου ἀνακοινῶ Ὑμῖν, ὅτι τὴν 11ην Δεκεμβρίου 1937 ἡ Ἰταλία ἐξῆλθε τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ὁ κ. Μουσσολίνι τονίζει ὅτι ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν δὲν ἐργάζεται διὰ τὴν εἰρήνην ἀλλὰ διὰ τὸν πόλεμον.

Οἱ Κινέζοι ἐνεργοῦν ἀντεπιθέσεις ἐξωθεν τοῦ Νανκίν.

13 Δεκεμβρίου. Ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν τοῦ Ἰαπωνικοῦ Στρατηγείου ἐπιβεβαίωσεν τὴν πλήρη κατάληψιν τοῦ Νανκίν καὶ τὴν ὑποχώρησιν τῶν Κινέζων.

14 Δεκεμβρίου. Εἰς τὸ Πεκίνον σχηματίζεται νέα Κινεζικὴ Κυβέρνησις με πρόγραμμα τὴν συνεργασίαν μετὰ τῆς Ἰαπωνίας καὶ τὴν πλήρη ἀποκόρησιν τῆς κομμουνιστικῆς Διεθνoῦς.

Μία ἀμερικανικὴ κανονισφόρος καθὼς καὶ τρία ἀμερικανικὰ ἐπίσης φορητὰ τῆς ἐταιρείας «Στάνταρ» ἐβυθίσθησαν εἰς τὸν ποταμὸν Γιάγκ-Τσὲ προσβληθέντα ἀπὸ βόμβας ἰαπωνικῶν ἀεροπλάνων. Ἐπίσης ἡ ἀγγλικὴ κανονισφόρος «Λαίντυ Μπέρντι» ἠγκυροβόλημένη ἐξωθι τοῦ Βοῦ Κοῦ ἐπὶ τοῦ παταμοῦ Γιάγκ-Τσὲ καθὼς καὶ δύο φορητὰ ἀγγλικά ἐβλήθησαν τετράκις ἀπὸ ὀβίδας τῶν παρὰ τὴν ὄχθην ἰαπωνικῶν πυροβολαρχιῶν.

Τὸ ἰαπωνικὸν στρατηγεῖον εἶχε τὴν πληροφορίαν ὅτι κινεζικὰ στρατεύματα ὑποχωροῦντα ἀπὸ τὸ Νανκίν ἐπρόκειτο νὰ ἐπιβοῦν ξένων φορητῶν πλοίων. Σμήνος ἰαπωνικῶν ἀεροπλάνων ἔλαβε τὴν διαταγὴν νὰ τὰ ἀνεύρῃ καὶ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν ἐν λόγῳ πλοίων.

Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κ. Ροῦζβελτ διεμαρτυρήθη προσωπικῶς πρὸς τὸν Ἰάπωνα πρεσβευτὴν πρῶτον, διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν Ἰαπωνικὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ ἀμερικανικὴ κυβέρνησις θεωρεῖ τὸ ἐπίσῳδιον ὡς ἄκρως σοβαρὸν καὶ, δεύτερον, διὰ νὰ ἐκδηλώσῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀμερικανικοῦ ἔθνους, ὅτι ὁ πρόεδρος εἶναι ὁ πραγματικῶς διευθύνων τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ἡ Ἀγγλικὴ Βουλὴ ἀνίσχυος διὰ τὸ ἀνω ἐπίσῳδιον.

Ἡ προσωρινὴ κυβέρνησις τῆς Κίνας δὲν ἀναγνωρίζεται παρὰ τῆς Γερμανίας οὔτε παρὰ τῆς Ἀγγλίας.

15 Δεκεμβρίου. Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἀξιοῦν οὐσιαστικὰς ἐγγυήσεις διὰ τὰ ἐν Κίνα συμφέροντά των.

Ἀρᾶσις ἀτάκτων Κινεζικῶν σωμάτων παρὰ τὸ Νανκίν. Οἱ Κινέζοι λαμβάνουν μέτρα πρὸς προάσπισιν τῆς Καντώνας.

16 Δεκεμβρίου. Ἡ κοινὴ γνώμη τῆς Ἀμερικῆς ἐναντίον τῶν Ἰαπῶνων.

Ἡ Ρωσσία ἐνισχύει τὰς φρουράς της εἰς τὴν Ἀπο Ἀνατολήν ἐκ φόβου προσχωρήσεως τῆς Κίνας εἰς τὸ ἀντικομμουνιστικὸν σύμφωνον Ρώμης-Βερολίνου-Τόκιο.

Ὁ ἐν Παρισίοις παρεπιδημὸν γραμματεὺς τῆς Συνδικαλιστικῆς Διεθνoῦς τῆς Μόσχας κ. Ζιρόμσκι ἐδημοσίευσεν προκήρηξιν ἣτις κρίνεται ὡς ἔμμεσος ὁμολογία τῆς ἀποτυχίας τοῦ κομμουνισμοῦ. Γράφει:

«Δὲν ἀγνοῶ, ὅτι συνηθέστατα συναγῆθαι κανεὶς εἰς τοὺς ἐπαναστατικoὺς ἐκείνους κύκλους, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ ἀποτελοῦν τὴν ἄκρην ἀριστεράν, τὴν γνώμην, ὅτι ἡ ρωσικὴ ἐπανάστασις εὐρίσκειται ἐν πλήρει καταπτώσει καὶ ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Ρωσσία τοῦ 1937 εὐρίσκειται ἐν πλήρει γραφειοκρατικῷ ἐκφυλισμῷ.

» Τεχνικότητὴ ἐκστρατεία, ἡ ὁποία ἔχει μεγίστας διακλαδώσεις, διεξάγεται σήμερον, με σκοπὸν νὰ πείσῃ τὴν ἐργατικὴν τάξιν τῆς Δύσεως, ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Ρωσσία δὲν εἶνε πλέον ἡ Ρωσσία τῆς ἐπαναστάσεως.

» Δὲν πρέπει, βέβαια νὰ ἀγνοῦμεθα τυφλῶς τὰς ἀτελείας καὶ τὰ λάθη. Τὰ κενὰ εἶνε τεράστια ἀκόμη, πρέπει ὅμως νὰ τὰ ἐκτιμῶμεν ἐν σχέσει μετὰ τὴν ἀρχικὴν τῶν προέλευσιν καὶ τὰς δυσχερείας, αἱ ὁποῖαι ἔχουν παρουσιασθῆ ἐν τῷ μεταξῷ».

Ὁ κ. Ντελμπὸς εὐρίσκειται εἰς Πράγαν. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Κομὶλ

Κράφτα εξαιρεί τους δεσμούς στινές υφίστανται μεταξύ Γαλλίας και Τσεχοσλοβακίας:

* Η διεθνής συνεργασία πρέπει να συνεχισθῆ συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Κ.Τ.Ε. αἱ ἀρχαὶ τῆς ὁποίας ἔχουν πρωταρχικὴν σημασίαν διὰ τὴν γενικὴν εἰρήνην. Ἡ Γαλλία καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία δὲν ἐπιθυμοῦν παρὰ τὴν εἰρήνην. Καὶ εἰς πλέον δυσσερεῖς διεθνεῖς στιγμᾶς-κατέληξεν ὁ κ. Κρόφτα-ἡ Τσεχοσλοβακία ἐτήρησεν ἀδιαταράκτως ἡρεμον καὶ ψυχραῖμον ἐξωτερικὴν πολιτικὴν».

Ὁ κ. Ντελμπὸς ἀπαντῶν ἐτόνισεν ὅτι ἡ φιλία τῶν δύο χωρῶν ἐξασφαλίζει τὴν εἰρήνην. Ἐφόσον ἡ Γαλλία καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία εἶνε προσηλωμένοι εἰς τὸ ἰδανικὸν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

17 Δεκεμβρίου. Ἡ ἐν Βασιγκτῶν ἀμερικανικὴ δημοσπονδία ἐργατῶν ἐκήρυξε μπούκοτὰς κατὰ τῶν ἰαπωνικῶν ἐμπορευμάτων πρὸς διαμαρτυρίαν διὰ τὴν καταβύθισιν τοῦ ἀμερικανικοῦ πολεμικοῦ «Παναῦ» καὶ τῶν πλοίων τῆς Στάνταρ «Οἶλ». Ἐδῆ πολλὰ ἀντιϊαπωνικὰ ἐκδηλώσεις ἐσημειώθησαν εἰς διάφορα μέρη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Οὕτω εἰς τὴν πόλιν Ἦσι Λίβερπουλ τοῦ Ὁχάιο ἐπυροπολήθησαν 200 κιβώτια μὲ ἰαπωνικὰ ἐμπορεύματα παρουσίᾳ πολλοῦ πλήθους. Ἀνάλογοι ἐκδηλώσεις ἐγένοντο εἰς ἄλλας πόλεις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Δηλώσεις τοῦ Κινέζου ὑπουργοῦ Σουνφὸ καθ' ἃς ἀναφέρει, ὅτι ἡ Κίνα δὲν δύναται γὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὁδὸν τοῦ κομμουνισμοῦ ἀλλὰ θὰ συνεχίσῃ τὴν ἐθνικὴν πολιτικὴν, τὴν ὁποίαν ἐξάραξεν ὁ Σάν-Γιάτ-Σέν.

— Ἄν ἡ Κίνα, εἶπεν ὁ δόκτωρ Σουνφὸ πρόκειται νὰ θυσιάσῃ τὰς ἀρχὰς τῆς εἰς τὴν ἰδεολογίαν τῆς Μόσχας δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ δεχθῆ βοήθειαν ἐκ τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας. Ἄπλως θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῆ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς Ἰαπωνίας.

Ἡ Κίνα, ἐπιθυμεῖ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς καὶ νὰ ἔχῃ φιλικὰς σχέσεις μὲ ὅλον τὸν κόσμον.

18 Δεκεμβρίου. Λήγει ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ντελμπὸς. Ἐπανέρχεται ἐκ Πράγας εἰς Παρισίους.

Τὸ ἀνακοινωθέν, ὑπερ ἐξεδόθη μετὰ τὸν τετραήμερον τῶν συνομιλιῶν τοῦ Γάλλου ὑπουργοῦ μὲ τοὺς Τσεχοσλοβάκους ἐπισήμως λέγει ὅτι «πλήρης συμφωνία ἐξεδηλώθη εἰς τὰς ἀπόψεις τῶν δύο κυβερνήσεων ἐπὶ τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων προβλημάτων». Ἡ συμφωνία αὕτη ἀναφέρεται κυρίως εἰς τὴν προσήλωσιν τῆς Τσεχοσλοβακίας καὶ τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν.

Ἐπὶ τοῦ λεπτοῦ ζητήματος τῆς γερμανικῆς μειονότητος ὁ κ. Ντελμπὸς εὔρε παρὰ τοῖς ἐπισημοῖς τῆς Πράγας διάθεσιν πρὸς κατανόησιν καὶ ἐπιθυμίαν πρὸς συνδιαλλαγὴν.

19 Δεκεμβρίου. Ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς ἀραβικῆς ὀργανώσεως σοβαρὰ συγκρούσεις στρατοῦ καὶ ἀστυνομίας εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἡ ἀστυνομία συνέλαβε πρὸς ἡμερῶν ἕναν Ἀραβὰ ὅστις καὶ κατέδωκε κατόπιν πίεσεως τὰ μυστικά τῆς ὀργανώσεως τῶν Ἀράβων. Ὁ καταδότης ἀνηράγη ἀπὸ τοὺς Ἀραβας καὶ πρὸς τιμωρίαν τοῦ ἀπεκόπη ἡ γλῶσσα.

Ἡ ρῆξις μετὰ τὸν στρατὸν καὶ ἀστυνομίαν προήλθεν ἐκ λόγων ἀρροδιότητος, ὡς πρὸς τὴν ἐπέμβασιν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς ὀργανώσεως. Ὑπάρχουν ἐκατέρωθεν ἀρκετοὶ νεκροὶ καὶ πολλοὶ τραυματίαι.

20 Δεκεμβρίου. Βιδήσεις ἐκ Παρισίων ἀναφέρουν ὅτι ὁ κ. Ντελμπὸς θεωρεῖ τὴν εἰς Πράγαν ἐπίσκεψίν του ὡς τὸ σπουδαιότερον σημεῖον τῆς εἰς Βαρσοβίαν, Βουκουρέστιον, Βελιγράδιον καὶ Πράγαν περιοδείας του. Οἱ ἐν Παρισίοις κύκλοι φαίνονται αισιόδοξοι δηλοῦντες ὅτι μετὰ τὰς συνομιλίας τοῦ κ. Ντελμπὸς ἐν Πράγᾳ θὰ εἶνε δυνατόν νὰ διευθετηθῆ τὸ πρόβλημα τῶν ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ γερμανικῶν μειονοτήτων.

Σφοδρὰ Σινο-ἰαπωνικὰ μάχαι εἰς τὰ περίξ τοῦ Τσίγκ-Γάο.
Ἐν Ἰσπανίᾳ οἱ Ἐθνικισταὶ παρασκευάζουν μεγάλην ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Μαδρίτης.

21 Δεκεμβρίου. Ἰαπωνικὰ ἀγγήματα κατεβίβασαν διὰ τῆς βίας εἰς Βοῦ - Κοῦ τὴν ἀμερικανικὴν σημαίαν ἐνὸς σκάφους καὶ τὴν ἐβριψαν εἰς τὴν θάλασσαν.

Δηλώσεις τοῦ κ. Ἦντεν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων.
Ὁ ἄγγλος ὑπουργὸς εἶπεν ὅτι «πρῶτον ὀφειλομένον νὰ πράξωμεν τιμίως πᾶν ὅ,τι δυνάμεθα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς εἰρήνης, δευτέρον, πρέπει ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἄλλων, νὰ ἐκπληρώσωμεν τὰς διεθνεῖς ὀποχρεώσεις μας καὶ τρίτον, πρέπει νὰ προσπαθῶμεν τὰ συμφέροντά μας κατὰ φυσικὸν δὲ λόγον τὸ ἀγγλικὸν ἔδαφος. Ὑπάρχει μία σημαντικὴ ἀποψις εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ἄπω Ἀγατολῆς, τὴν ὁποίαν δυνάμεθα νὰ προσβλέπωμεν μεθ' ἰκανοποιήσεως καὶ ἡ ἀποψις αὕτη εἶναι ὅτι εὐρισκόμεθα συνεχῶς καθ' ἑκάστην εἰς στενήν συνεννόησιν μὲ τὴν κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Συχνὰ ἀνελάβωμεν παράλληλον ἢ ὁμοίαν δρᾶσιν καὶ τοῦτο εἶναι μία ἐνδειξις τῆς στενότητος τῆς συνεργασίας μας».

22 Δεκεμβρίου. Ὁ πρῶτος λόρδος τοῦ ἀγγλικοῦ ναυαρχείου διεβεβαίωσε τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων ὅτι ἡ κίνησις τῶν ἰαπωνικῶν ναυτικῶν μονάδων εἰς τὰ παρά τὸ Χόγκ-Κόγκ ὕδατα ἐπιτηρεῖται ἀγρύπνως, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος, δὲν ἔχει νὰ δώσῃ ἄλλας συγκεκριμένας πληροφορίες.

Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Τσάμπερλαιν ἀφ' ἐτέρου ἠρηγήθη ν' ἀπαντήσῃ εἰς ἐπερώτησιν ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συντηρητικοῦ βουλευτοῦ Γκράχαμ ὅστις ἐζήτησε νὰ πληροφορηθῆ ἐὰν ἡ ἀγγλικὴ κυβέρνησις σκέπτεται νὰ ἐνισχύσῃ ἀμέσως τὸν στόλον τῆς εἰς τὴν Ἄπω Ἄνατολήν.

Εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων συνεζητήθη ὡσαύτως τὸ ζήτημα τῆς πιθανῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἐχθροπραξιῶν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Κουάγκ — Τούγκ. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ὅστις ὡσαύτως διεβεβαίωσε τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ κατάστασις εἰς τὸ τμήμα ἐκεῖνο παρακολουθεῖται μετὰ προσοχῆς, καὶ ὅτι θὰ παρασχεθῆ πᾶσα προστασία εἰς τὰ ἀγγλικά συμφέροντα ἐν τῇ νοτίᾳ Κίνᾳ.

Περαιτέρω ὁ ὑπουργὸς ὠμίλησεν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ τελωνειακοῦ καθεστώτος τῆς Σαγκάης καὶ ἀνέφερεν εἰς τὴν Βουλὴν ὅτι ἔδωκεν ἐντολήν εἰς τὸν εἰς Τόκιο πρεσβευτὴν τῆς Μ. Βρετανίας νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ἰαπωνικῆς κυβερνήσεως ὅπως ἀποστείλῃ τὸ ταχύτερον τὰς δεούσας ὁδηγίας πρὸς τὰς ἐν Σαγκάῃ ἰαπωνικὰς ἀρχάς.

Ὁ εἰς Τόκιο πρεσβευτὴς τῆς Μ. Βρετανίας σερ Ρόμπερτ Κρέγκνυ διατάχθη ν' ἀπευθῆναι διακοίνωσιν πρὸς τὴν ἰαπωνικὴν κυβέρνησιν, ἐπελκύνων τὴν προσοχὴν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἐπεισοδίου, τὸ ὁποῖον συνέβη τὴν 11ην Δεκεμβρίου, ὅποτε κινεζικὴ ἀτιμοτελωνίς, εὐρισκόμενη ἐντὸς τῶν χωρικῶν ὑδάτων τοῦ Χόγκ — Κόγκ, ἐβλήθη ὑπὸ ἰαπωνικοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ, τὸ ὁποῖον εὐρισκετο ἔξω τῶν χωρικῶν ὑδάτων. Τὸ ἀντιτορπιλλικὸν ἀπέστειλε βραδύτερον δύο ἀτμακάτους, αἵτινες εἰσῆλθον εἰς τὰ χωρικά ὕδατα τοῦ Χόγκ — Κόγκ διὰ νὰ ἐκμυληθῶσιν τὸ καταδιωκόμενον σκάφος.

Διὰ τῆς διακοινώσεως ζητεῖται ὅπως ἡ ἰαπωνικὴ κυβέρνησις παράσῃ διαβεβαιώσεις ὅτι θὰ δώσῃ ρητὰς ὁδηγίας εἰς τὰς ἰαπωνικὰς ναυτικὰς ἀρχάς πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ εἰς τὰ πλοία τὰ εὐρισκόμενα ἐντὸς τῶν χωρικῶν ὑδάτων τοῦ Χόγκ — Κόγκ. Ἐπεξηγεῖται ὅτι αἱ κινεζικαὶ τελωνειακαὶ ἀρχαὶ ἐξυπηροῦσιν τὰ συμφέροντα ὅχι μόνον τῆς κινεζικῆς κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ τῶν ξένων κυβερνήσεων παρὰ τῶν ὁποίων ἔχει λάβει δάνεια ἡ Κίνα, αἱ δὲ εἰσπράξεις τῶν κινεζικῶν τελωνείων χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τῶν δανείων.

Ἐνέργειαι τῆς ὑποεπιτροπῆς μὴ ἐπεμβάσεως διὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ξένων ἐθελοντῶν ἐξ Ἰσπανίας.

Σφοδρὸς ἀγὼν περίξ τοῦ Τερουέλ. Ἐπίθεσις τῶν ἐθνικιστῶν πρὸς διάσπασιν τῶν κυβερνητικῶν γραμμῶν.

23 Δεκεμβρίου. Ἡ περιοχὴ τοῦ Χάγκ-Τσούου ἀπέβη τὸ κέντρον τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ἰαπωνικοῦ στρατοῦ. Πλὴν ἄλλων στρατηγικῶν τινῶν θέσεων βορειοδυτικῶς τοῦ Χάγκ-Τσούου κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν Ἰαπῶνων καὶ δύο πόλεις.

Ὁ Κινέζος στρατάρχης Τσάνγκ-Καί Σέκ, ἐδήλωσεν ὅτι ἐντὸς δύο τῶν πολὺ μηνῶν τὰ κινεζικὰ στρατεύματα θὰ ἀναδιοργανωθοῦν καὶ θὰ ἀναθεωρηθῆ τὸ ὅλον στρατηγικὸν σχέδιον τῆς χώρας.

Ἀντιαγγλικὴ προπαγάνδα τῶν Ἰταλῶν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ.
Ἡ Ἀγγλίς διορίζει ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος.

Ὁ κοινοβουλευτικὸς ὑφυπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν λόρδος Κράμπορν ἐδήλωσεν τὰ ἑξῆς :

Ἡ κυβέρνησις καὶ διὰ τῶν προγενεστέρως γενομένων δηλώσεων καθώρισεν ἐπαρκῶς τὴν στάσιν τῆς ἐναντι τῆς ὑπὸ τῆς Ἰταλίας διεξαγομένης ἀντιαγγλικῆς προπαγάνδας εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Οὕτε ὑπάρχει διαφορά γνώμης ὅσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῆς. Ὁλόκληρος ἡ Βουλὴ αἰσθάνεται ἀποτροπισμὸν διὰ τὴν ἀργανωμένην προπαγάνδαν ἀθηνδήποτε καὶ ἂν προέρχεται καὶ εἴτε ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν, εἴτε κατευθύνεται ἢ ἔστω καὶ ἄπλως ἐνθαρρύνεται ἀπὸ αὐτήν. Ἀποτελεῖ αὕτη φαινόμενον ἐκ τῶν χειροτέρων τῆς ἐποχῆς ὕπαρξουν, φυσικὰ, διαβαθμίσεις τοῦ κακοῦ. Ἡ προπαγάνδα αὕτη ἐγένετο ὑπὸ μορφὴν τοσοῦτον μᾶλλον ἀπαισίαν καθόσον μία χώρα ἐπεχείρησε, κατὰ τὴν ἰδικὴν τῆς κρίσιν, νὰ ὑποτιμῆσῃ τοὺς γείτονάς της. Ἡ τόλαια προπαγάνδα μοὶ φαίνεται—ἐξηκολούθησεν ὁ ὑφυπουργὸς—ὅτι εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κακὴ καὶ δὲν τιμᾷ τὴν χώραν, ἥτις τὴν διεξάγει διότι οἱ ἀτοικαὶ αὐτῆς, ἐὰν ἡ προπαγάνδα διεξήχθη διὰ τοῦ Τύπου, ἐσχημάτισαν ἐντελῶς ἐσφαλμένην ἀντιληψιν περὶ τῆς παγκοσμίου καταστάσεως.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ἐκλογῶν ἐσημείωσαν ἦταν τῆς κυβερνήσεως Ταταρέσκου.

27 Δεκεμβρίου. Συνεχίζεται δομῶς ὁ ἀγὼν ἐθνικιστῶν καὶ κυβερνητικῶν περὶ τὸ Τερουέλ ἐν Ἰσπανίᾳ.

Οι Ιάπωνες κατέλαβον τὸ Ταινάν.
Ἡ Ἰαπωνικὴ Κυβέρνησις ἐδήλωσεν, ὅτι εἶναι βεβαία πὼς θὰ ἰκανοποιήσουν ἀπαλύτως τὴν Ἀμερικανικὴν κοινὴν γνώμην τὰ μέτρα πού ἔλαβεν καὶ δὲν θὰ συμβοῦν δυσάρεστα καὶ τυχαία ἐπεισόδια εἰς τὸ μέλλον. Ἀφ' ἑτέρου ἡ Ἰαπωνικὴ Κυβέρνησις προέβη ἀνάλογον ἀπάντησιν καὶ πρὸς τὴν Ἀγγλίαν.
Ὁ διεθνὴς τύπος σχολιάζει ἄρθρον τῶν Τάϊμς τοῦ Λονδίνου περὶ ἀνάγκης στενοτέρας Ἀγγλοαμερικανικῆς συνεργασίας.

28 Δεκεμβρίου. Συνεχίζεται ἡ προέλασις τῶν Ἰαπώνων.

Ὁ Ντελμπὸς προβαίνει εἰς δηλώσεις.
Κατὰ τὰς δηλώσεις του ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία ἔσωσαν τὴν εἰρήνην τοῦ κόσμου μὲ τὴν στάσιν τῆς μὴ ἐκερμβάσεως ἐν Ἰσπανίᾳ. Ἡ Γαλλία ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τοῦ μεσογειακοῦ πρὸς προστάσιαν τῶν συμφερόντων της.

29 Δεκεμβρίου. Ἡ νέα ὑπὸ τὸν κ. Γκόγκα Ρουμανικὴ Κυβέρνησις ἀνήκουσα εἰς τὴν ἄκραν δεξιάν, ἀπεφάσισεν νὰ μετέλθῃ ἀντιισραηλιτικὴν πολιτικὴν.

Ὁ μετέχων τῆς κυβερνήσεως στρατηγὸς Ἀντωνέσκου θεωρεῖται ἐκπροσωπῶν προθέσεις στενῶν ἐξοπλισμῶν καὶ στενῆς μετὰ τῆς Γαλλίας συνεργασίας.

Ἐξακολουθεῖ εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἡ μάχη τοῦ Τερουέλ. Ὁ ἀγὼν εἰσέρχεται εἰς νέαν περιόδον δράσεως.

Οἱ Ἰάπωνες προχωροῦν πρὸς τὸ Τοιγκτάο. Μεταφέρουν δὲ τὸν ἀγῶνα καὶ πρὸς τὴν Νότιον Κίναν.

Ἔως τὴν Γαλλίαν ἀπεργία τοῦ ἐν Παρισίοις πρόσωπικοῦ τῶν δημοτικῶν ὑπηρεσιῶν.
Διάγγελμα τοῦ Ἀγγλοῦ πρωθυπουργοῦ Τσάμπερλεϊν ἐλπίζοντος ὅτι ἡ διεθνὴς ἀτιμωσφαιρα μὲ τὴν ὁποίαν εἰσέρχεται τὸ νέον ἔτος εἶνε καλύτερα ἀπὸ τὴν τοῦ διαρρεύσαντος ἔτους.

30 Δεκεμβρίου. Ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις κατέστειλε τὴν ἀπεργίαν.

Αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι ἐνισχύουν τὴν ἐθνικὴν τῶν ἄμυναν δι' ἑνὸς δυσεκατομμυρίου, καὶ τὸν στόλαν διὰ νέων σκαφῶν.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς δηλεῖ ὅτι ἡ Ἀμερικὴ συνεργάζεται μὲ τὰ ἄλλα κράτη διὰ τὴν διεθνή εἰρήνην.

Παραίτησις τῆς ὑπὸ τὸν Ναζᾶ πασᾶ Λίγυτιτικῆς Κυβερνήσεως καὶ σχηματισμὸς Κυβερνήσεως ὑπὸ τὸν Μαχμουτ πασᾶν.

31 Δεκεμβρίου. Αἱ δυνάμεις τοῦ Στρατηγοῦ Ἀράντα πρᾶσιν πρὸς τὴν πόλιν τοῦ Τερουέλ.

ΝΕΟΝ ΑΘΛΗΤΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΑΝ

Τὴν 3ην τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ἡ Γαλλικὴ Βουλὴ ἐψήφισεν τὸν προϋπολογισμὸν τῆς φυσικῆς Ἀγωγῆς καὶ τοῦ Ἀθλητισμοῦ. Κατὰ τὴν σχετικὴν συζήτησιν ὁ ἐπὶ τοῦ Ἀθλητισμοῦ Ὑπουργὸς κ. Λεὸ Λαγκράντ προέβη εἰς μίαν πολεμικὴν ἐναντίον τοῦ «ἐπαγγελματικοῦ ἀθλητισμοῦ».

Ἐκ τῶν ὑπουργικῶν δηλώσεων προσέκυψαν συζητήσεις καὶ ἀνεφάνησαν πολλαὶ γνώμαι εἰς τὸν πολιτικὸν καὶ ἀθλητικὸν ὀρίζοντα τῆς Γαλλίας. Ὁ Βουλευτὴς κ. Γεώργιος Μπαρτελεμὺ εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ὁ πολὺς γαλλικὸς πληθυσμὸς δὲν ἀποδίδει τὴν δέουσαν ἀξίαν εἰς τὴν φυσικὴν ἀγωγήν, εἰς τὰς μετρημένας ἀθλητικὰς ἀσκήσεις αἱ ὁποῖαι ἐκτελοῦνται χωρὶς πνεῦμα ἀντιζηλίας.

Κατὰ τὸν κ. Μπαρτελεμὺ «τὸ πληθωρικὸν περιεχόμενον τοῦ προγράμματος, ἡ κακὴ θέλησις τῶν γονέων καὶ σιωπηρὰ μερικῶν διδασκάλων συνενοχῆ καὶ πρὸ παντὸς ἡ ἐλείψις καλῶς ὁργανωμένων ἐγκαταστάσεων φυσικῆς ἀγωγῆς, δημιουργεῖ τὴν ἀδιαφορίαν πρὸς τὴν πειθαρχίαν πού ἀπαιτεῖ ἡ ἐφαρμογὴ της. Ἐνῶ ἀντιθέτως τὸ θεαματικὸν σπὸρ ἐκθύει ἐν Γαλλίᾳ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ τοῦτο διότι ὁ ἀθλητισμὸς εἶναι κακῶς ὁργανωμένος».

Ἄλλος βουλευτὴς ὁ κ. Ε. Ταμπλ—παλαιὸς ἀθλητὴς—εἶπεν κατὰ τὴν ρηθεῖσαν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς:

«Προβλέπω ὅτι θὰ γίνῃ πολὺς ἀθλητισμὸς εἰς τὸ χαρτὶ ἀλλὰ πολὺ ὀλίγος ἐπὶ τοῦ ἀθλητικοῦ γηπέδου. Τὸ νὰ δαθῆ εἰς τὸν ἀθλητισμὸν ἕνας χαρακτὴρ «διοικητικοῦ

» δικαίον» δὲν εἶναι ὀρθόν. Ὁ Γάλλος δὲν ἀγαπᾷ νὰ βαδίζῃ μὲ προστάγματα, ἔστο καὶ προκειμένου περὶ σοβαρῶν ὑποθέσεων. Ἐπι δὲ ὀλιγότερον ἀποκρούει τὰ προστάγματα ὅταν πρόκειται νὰ διακεθάσῃ ἢ νὰ ἀσκηθῆ. Συμφέρει νὰ μὴ χάσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν πρωτοβουλίαν κινήσεως τὰ ἰδιωτικὰ ἀθλητικὰ σωματεία. Αὐτὸ ἀρέσει εἰς γαλλικὴν νεότητα. Ἄλλο ζήτημα ὁ κρατικὸς ἐλεγχὸς αὐτὸς εἶναι ἀπαραίτητος. Ἀλλὰ οἱ γάλλοι παύεται πού δὲν ἀνέχονται τοῦ ἐλανοδίκου τὴν αὐστηρότητα θὰ ἀνεχθοῦν ἄρα γε εὐκόλως τὴν αὐστηρότητα τοῦ κρατικοῦ ἐλέγχου;»

Ἀλλὰ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς πιστεύει ὅχι ἀπλῶς εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ κρατικοῦ ἐλέγχου, ἀλλὰ εἰς τὴν ἀνάγκην ὅπως ὁ ἀθλητισμὸς διοικεῖται ἀπὸ τὸ κράτος, θέλει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐν Γαλλίᾳ ἐπέκτασιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἀθλητισμοῦ.

Ὁ ὑπουργὸς ἔχει ὡς ἐπιχείρημα τὸ «λαϊκὸν ἀθλητικὸν πτυχίον» εἰς τὸ ὁποῖον ἐπέτυχαν τριακόσιαι χιλιάδες ὑποψήφιοι.

Εἶναι τὸ πρῶτον ἔτος πού ἐφαρμόζονται ἐν Γαλλίᾳ αὐταὶ αἱ «ἀθλητικαὶ ἐξετάσεις» αἱ κινούσαι τὴν ἀμίλλαν τῆς νεολαίας. Χάριν τῆς ἀποκτήσεως τοῦ πτυχίου τούτου ἑξῆς χιλιάδες νέοι καὶ νέαι ἐσπεύδαν εἰς τὰ γήπεδα τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Παρ' ὅλα ταῦτα ἡ Γαλλία—ὡς ἐβεβαιώθη καὶ ἐν τῇ Βουλῇ—ἔχει ἀκόμη ἀθλητισμὸν μὲ πάρα πολλὰς στερεήσεις. Ἴδιως ὁ μαθητικὸς κόσμος δὲν ἔχει τόπους διὰ νὰ παῖξῃ ποδοσφαιρῶν.

Αὐταὶ αἱ ἐλείψεις δικαιολογοῦν καὶ τὴν ἐναντίον τῶν σπὸρ ἀντίδρασιν πού ἀσκοῦν πολλοὶ διδάσκαλοι τῆς γαλλικῆς νεολαίας. Οἱ φίλαθλοι Γάλλοι, περιμένουν ὅτι ὁ νέος προϋπολογισμὸς θὰ εὐκολύνῃ τὴν αὐξήσιν τῶν ἀθλητικῶν ἐφοδίων.

Ἡ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΖΩΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Τὸ ἀνοῦς ὑγιῆς ἐν σώματι ὑγιῆς ἢ πανάρχαια αὐτὴ κληρονομία τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα εἶναι ἡ βᾶσις πού ὀδηγεῖ ἕνα λαὸν πρὸς τὴν πρόοδον.

Θὰ καλλιτερευθῆς τὸ σῶμα σου θὰ τὸ ἀπαλάξῃς ἀπὸ τὸν πόνον διὰ νὰ κατορθώσῃς νὰ καλλιεργήσῃς καὶ τὸ πνεῦμα. Ἡ ἀρχὴ αὐτὴ πολὺ καλὰ ἔχει κατανοηθῆ ἀπὸ τὴν σημερινὴ Ἑθνικὴν Κυβέρνησιν, πού μὲ ἡγέτας πολλοὺς ὑπουργοὺς καὶ μάλιστα τὸν τῆς Παιδείας ῥίχνει τὸ σὺνθημα τῆς Ἀθλητικῆς Ἀναγεννήσεως πού θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ καὶ στὴν Ἑθνικὴν Ἀναγέννησιν δεικνόντάς μας ἔτοι ἀνταξίους τῆς μεγάλης ἀθλητικῆς μας παραδόσεως.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας πολλοὺς ὑποστηρικτῆς τῆς ἀθλητικῆς ιδέας, προσπαθεῖ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν, νὰ τὴν κινήσῃ ὅλων τῶν νεοελλήνων, γι' αὐτὸ ἀκριβῶς συναντᾷ κανεὶς σ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ζωηροτάτην τὴν ἀθλητικὴν κίνησιν καὶ ἕναν μεγάλον συναγωνισμὸν μετὰ τῶν γυμναστικῶν καὶ ἀθλητικῶν Συλλόγων ὁ ὁποῖος καταλήγει στὴν ἀρτιότεραν διοργάνωσιν τῶν.

Εἰς τὴν κίνησιν αὐτὴν ἡγοῦνται οἱ γυμναστικοὶ καὶ ἀθλητικοὶ Σύλλογοι τῶν Ἀθηνῶν καὶ μάλιστα ἐκαῖνοι πού συγκεντρώνουν τὴν μεγαλήτερον ἀθλητικὴν παράδωσιν.

Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ὁ Ἑθνικὸς Γυμναστικὸς Σύλλογος πού ἔχει ἰδρυθεῖ τὸ 1893 καὶ κατέχει ἕνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα μέρη τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τὸ Ζάππειον, ἕναν χώρον περιορισμένον ἀλλὰ πού μὲ μίαν φροντίδα θὰ μορφοῦν νὰ τὸν ἐπεκτείνῃ καὶ ἔτσι νὰ καταστή τὸ γυμναστήριον περισσότερο σιγχαρονισμένον. Ὁ Διευθυντὴς του κ. Ἀχιλεὺς Δριβας νέος γεμάτος θέλησιν, περιποιητικότητος, καθουσιάζει ὅλες τῆς προϋποθέσεις τῆς δραστηριότητος διὰ τὴν πρὸς τὰ ἔμπροσ ἐκέλιξε τοῦ Γυμναστηρίου. Ἐκεῖ σχηματίζει ἕνα μεγάλο κῆλον νεαρῶν ἀθλητῶν οἱ ὁποῖοι μᾶς ὑπόσχονται πολλὰ διὰ τὸ μέλλον. Ἐργάζεται συνεχῶς διὰ τὴν λαμπρὰν συνέχειαν τῆς παραδόσεως τοῦ περιφήμου ἑθνικοῦ αἰετοῦ καὶ μὲ ζωηρότητα λόγια προσπαθεῖ νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι ὁ Σύλλογός του εἶναι ὁ ἡγέτης τῆς Ἑλληνικῆς Ἀθλητικῆς κινήσεως.

Ἰδρῦθηκε, μᾶς λέγει ὁ ἴδιος, τὸ 1893 διετέλεσαν μέλη του ἐξέχουσαι προσωπικότητες, ὅπως εἶναι ὁ νῦν Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γεωργακόπουλος, ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς συγκοινωνίας κ. Νικολόπουλος.

—Ἐρχόμεθα κ. Διευθυντὰ νὰ φέρωμεν στὴ δημοσιότητα μερικὰς νέους καὶ καλοὺς ἀθλητὰς νομίζοντες ἔτσι πῶς θὰ τοὺς δημιουργήσουμε ἕνα μεγαλήτερον ἔθλο, πού θὰ εἶναι ἕνας καλὸς βοηθὸς στὴν ἀθλητικὴν τους πρόοδον.

Αὐτὴν μᾶς τὴν καλὴν πρόθεσιν δὲν τὴν δέχεται μὲ εὐχαρίστησιν.

Οἱ ἐφημερίδες, μᾶς λέει, εἶναι διαλυτικὸ στοιχεῖον ὅταν ἀφιερώνονται εἰς τὸ νὰ περιγράφουν τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἀθλητῶν, γιὰ τὸν τοῦ δημιουργοῦ ἕνα μεγάλον ἐγωισμὸν, ἐξαιρετικὰ καταστρεπτικόν. Καλὸν θὰ εἶναι νὰ ἀναφέρουμε ὅλους μαζί τοὺς ἀθλητὰς τοῦ Συλλόγου καὶ ἔτσι νὰ τονώσωμε γενικῶς τὴν φιλοτιμίαν τῶν νεαρῶν μας ἀθλητῶν.

Τις σκέψεις του κ. Διευθυντού τις βρίσκουμε πολύ όρθες διότι πράγματι τότε εξυπηρετείται η αθλητική ιδέα όταν αφιερώνετε στην γενικότητα.

Γι' αυτό και μεϊς ικριβώς αναφέρουμε όλους τους συμπαθείς νέους αθλητάς του 'Εθνικού Γυμναστικού Συλλόγου σέ ποιό αθλημα επιδίδονται και τί επίδοσι έχουν.

Στους Δρόμους ταχύτητος 100 και 200 μέτρων μία άρχα μεγάλη όμας νέων αθλητών σημειώνει εξαιρετικήν επιτυχίαν με την επίδοσι των 11 και 11,2".

Ο πρώτος δ όποιος σημειώσεν και θα σημειώση και μελλοντική θράσι είναι Μπακόπουλος και κατόπιν ακολουθούν με τάς ίδιαις πάντοτε επιδόσεις Σαφίνας, Μαυροκέφαλο, Κατσούλης και Ρήγας.

Δρόμοι 400 και 800 μέτρων, είναι οι Πίτσουλας, Δενδρηός, Μακέδης, Τράκας, Μακρόπουλος, Στρατάκος, Μαυρίδουλου, 'Αλκμανιώτης και Πάντης.

'Απ' αυτούς εκείνος δ όποιος ξεχωρίζει και ό όποιος κατά τά λεγόμενα του κ. Διευθυντού θα παρουσιάση επιλήξεις είναι ό Στρατάκος, με επίδοσιν 2,2".

Δρόμος 6.000 μέτρων, Νίτσας, Μπέλμας, Ρουμελιώτης, Κουσελλής, Σκουφος, Κολαίτης, Στεφάνου, Κουισαφωτεινός, Λαμέρας, Βουσινας.

'Αλματα μήκος, Μαρινάκης, 'Ορφανός, Ρόξης, Κουσέας, Ντότης, 'Απ' αυτούς εκείνος δ όποιος ξεχωρίζει είναι ό Μαρινάκης ό όποιος και σημειώνει και θα σημειώση εις τό μέλλον εξαιρετικάς επιδόσεις.

'Υψος, Κάντας, Τριανταφύλλου, Μαυροκέφαλος, Μαντέλος, όλοι αύτοι είναι της ίδιας περίπου κλίσεως σημειώνοντες επιδόσεις από του 1,75—1,85.

ΡΙΨΕΙΣ Διάκος Φικιώτης, Χαρισιάδης, Χρόνης, Μείνιάνης, Κοντσαμανώλης, απ' την όμάδα αύτην ξεχωρίζει μόνον ό Φικιώτης ό όποιος έχει σημειώσει εξαιρετικάς επιδόσεις εις τρόπον ώστε να προκριθή πολλές φορές σέ διεθνείς συναντήσεις στίδ έξωτερικόν, σημειώσας επιδόσιν περί τά 43 μέτρα.

Σφαίρα, Τσαπάλας, Τσαφατσόγλου, Σουδάνης, Φικιώτης, Χαρισιάδης, και στην όμάδα αύτην ό ίδιος σημειώνει τάς μεγαλητέρας επιδόσεις αι όποιαι φθάνουν και υπερβαίνουν πολλές φορές τά 13 μέτρα.

'Ακόντιον- Λουκόπουλος, Μιχαλόπουλος, Ματσάβας, Παπάς, Γεωργόπουλος, έξ αυτών οι Λουκόπουλος, και Παπάς σημειώνουν εξαιρετικάς επιδόσεις αι όποιαι φθάνουν και υπερβαίνουν πολλές φορές τά 60 μέτρα, πάντως όλοι οι άνωτέρω υπερβαίνουν τά 50 μέτρα.

Λίθος- Σιγανός, Ματσάβας, Τσαφατσόγλου, Κωντολάτος, Χαρισιάδης, Παπάς, αύτοι ρίχνουν άνω των 17 μέτρων.

Σφύρα, Πετρόπουλος, 'Ορφανός, Δελότης, έξ αυτών ό μόνον ό όποιος σημειώνει εξαιρετικάς επιδόσεις είναι ό Πετρόπουλος.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΦΩΤΙΣΤΩΝ

Είχα ποτέ την περιέργειαν και τό ενδιαφέρον να πλησιάσω και να γνωρίσω από κοντά μιαν όργανωσιν ή όποια μάς είναι γνωστή από τάς παρελάσεις και από τάς έθνικάς μας έορτάς.

Πρόκειται περί του ΠΑΝΑΔΕΛΦΑΤΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΦΩΤΙΣΤΩΝ, μιās μικράς αλλά διαρκούς και άνεξαντλήτου πατριωτικής κοινωνικής όργανώσεως μέσα στί πληθος των άλλων θνησιγενών αυτοσχεδιών όργανώσεων της κοινωνίας μας.

'Εδώ θα ειπομε μερικά διά την ίδρυσιν της, και διά τον σκοπόν τον όποιον επιδιώκει, επιφυλασσόμενοι εις τό προσεχές φύλλον μας να ώμιλήσωμεν έν έκτάσει διά τό παιδαγωγικό της σύστημα, τό όποιον άποσκοπεϊ την μόρφωσιν και την διάπλασιν του χαρακτήρος του παιδιού και διά τον έν γένει τρόπον της όργανώσεως της. Τό Π. Ε. Π. ίδρύθη τον Μάρτιον του 1932 υπό όλίγων ένθέρμων νέων έμπνεομένων από τάς ευγενείς ιδέας της πατρίδος, της θρησκείας, της οικογενείας, έν μέσω κοινωνικής άθλιότητος, έν μέσω ήθικης κρίσεως, με τον σκοπόν όπως οι όλίγοι αύτοι νέοι μεταδώσουν τάς ύψηλάς των ιδέας δημιουργούντες στελέχη εις άλλους κύκλους όμοίους των.

Εις την άγλήν και άνευ ύστεροβουλίας Ιερών προσπάθειαν εύρον μεγάλας δυσκολίας όχι μόνον υλικάς αλλά και ήθικάς. 'Η πίστις των όμως τους ένεψύχωνε και τους έδινε δυνάμεις για να προχωρήσουν.

Οι κομμουνισται τους κατεδίωκαν ως φασίστας οι δε έθνικισται ως κομμουνιστάς και άλλοι τους έθεώρουν ως υπαγομένους εις καθαρώς θρησκευτικήν όργάνωσιν. 'Υστερα από περιπλανήσεις και άγώνας τους έπροστάτευσεν δίδοντας στέγην διά τάς συγκεντρώσεις των ή Λέσχη του 'Εργαζομένου Παιδιού παρά την Λεωφόρον Συγγρού.

Κατόπιν απέκτησαν ίδιον γραφείον παρά την όδόν 'Ιωσήφ του Ρωγών και απ' εκεί όλίγον και όλίγον επέκτειναν τον κύκλον των εργασιών των εις άλλας συνοικίας. Τέλος έτυχον της ύψηλής προστασίας της 'Εθνικής Συντηρητικής 'Οργάνώσεως. Ούτοι δε έν μέσω άντιθέτων ρευμάτων και κτηνημάτων και της γενικής διάφορίας δέν έπαυσαν να εργαζώνται.

'Η εργασία του Π. Ε. Π. συνοψίζεται εις τά εξής γενικά χαρακτηριστικά:

Εις την προσπάθειαν της διοικήσεως όπως έλθη εις έπαφήν μετά των μελών της και μετά των γονέων αυτών έχουσα σκοπόν να διδη κατευθύνσεις παιδαγωγικάς, και διά να επιτυγχάνεται ό ταυτισμός των ενεργειών των μετά των ενεργειών των γονέων και καθ' ότι πρεσβεύουν ότι έκ της έλληνικής οικογενείας εξαρτάται ή έθνική ένότης.

Καθ' έκάστην Κυριακήν πλην των Κυριακών των έκδρομών οι Προφωτισται στέλλονται ήλικίας κάτω των 20 έτων στίς εκκλησίας έν στολή ή στολή τους έχει έλληνικά χρώματα και επιβαρύνονται διά αύτην δι' ίδίων έξόδων και παρατάσσονται εις τάς εκκλησίας πρός τήρησιν της τάξεως.

'Εκτός των παιδαγωγικών έκδρομών συνεργασίας όπως τάς άποκαλούν διοργανώνονται και οικογενειακές έκδρομές διά την πληρεστέραν έπαφήν μετά των γονέων, εις τάς όποιας συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός Προφωτιστών.

Κατά τάς έκδρομάς ατινες είναι τελείως όργανομένα πραγματοποιούνται διαλέξεις Πατριωτικού, Προφωτιστικού, Θρησκευτικού και Οικογενειακού περιεχομένου. 'Επίσης διοργανώνονται διάφοροι έορταί πρός ψυχαγώγησιν και επί πλέον γίνεται και σωματική άγωγή.

Ούτω οι Προφωτισται διά των πενιχρών μέσων τά όποια διαθέτουν κατορθώνουν να δίνουν στιγμάς εύχαριστήσεως και χαράς και άνακουφίσεως εις νέους εργαζομένους υπαλλήλους, τεχνίτας, και σπουδάζοντας κατόπιν της επιμόχθου σκληράς εργασίας των, συγχρόνως τους δίδεται να νοιώσουν βαθύτατα τον προορισμόν των με διάφορα ήθοπλαστικά μαθήματα, τά όποια διεξάγονται υπό μορφωμένων και έμπειρων νέων εις τον κύκλον των όμάδων των.

'Επί πλέον τους δίδεται διά της όργανώσεως εύκαιρία εις τους νέους να θέσουν σέ κάτι ώφέλιμον και κοινοφελές της ένεργείας των και συγχρόνως να κατευθυνθούν σέ κάτι άνώτερον ιδεώδες όπως είναι τό ιδεώδες του Προφωτισμού, ήτοι ή έξύψωσις του Πατριωτικού 'Εθνικού, Θρησκευτικού και Οικογενειακού συναισθήματος. Τό παράδοξον και όχι τό πολύ περιεργον είναι ότι ή όργάνωσις αύτη αριθμεί από την άρχήν της ίδρύσεως της μέχρι σήμερα τον αυτόν αριθμόν μελών, ήτοι 250, τά όποια διαρκώς ανανεώνονται χωρίς να σημειώνεται καμμία αύξησις. Τρία τινά δύναται κανείς να συμπεράνη έξ αυτού του γεγονότος, πρώτον ότι τά πενιχρά μέσα τά όποια διαθέτει (αι συνδρομαί είναι προεραϊτικά) δέν της έπαρκούν πρός έξάπλωσιν της ή ότι οι νέοι Ιθύνοντες δέν άσκοϋν καλά τον προορισμόν των ή ότι τέλος τάς ιδέας τάς όποιας ένεκοιλπόθησαν δέν είναι δυνατόν να φέρουν εις πέρας και ως έκ τούτου να καταδικασθούν τοιοϋτοι νέοι και με τοιοϋτον σκοπόν εις μαρασμόν, και εξαφάνισιν. Τό Π. Ε. Π. άπολαμβάνει μόνον την βαθυτάτην εκτίμησιν και τον ζήλον μεθ' όν οι Προφωτισται έξυπηρετούν τους κοινοφελείς σκοπούς των. 'Ο Προφωτισμός διά την θεληματικότητα την όποιαν δεικνύει και από τάς ιδέας από τάς όποιας κατέχεται μάς δίδει έλπίδας δικαίας ότι θα έξελιχθή και θα προοδεύσῃ επ' άγαθόν της κοινωνίας.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ κ. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΥ

Κατά τον έορτασμόν της πεντηκονταετηρίδος του κ. Ι. Δροσοπούλου, έξήρθη παρά των όμιλητών ή δράσις του κ. Διοικητού της 'Εθνικής Τραπέζης.

'Ομιλήσαν πολλοί έν οις οι κ. κ. Κορυζής ύπουργός επί της Κοινωνικής Προνοίας, Άνδρ. 'Αποστολίδης ύφυπουργός, Α. Διομήδης, Ε. Τσουδερός, Α. Χατζηκυριακος.

'Ο κ. Α. Χατζηκυριακος μάς έδωκεν χάριν του περιοδικού μας, τό κείμενον του λόγου του έν τώ όποίω δέν εξαίρεται μόνον ή δράσις του κ. Δροσοπούλου, αλλά τονίζονται και αι πρός την κοινωνίαν ύπηρεσίαι της Τραπέζης. Δημοσιεύομεν άποσπάσματα τινά διάτι ό χώρος άποκλείει τό σύνολον.

'Ο κ. Χατζηκυριακος ειπεν τά εξής:

'Η σημερινή συγκέντρωσις άπόσπā έν πρώτοις την προσοχήν των παρισταμένων, πρός την από του 1888 μέχρι σήμερα Ιστορίαν της 'Εθνικής Τραπέζης της 'Ελλάδος, διάτι ή συμπλήρωσις της πεντηκονταετούς δράσεως του κ. 'Ιωάννου Δροσοπούλου, είναι

τὸ εὐρὸ διάστημα ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἡ Τράπεζα ἤρξε νὰ κέρως τοῦ ἀνασθήματος αὐτῆς, ἐνῶ παραλλήλως ἐξελίσσεται ὁ τόσον ὑποβοηθήσας τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς σημερινὸς Διοικητής. Τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1888 ὁ κ. Ἰωάννης Δροσόπουλος διορίσθη ὡς βοηθὸς ἐν τῇ Τραπεζῇ.

Δὲν ἐπρόλαβεν τὸν Γεώργιον Σταύρου—τὸν πρῶτον τῆς Τραπεζῆς Διοικητὴν, ἀλλὰ ἐπρόλαβεν τὸν Μάρκον Ρενιέρην. Τὸν Εὐθύμιον Κεχαγιᾶ καὶ τὸν Παῦλον Καλλιγᾶ, ἐπρόλαβεν συνεπῶς ὅλας πλὴν μιᾶς τὰς ἐξαιρετικὰς φυσιογνωμίας τοῦ ἔθνικοῦ τούτου ἰδρύματος, καὶ ἤκουσεν ἀπὸ τῶν χειλέων τοῦ Κεχαγιᾶ τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Σταύρου.

Μετὰ τὴν ἀνασκόπησιν τοῦ παρελθόντος τῆς Τραπεζῆς ὁ σήμερον ἐνθυμεῖται τὸν Στρεῖτ καὶ προχωρεῖ οὕτω :

«Πλησίον τοῦ βαρυτίμου ἐκείνου ἀνδρὸς τοῦ Στεφάνου Στρεῖτ τοῦ ὁποῖου τὴν διάνοιαν εἶχεν κατακτήσει ἡ ἐπιστήμη, τὴν δὲ καρδίαν πᾶν αἰσθημα εὐγενές, ὁ κ. Ἰωάννης Δροσόπουλος, κατέχων πλέον ἀνωτέρας βαθμίδας, ἀνέπτυξεν τὴν ἀποφασιστικὴν καὶ τὴν γενναίωσιν—ἡ ὁποία τὸν διακρίνει καὶ ἡ ὁποία ἠγγύησεν τὸ τί ἐστὶ φόβος ὁσάντις τὰ σῦνεφα τοῦ οικονομικοῦ ὀρίζοντος τῆς Ἑλλάδος, συνέπεσαν νὰ γίνωνται ἀπειλητικά.

Κατέχων ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὴν τραπεζικὴν τέχνην (ἡ ὁποία ἀκριβῶς κατὰ τῆς τελευταίας πεντηκονταετίας τὸ διάστημα συνέπεσαν νὰ ἐξελιχθῇ εἰς πολὺπλοκον ἐπιστήμην) ὁ κ. Ἰωάννης Δροσόπουλος, ὄχι μόνον ἐτήρησεν τὰς ἱστορικὰς παραδόσεις τοῦ ἰδρύματος ἀφ' ἧς ἐγένετο διοικητής, ἀλλὰ διετήρησεν ἀκλότητον τὴν πρὸς τὴν ἔθνησιν τράπεζαν πανελληνίαν ἐμπιστοσύνην, καὶ μάλιστα ἤρξε νὰ ἀντιπαραστήσῃ ἐν αὐτῇ τὴν Τραπεζὴν καταθέσει ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ κ. Δροσόπουλου ἀπὸ τοῦ ποσοῦ τῶν 4 δισεκατομμυρίων καὶ 800 ἑκατομμυρίων ἔργων 11 περιήκον δισεκατομμύρια, ἐνῶ ἐν τῷ μεταξύ εἶχεν μεταβιβάσθῃ τὸ ἐκδοτικὸν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς προνόμιον, χωρὶς ὅμως αὐτὴ νὰ παύῃ ἀπὸ τοῦ νὰ θεωρεῖται παντράπεζα.

Ἀλλὰ εἰς ἄλλους ἐναπέκειται νὰ ἐκφράσῃ τὴν γενικὴν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας εὐγνωμοσύνην, πρὸς τὸν ἐορτάζοντα Διοικητὴν.

Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ὡς πρόεδρος τῶν Ἑλλήνων Βιομηχανῶν, καὶ Βιοτεχνῶν, ἔχω καθήκον νὰ διατυπώσω τὸ εὐχαριστῶν, πού ὀφείλει πρὸς τὸν κ. Ἰωάννην Δροσόπουλον ἡ βιομηχανία τοῦ τόπου.

Μετὰ τοῦ παραγωγικοῦ τούτου κλάδου ὁ κ. Διοικητής τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἀνέπτυξεν τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐπαφὴν εἰς ἡμέρας καθ' ἃς ἐπεκράτη εἰσεῖσι ἡ ἀγνοία τοῦ γεγονότος ὅτι κυρίως ἐπὶ στερεῆς βιομηχανικῆς κινήσεως ἐστηρίχθη τὸ ἑλληνικὸν μεγαλεῖον ὁσάντις κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἢ κατὰ τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους ἐμεγαλοῦργησεν ἡ Ἑλλάς.

Μετὰ τῆς βιομηχανίας ὁ κ. Ἰωάννης Δροσόπουλος ἤρξατο τὴν πρώτην συνεργασίαν αὐτοῦ ἐν ὧραις κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἡθελία ἀγνοία ἐπηρέαζεν πολλοὺς καὶ ἡ χρησιμότης τῆς βιομηχανίας ἠμφισβητεῖτο.

Κατ' εὐτυχίαν δὲ συγκυρίαν δὲ ἄραρος μὲ τὸ ὁποῖον οἱ πρῶτοι ἠγέται τῶν μεγάλων τοῦ τόπου βιομηχανῶν ἐφάνησαν ἀδιάφοροι πρὸς τὰς ἀμφισβητήσεις ταύτας, ὑπῆρξεν ἴδιον καὶ ἀπαράλλαντον μὲ τὴν ψυχικὴν ἀντοχήν μεθ' ἧς ὁ Διοικητής τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἐτάχθη ἐπίκουρος τῆς ἀνδρουμένης Ἑθνικῆς βιομηχανίας, τὸ μέλλον τῆς ὁποίας διεκρίνετο ἡ προβλεπτικότης αὐτοῦ.

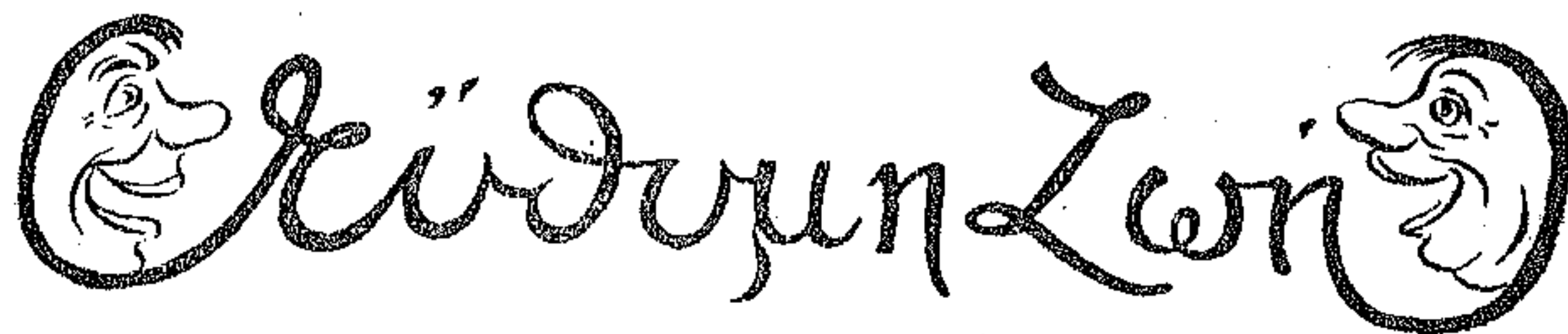
Θέλων δὲ νὰ φανῇ ἀποτελεσματικώτερα ἡ τοιαύτη ὑποστήριξις ἐξεπλήρωσεν τὸν παλαιὸν πόθον τῶν βιομηχανῶν διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀγγλοελληνοαμερικανικῆς κομπρομισητικῆς ὀργανισμοῦ τοῦ ὁποῖου τὸ τρίτον τῶν κεφαλαίων ἐκάλυπεν ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα.

Τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ ἡ μεγίστη σημασία ἀνεφάνη ἅμα τῇ ἰδρύσει του, κυρίως κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ 1928 μέχρι τοῦ 1932 διάστημα ὅτε ἡ γενικὴ κρίσις ἤρξατο νὰ πᾶν νὰ ἐπηρεάζη, ὁ δὲ σήμερον πιστωτικὸς ὀργανισμὸς δανείσας μὲ μικρὸν τόκον εἰς τὴν βιομηχανίαν τὸ ποσὸν τῶν 400 χιλιάδων λιγῶν, ἐσωσεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς κρίσεως καὶ τῆς παρέσχε τὴν δυνατότητα νὰ εἰσέλθῃ αὐτὴ εἰς τὴν μετὰ τὸ 1932 δρασίν της, δρασίν ἀναβιώσεως καὶ ἀναδημιουργίας.

Ἄνευ τῆς χειρονομίας αὐτῆς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ἡ βιομηχανία θὰ ἐκυπτεν πρὸ τῆς κρίσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τὰ ὁποία θὰ ἐσωρεῦντο, θὰ ἐπλανῶντο ἄστεγοι καὶ ἀνεργοί, ὁ Ἕλλην ἐργάτης καὶ ὁ Ἕλλην τεχνίτης.

Προεῖδεν ὅμως καὶ προέλαβεν ὁ Διοικητής τῆς Τραπεζῆς τὴν τοιαύτην συμφορὰν. Ἀνεμέτρησεν τὰς ζημίας τῆς Ἑλλάδος ἡ διάνοια αὐτοῦ, καὶ ἐπόνεσεν ἡ καρδία του ἐπὶ τῇ σκέψει τοῦ τί θὰ ὑφίσταντο αἱ χιλιάδες ἐργατῶν τῶν ἐργοστασίων, ἡ καρδία του ἡ ὁποία ἀδρῶς συμπληρῶνει τὸ σύνολον τῆς ἐξαιρετικῆς τοῦ κ. Δροσόπουλου μορφῆς.

«Οὐτε εἶναι ἄλλως τε δυνατόν νὰ νοηθοῦν διευθύνοντες ἄνευ παρομοίων αἰσθημάτων. Τὰ ὑψηλὰ ἀξιώματα ἀπαιτοῦν καὶ αἰσθήματα ὑψηλά, ἄλλως φθαίρεται ἡ τὸ ἀξίωμα ἢ ὁ κατέχων αὐτό».

Ἄνεκδοτολογία

Ἐνας σχολαστικὸς, ἕνας φαλακρὸς καὶ ἕνας κουρεὺς ὁδοιποροῦσαν μαζὺ σὲ ἕνα ἔρημικὸ μέρος.

Καὶ συνεφώνησαν ὅτι τὴ στιγμὴ ποῦ θὰ κοιμηθοῦν σαυτὴν τὴν ἔρημικον, ὁ καθένας μὲ τὴ σειρά του θὰ ἀγρυπνῇ ὡς φρουρὸς ὠρισμένη ὥρα. Καὶ πράγματι αὐτὸ καὶ ἔκαναν. Ἦρθε ἡ σειρά νὰ φυλάξῃ ὁ κουρέας. Αὐτὸς μὴ ἔχοντας τί νὰ κάμῃ κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν ξύρισε τὸ κεφάλι τοῦ σχολαστικοῦ. Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ φυλάξῃ ὁ σχολαστικὸς ὁ κουρέας τὸν ξύπνησε. Ὁ σχολαστικὸς μόλις ξύπνησε ἔβαλε τὸ χέρι του στὸ κεφάλι τυχαίως καὶ αἰσθάνθηκε τὸ κεφάλι του χωρὶς μαλιά, καὶ ἀνεφώνησε «τί κουτὸς ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ κουρέας! ἀντὶ νὰ ξυπνήσῃ ἐμένα ξύπνησε τὸν φαλακρὸ!» !

Ἀκαδημία σιωπηλῶν

Εἰς τὴν χώραν τοῦ Μεγάλου Μογγόλου, ὑπῆρχε κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ἀκαδημία τις, ὀνομαζομένη «Ἀκαδημία σιωπηλῶν».

Εἰς αὐτὴν ἐπιθύμει νὰ προσληφθῇ ὡς μέλος καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Μεγάλου Μογγόλου. Ἀλλὰ ἡ Ἀκαδημία τῶν Σιωπηλῶν, ὡφειλε ν' ἀριθμῇ πάντοτε ἑκατὸν μέλη, καὶ ὁ ἀριθμὸς ἦτο ἀκριβῶς πλήρης.

Τότε ὁ πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας θέλων νὰ ἐκφράσῃ εἰς τὸν πρίγκηπα τὴν λύπην τῆς Ἀκαδημίας, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ δεχθῇ αὐτόν, ὡς μέλος, ἔλαβεν ἐν ποτήριον καὶ ἐπλήρωσεν αὐτὸ ὕδατος μέχρι στεφάνης.

Ὁ πρίγκηψ ἠτοιμάζετο νὰ ἀποσυρθῇ, ὅτε αἴφνης παρετήρησεν ἐπὶ τοῦ πατώματος ἐν φύλλον ῥόδου, ἐσθήκωσεν αὐτὸ καὶ τὸ ἔθεσεν μετὰ προσοχῆς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος, οὕτως ὥστε τὸ ὕδωρ οὐδαμῶς ἐταράχθη.

Διὰ τῆς εὐφροσύνης αὐτῆς ἀπαντήσεως μεταπέσθη ἡ Ἀκαδημία καὶ ἐδέχθη αὐτόν ὡς μέλος. Ὁ πρίγκηψ θέλων νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας του ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ μαυροπίνακος τὸν ἀριθμὸν 100, καὶ πρὸ αὐτοῦ ἔθηκεν ἐν μηδενικὸν ὡς ἐξῆς 0100, δηλῶν διὰ τούτου ὅτι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ Ἀκαδημία δὲν θὰ ἔχῃ οὔτε περισσοτέραν οὔτε ὀλιγοτέραν ἀξίαν διὰ τῆς προσλήψεώς του.

Ἀμέσως ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος μεταθέσας τὸ μηδενικὸν εἰς τὸ ἔτερον μέρος τοῦ ἀριθμοῦ 100, οὕτως ὥστε προέκυψεν ὁ ἀριθμὸς 1000.

Ἦθελε νὰ τοῦ δείξῃ ὅτι ἡ Ἀκαδημία εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ἔχῃ δεκαπλασίαν ἀξίαν.

Ἡ ἀνάδεια τοῦ ἀκριβοπληρώνεται

Ἐνας νέος ἔγραψεν μίαν ἡμέραν μέσα εἰς ἕνα καφενεῖον μίαν ἐπιστολήν. Εἰς τὸ διπλανὸ τραπέζι, ὀπισθὲν του, ἐκάθητο κάποιος ἔμπορος καὶ ἐδιάβαζε μὲ περιέργεια διὰ τὴν ἐπιστολήν.

Ἐπὶ τέλους ὁ νέος ἀγανακτήσας διὰ τὴν ἀνάδειον καὶ θρασύτητα τοῦ παρακολουθοῦντος, ἐτελείωσεν ὡς ἐξῆς τὴν ἐπιστολήν: «Θὰ σοῦ ἔγραφα ἀκόμη περισσότερα, ἀν δὲν ἐστεκόταν ὀπίσω μου ἕνας παλιάνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν ἀνάδειαν νὰ παρακολουθῇ μὲ τὰ βλέματά του ὅλα ὅσα σοῦ γράφω».

Ὁ ἔμπορος ἐσηκώθη «ὡς ἀμέσως ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ ἐφώναξεν μὲ ὀργήν: «Τί νομίζετε, κύριε, ὅτι ἐγὼ διαβάζω τὸ γράμμα σας»;

Ἐκείνῳ μου ἀπήντησεν ὁ νέος, σιγαφὰς πρὸς αὐτὸν μὲ ἠρεμίαν: «δὲν σὰς ὠμίλησα». — Ναι ἀλλὰ ἔτσι ἔγραψατε. — «Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζετε τί ἔγραψα» ἀπήντησεν ὁ νέος, ἀφοῦ δὲν ἐδιαβάσατε, τὸ γράμμα μου».

Τὸ στοίχημα

Κάποιος πολύσαρκος ὀνόματι Τιμ, ὁ ὁποῖος ἦτο παροιμιώδης διὰ τὴν πολυσαρκίαν του καὶ διὰ τὸ βάρος τοῦ σώματός του, τὸ ὁποῖον ἐζύγιζεν 260 ὀκάδων, ἐστοιχημάτισεν μὲ τὸν περίφημον παλαιστὴν Ζάκ, ὅτι ἠδύνατο ταχύτερον ἀπὸ αὐτὸν νὰ φορτώσῃ ἕνα ὄνον μὲ βάρος ἀνώτερον τῶν 250 ὀκάδων!!!

Ὁ ἀνταγωνιστὴς ἐγέλασεν εἰρωνικῶς διὰ τὸν πολύσαρκον Τιμ, καὶ παρεδέχθη τὸ στοίχημα.

Ἐπὶ παρουσίᾳ πολλῶν μαρτύρων ἔφεραν δύο ὄνους εἰς μίαν πλατεῖαν τοῦ χωρίου τῶν. Καὶ ἐνῶ ὁ Ζάκ προσεπάθη νὰ φορτώσῃ τὸν ὄνον τοῦ μὲ βαρυτάτους σάκκους γεμάτους ἀπὸ ἄμμον, ὁ χονδρὸς Τιμ ἀνέβη ἐπάνω εἰς κάποιον πάγκον καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπήδησεν ἤσυχα εἰς τὸν ὄνον του.

Ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ χειροκροτῇ καὶ ὁ Ζάκ ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἠτταν του.

ΓΕΝΙΚΗ ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Γ. Κ. ΜΠΟΥΡΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἔργοστάσιον: ΜΕΛΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 81-926 καὶ 80-448

Παραγωγή Αἰθυλικοῦ Αἰθέρος, Βιομηχανικοῦ, Φαρμακευτικοῦ καὶ νάρκωτικοῦ αἰθέρος, Παραγωγή ὑδροχλωρικοῦ καὶ νιτρικοῦ ὀξέως (χημικῶς καθαρὰ), Θεϊκῶν ἀργύλιον—Διηλυτικὰ νιτροκυταρίνης καὶ ὀξικῆς κυταρίνης κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΑΝ. ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

Μετοχικὸν Κεφάλαιον Δραχμαὶ 14.600 000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Παπαρρηγοπούλου (Μέγαρον Ἀφρονίδου)

Ἔργοστάσιον εἰς Δροπετσόνα Πειραιῶς ΤΣΙΜΕΝΤΑ «ΠΡΑΚΛΗΣ»
70.000 Τ. ἐτησίως

Ἔργοστάσιον ἐν Βόλῳ ΤΣΙΜΕΝΤΑ «ΟΛΥΜΠΟΣ»
35.000 Τ. ἐτησίως

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις: ΣΙΜΗΡΑΚΛΗΣ—ΑΘΗΝΑΣ, ΒΟΛΟΣΤΣΙΜΕΝΤ—ΒΟΛΩΝ

Τηλέφωνα: Κεντρικὰ Γραφεῖα: 25-101, Ἀθῆναι
Ἔργοστάσια 40-441 Πειραιεὺς, Πρατήριον 25-191 Ἀθῆναι.
Γραφεῖα Βόλου: Δημητριάδος 128—Τηλ. 3-72.

Πρατήριον Θεσσαλονίκης: Στοὰ Παρθενῶν 8—Τηλ. 39-18

Γενικὸς Διευθυντὴς ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ

Ὁ πρῶτος εἰσαγαγὼν εἰς Ἑλλάδα καὶ Ἀνατολίην

ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ ΤΩΝ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

Αἱ μεγαλύτεραι καὶ διὰ τῶν τελειοτέρων μηχανημάτων ἐγκαταστάσεις ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνατολίᾳ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

Ὁδὸς Σανταρόζα 3

ΚΟΙΝΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ Α. Γ. Ε. Τ. (Ἡρακλῆς — Ὀλυμπος — Τετὰν Χαλκίδος).

Διεύθυνσις Σανταρόζα 3

Ἄρ. Τηλ. 30-404

Γραμματεῖα Σανταρόζα 3

» » 30-403

Λογιστήριον Σανταρόζα 3

» » 30-405

Τμῆμα Παραγγελιῶν Σανταρόζα 3

» » 30-406

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ & ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
***** «Η ΤΕΧΝΗ» *****
Ε. ΤΣΙΝΙΚΑ & Κ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 1 ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 5